

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 184. SZÁM.

Debrecen, 1939 augusztus 13 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR

Szállítsák le a városi fa árát

Augusztust írunk, még nappal nyári verőfény ömlik el az uccákon, de az éjszakák már hűvösebbek és maholnap itt lesz az ősz és majd a tél. A szerény polgári háztartások gondjai megszorodnak, utásról kell gondoskodni.

Kárpátalja visszatérésének nagy nemzeti öröme mellett mindenki jólesően gondolt arra, hogy milyen hatalmas erdőségeket kaptunk vissza, olvastuk a beszámolókat, hogy milyen fantasztikusan alacsony a fa ára a visszatért vidéken. Mindenki várta az első kárpátaljai fát, abban reménykedett, hogy végre olcsóbban jut a télen olyan fontos közszükségleti cikkhez, a tűzifához.

Eddig még csak a remény volt meg, hogy olcsóbb lesz a tűzifa, míg az elmúlt héten végre történt kormányzati intézkedés, melyről szóló jelentés azt mondja, hogy a tűzifa árának mérséklése ügyében megindult tárgyalások véget értek és a kormány a szükséges intézkedéseket megtette abban a tekintetben, hogy száz mázsa elsőosztályú bükkfahasáb tűzifa ára Budapesten, az állomáson átvéve 300 pengőben alakuljon ki. Egy mázsa elsőosztályú tűzifa ára tehát nagyban Budapesten három pengő lesz, míg a Kárpátaljához közelebb eső vidékeken, tehát Debrecenben is, a szállítási differenciát figyelembe véve, valamivel olcsóbb is.

Ugyanekkor olvasóközönségünk köréből többrendbeli figyelmeztetést kaptunk, hogy Debrecenben a városi fa ára még mindig mozdulatlan, a városi fa még mindig azon az árszinten van, mint volt a legnagyobb drágaság idején. — Nálunk a tűzifa öle a faraktárban, illetve a Nagyerdőn 67—68 pengő és miután egy ölből köztudomásulag 17—18 mázsa fa foglaltatik, tehát egy mázsa városi fa ára felvágatlanul négy pengő, amiből még jön a hazaszállítás stb.

Emlékezzünk, hogy két évvel ezelőtt milyen gyorsan követte a város a magángazdaság példáját a tűzifa árának emelésében, most ellenben, mikor mindenképpen indokolt lenne az árszállítás, bizony eddig semmi jelét nem láttuk annak, hogy a város követni akarna a kormányzati intézkedést a fa árának újbóli megállapításában.

Semmiféle közüzem, így a városi erdőgazdálkodás nem lehet nyereszkeskedésre alapított vállalkozás. Bármiféle városi vállalkozás csak akkor jogosult, ha árszabályozó tevékenységet fejt ki, ha

Ciano Hitlernél

Döntő tanácskozások Berchtesgadenben

Esztelen álhírek a francia sajtóban Magyarországról — Az olasz sajtó erélyesen cáfolja az álhíreket

Berchtesgaden, aug. 12. (Német TL.) Hitler vezér és kancellár szombaton délben kihallgatáson fogadta Ciano gróf külügyminisztert, Hitler kancellár a birodalmi külügyminiszter jelenlétében a Berghof erkélyén szívélyesen üdvözölte a vendéget. Tiszteletére a kapu bejáratánál Hitler kancellár testőrségének különítménye díszegyenruhában állott fel. A reggeli befejeztével Hitler vezér és kancellár a birodalmi külügyminiszter jelenlétében Ciano gróffal hosszabb megbeszélést folytattak.

Berchtesgaden, aug. 12. (Német TL.) Az után a hosszabb megbeszélés után, amelyet Hitler az olasz külügyminiszterrel szombaton délután Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében folytatott, Ciano a Vezér meghívására az Obersalzberg mellett fekvő Kahlstein-hausba ment teaóra.

Salzburg, aug. 12. Hitler, Ciano és Ribbentrop tanácskozása a Berghofon 18 óra 15 perckor ért véget. A Vezér ezután Ciano gróft és Ribbentropot, valamint kíséretüket teaóra hívta meg a Kahlstein vendéglőbe, amely mintegy kétezer méter magasságban van és gyönyörű kilátást nyújt. A teát a vendéglő ferraszán szolgálták fel. Hitler kancellár szívélyesen elbocsátotta vendégeivel.

Róma, aug. 12. (MTL.) Mint Vir-

ginio Gayda a Giornale d'Italia vezércikkében írja, Ciano gróf és Ribbentrop pénteki eszmecsereje megerősítette Olaszország és Németország nézeteinek és szándékainak teljes összhangját. Ebben a végzetes folyamatban Németországnak és Olaszországnak nem kell semminemű kezdeményezést

magukhoz ragadniok, mert tudják, hogy az idő meghozza a szükséges kifejlést. A Rómát és Berlint egybefűző acélszerződés továbbra is készen áll és szükség esetén önműködően lép életbe. A német-olasz szövetség a békeszerződés revíziójának kérdéséhez fűződik.

Egyetértés a béke megoldásában

Róma, aug. 12. (MTL.) Római politikai körökben Ciano gróf külügyminiszter németországi látogatásával kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a külföldi sajtó egyrésztében úgy tüntetik fel a dolgot, mintha Németország tüzzel-vassal keresztül akarna vinni a danzigi kérdés megoldását és Olaszország

főkezni igyekszik Németországot. Itteni politikai körökben ezt a beállítást a leghatározottabban cáfolják. Róma és Berlin teljesen egyetértenek abban, hogy a danzigi kérdést békés úton kell megoldani. A békét csak az ellenpárt magatartása veszélyezteti.

Az olasz sajtó cáfolja a francia lapok esztelen híradásait

Róma, aug. 12. Az olasz lapok megemlítik egyes francia lapok álhíreit a magyar-német viszonytal kapcsolatban. A Messagero a következőket írja: Hogyan lehet komolyan venni olyan állítást, mint a Journalét, mely szerint a tengelyhatalmak ultimátumot intéztek Magyarországhoz? Igaz ugyan, hogy a cikk szerzője is feltette cikkének végén azt a kérdést,

hogy nem lehet tudni, hogy mindezekben a hírekben hol van az igazság és hol van a regény.

A Popolo di Roma szerint hogyan lehet komolyan venni olyan francia lapokat, amelyek olyan esztelenségeket képesek leírni, hogy Hitler, miután nem tud betörni Lengyelországba, úgy határozott, hogy inkább Magyarország irányában nyomul előre.

megakadályozza, hogy valamely közszükségleti cikkben árfelhajító tendenciák érvényesüljenek. — A múltban sem ismerjük el annak indokoltságát, hogy a városi fa árát nyomban és sürgősen magángazdaság áraihoz igazítsák. Inkább az lett volna a közérdekű szolgálat, ha a városi faraktár minden családnak jutányos áron adott volna bizonyos mennyiséget, kizárva a spekuláció lehetőségét, könnyített volna polgárainak gondjain. No, de ezen már túl vagyunk, most új helyzet állott elő. Most a városnak az lenne a kötelessége, hogy a tűzifa olcsóbodását elősegítse. Nem gondolunk itt úgynevezett árrombolásra, mely sohasem lehet egészséges állapot, de igenis arra, hogy a városi

fagazdálkodás árszabályozó feladatának megfelelően és árpolitikai-közreműködőjek abban, hogy normális és az új helyzetnek megfelelő árak alakuljanak ki Debrecenben.

Mit várjunk a magánkereskedelemtől, ha egy közület még mindig tartja a két év előtti magas faárakat. Illetve a magánkereskedelem, mint látjuk, igyekszik máris olcsóbb áron fát juttatni a közönségnek. Ezt az igyekezetet szeretnők látni a közülettől is.

A városi fát még szállítási költség sem terheli. Mennyivel versenyképesebb ebben a vonatkozásban a városi gazdálkodás. Tehát még a kormány által megszabott irányárnál is olcsóbban juttathatná a város saját erdeiben termelt

és szállítási költséggel nem terhelt fát a közönséghez. Hogy jövedelemkiesést jelent a városra nézve az árszállítás, ez nem lehet helytálló érve. Elvégre néhány év óta pedig hatalmas jövedelememelkedést jelentett az áremelés.

A városnak kötelezettségei vannak polgáraival szemben. Tessék minél előbb megfelelő mértékben leszállítani a városi fa árát és az egyes típusok árát megállapítani a szociális szempontoknak megfelelően. A szegényebb osztályok által vásárolt faminőséget minél jobban leszállítani. Ez elől nem lehet úgyszólván kitérni és jobb előbb, mint később, mert az árszabályozás legalább már az őszi szezonra érvényesül.

Csodás fénykép-kiállítás

Tőkés foto kirakataiban, Püspöki palota.

Gépek, fotoanyagok frissen, olcsón.

Német lap feltűnő cikke

Berlin, augusztus 12. A Völkischer Beobachter szombaton figyelmet keltő külpolitikai vezércikket közöl »Danzig és a nagyvilág« címmel.

A lap szerint örület az a tétel, hogy »Prága« után nem lehetséges többé megegyezés és »Danzig« a demokráta erő utolsó próbaköve. Chamberlain ez a tétel vitte arra az útra, hogy szabad kezet adjon a lengyeleknek. A lengyelek most azt remélik, hogy 50 millió angol és 40 millió francia vonul

fel értük.

A cikk Londont és Párisot teszi felelőssé a fejleményekért, mert nem tanácsolják Lengyelországnak, hogy igyekezzék kiegyezni a nagy német birodalommal.

A lap a cikk végén megjósolja, hogy mint Abessziában, Spanyolországban, Ausztriában, a Szudétaföldön és Cseh-Morvaországban, most is hajótörést fog szenvedni a nyugati hatalmak politikája.

Az olasz sajtó a megbeszélésekről

Róma, aug. 12. Az olasz sajtó tartalma és külső képe egyaránt azt a benyomást kelti, hogy Rómában a jelenlegi helyzetet döntő fontosságúnak ítélik meg. A lapok hatalmas cikkeiben jelzik Ciano grófnak Hitler vezérnél és kancellárnál teendő látogatását.

A Messaggero mai számában a következőket írja:

Danzig éppen úgy érdekli Olaszországot, mint Németországot, minthogy Róma és Berlin szolidaritása százszázalékos. Danzig már csak azért is érdekli Olaszországot, mert ez a hírhedt békeszerződések revíziójának általános kérdésébe tartozik. Jó lesz, ha megtudják Párisban és másutt is, hogy Mussolini Olaszországa hű marad azokhoz az elhatározásokhoz, amelyek lelkiismereti szabadsággal hozott és nem szokása, hogy megtagadja szavát.

A lap ezután hangoztatta, hogy a salzburgi látogatás óriási jelentősége mindenki előtt világosan áll. Ez természetesen a német-olasz szolidaritásnak újabb meg-

nyilvánulását jelenti a mai rendkívül kényes nemzetközi helyzetben. Olaszország ugyanakkor két korosztályt hívott be az elbeszélés két korosztály helyébe. Nem tartotta szükségesnek, hogy megerősítse hadi szervezetét, de nem is gyengíthette meg azt.

A Popolo di Roma salzburgi küllöntudósítója „Igazságos békét Európának” című cikkében a következőket írja:

Gróf Ciano és Ribbentrop a tegnapi megbeszélésen, amely összefüggésben van a német-olasz szövetségben meghatározott tanácskozással, minden valószínűség szerint megvizsgálták mindazokat a kérdéseket, amelyek oly feszültté teszik a mai nemzetközi helyzetet.

Róma és Berlin nem hagyja, hogy kijátszák a demokráciák és nem tűr semmiféle megfélemlítést. A salzburgi látogatás, amelynek egyik legfontosabb eseménye gróf Ciano-nak Hitler-nél teendő mai látogatása lesz, a tengely építőpolitikájának legújabb fontos megnyilvánulásának mutatkozik.

Értékes eszmecseréssel, szép eredménnyel ért véget a külföldi magyar kulturális intézmények vezetőinek kongresszusa

Két évenként megrendezik Debreczenben a kongresszust.

Dr Palkert Géza miniszteri osztálytanácsos „Hogyan dolgoznak a külföldi magyar kulturális intézmények” címmel tartott előadást. Rámutatott arra, hogy a magyar kultúra terjesztésére jó ideig nem gondoltak. Pedig a magyar művelődésre éppen úgy szükség van a külföldnek, mint fordítva. A kulturális kapcsolatoknak egyre nagyobb jelentőségük van a népek és egymásközti érintkezésében s minden esetben a békés együttélés és megértés szellemének terjedését szolgálják. — Ezután ismertette azokat az intézményeket, amelyek a magyar kultúra külföldön való terjesztését tűzték ki céljukul. Beszét a Collegium Hungaricumokról. Kiemelte a New-Yorkban nemrégiben alakított Magyar Információs Könyvtár működésének a fontosságát. Ma már mintegy húsz magyar kulturális intézmény fejt ki igen határos munkásságot, amelyek politikumhoz semmi köze nincsen.

Dr Palkert Géza miniszteri osztálytanácsos egyébként a város által a kultúrdiplomaták tiszteletére adott ebédnél kijelentette, hogy a külföldi magyar kulturális intézmények vezetői Debreczenben kitűnően érezték magukat, komoly eredményekre jutottak. Egyben kijelentette dr Palkert miniszteri osztálytanácsos, hogy a kongresszust a jövő évben két esztendőként megrendezik s mindannyiszor Debreczenben.

Apolja kezét! Maniküröztesse Rencznel, Kossuth u. 4. Városház épület.

— Mindazoknál, akiknek béllírülése elégtelen, a természetes Ferenc József keserűvíz reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja s a további anyagcserét hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

A belgrádi követ nyilatkozata a magyar-jugoszláv jóviszonyról

Szabadka, aug. 12. Báró Bakách-Bessenyei György belgrádi magyar követ, meghatalmazott miniszter beszélgetést folytatott a Szabadkán megjelenő »Naplo« c. lap munkatársával a jugoszláv-magyar ügy jelenlegi állásáról és a további teendőkről. Amikor egy évvel ezelőtt a magyar kormány engem bízott meg a belgrádi követség vezetésével — kezdte — kezdte nyilatkozatát a követ — a belgrádi sajtó munkatársai előtt teljes őszinteséggel megmondtam: a jugoszláv-magyar közeledés érdekében kívánok minden erőmmel dolgozni. Hogy eddig szerény munkám milyen eredménnyel járt, talán elég utalnom a két kormány számos azonos vonatkozású kérdésben elfoglalt álláspontjára, valamint a közvélemény

kedvező átalakulására mindkét országban. Nem tagadom, még sok tennivaló van, még sok tárgyalás, egyeztetés, megértés, tapasztalatra s ami a legfontosabb: kitartásra van szükség, hogy megtegyünk feladatainknak.

Az újságíró ezután a dunavölgyi együttműködést illetően tett fel kérdést:

Kegyelmes Uram, eszerint rendületlenül optimista a dunavölgyi együttműködést illetően?

— Határozottan! Kellő jóakarattal és jószándékkal a legnagyobb nehézségeket is meg lehet oldani. A jóakarattal pedig meg van kölcsönözve mindkét oldalon. Ugy a jugoszláv, mint a magyar oldalon el vannak szánva a megkérdés utolsó akadályainak kiküszöbölésére is.

A Francia tudósok a Hortobágyon

A francia tudósoknak 30 tagú csoportja, mely pénteken este érkezett Debreczenbe, szombaton délelőtt megtekintette Debreczen nevezetességeit. Déliben a Hortobágyra utaztak MÁVAUT autóbuszon, ahol a csárdában fogyasztották el az ízletes, magyaros ebédet. Megtekintették a pusztát lát-

ványosságait, gyönyörködve szemléltek a ménest, gulyát, juhnyáját, pulikat. Majd uszonnára ismét visszatértek a csárdához, hol cigánymuzsika mellett, kitűnő hangulatban szórakoztak, öbön táncra is perdültek. A francia vendégekkel sok kedves emlékekkel és egész rakás vásárolt magyaros holmival, cifra szűrrel, kulacsal utaztak tovább.

Érdekes előadások a Nyári Egyetemen

Bartucz Lajos dr a Nemzeti Múzeum igazgatója „A magyarság anthropológiája és a rasszok története Magyarországon” címmel tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. Az érdekes ismertetések sorát a mai magyarság összetételével és a legújabb fajelméleti kutatások részletezésével fejezte be a kiváló előadó.

Az idegennyelvű előadássorozatban Molnos-Müller Lipót dr, a párizsi Magyar Tanulmányi Központ igazgatója „Magyar írók művei az egyetemes irodalomban” c. előadásában Ady Endre életét és költészetét ismertette.

Dr Schurig Walter, a Német-Magyar Főiskola Utbárgazító Iroda igazgatója „Magyar-német kultúrkapcsolatok” címmel tartott előadást. — Dr Divéky Adorján egyetemi tanár, a magyar történelem eseményeinek lengyel nyelven való ismertetését folytatta. — Vradý Imre dr, szegedi egyetemi tanár „A magyar irodalom fejlődését” ismertető előadássorozatát fejezte be. Szenczi Miklós londoni professzor ugyancsak a magyar irodalom ismertetését adta angol nyelven.

A mezőgazdasági tanfolyamon Soltesz Sándor akadémiai tanár tartott előadást „Növénytermelés” címmel magyar és német nyelven.

A tegnapi előadások sorából kiemelkedik Matolcsi Mátyás országgyűlési képviselő előadása, a magyar földkérdés szociális, népesedési és

gazdasági vonatkozásairól. Az előadó mai, befejező előadásában a földkérdés gazdasági vonatkozásaival foglalkozott. Kiemelte, hogy a magyar élet a magyarság által lakott területen csak úgy fokozható és fejleszhető tovább, ha gazdaságilag meg tudjuk alapozni, vagyis ha a termelés és fogyasztási volumenjét emelhetjük. — Ezután taglalta, hogy részben földbirtokreform, részben telepítés céljaira mennyi föld állhat rendelkezésére. Fontos, hogy mindenütt magyarok kezébe kerüljön a föld; hogy ezzel egy országátrendezést, egy valóságos új országépítést indíthassunk meg.

— Megszüntette a miniszterium az érettségizettek egyéves akadémiai tanfolyamait. A folyó évig a fővárosban, Szegeden és Debreczenben a középiskolákban érettségizettek részére egyéves akadémiai tanfolyamok állottak fenn, hogy azokon a középiskolák végzették is megfelelő kereskedelmi műveltséget szerezhessenek. Most a kultuszminiszterium ezeket a tanfolyamokat megszüntette és helyettük Kassán kétéves akadémiai tanfolyamot állított fel. Ugy értesülünk, hogy a megszüntetett tanfolyam pótlására a Kereskedő Társulat azok részére, kik magukat kereskedelmi irányban művelni óhajtják, szeptemberben esti szaktanfolyamot állít fel a női felső kereskedelmi iskolában.

Meteor Csillár vezet

Piac u. 9.

Határtalan lelkesedéssel fogadták a kormányzói párt Kárpátalján

Mindenütt nagy ovációban részesítették a magas vendégeket. Akasztalán a Kormányzó leszállt a sóbányába.

Huszta, aug. 12. A kormányzói pár pénteken este a radványi kastélyból ismét a Turán-vonaton tért nyugovóra. A vonat Sátoraljaújhelyen állt.

A kormányzó vonata szombaton a kora reggeli órákban Husztra érkezett. A szombati napot ugyanis a főméltóságú pár Kárpátalja meglátogatásának szenteli. A főméltóságú pár reggel 8 órakor hagyta el a Turán-vonatot Brunswik ezredes, utimarsall kíséretében és gépkocsin először a környék természeti szépségeinek megtekintésére indult, majd folytatta útját Szaldboson keresztül Ducsaháza felé.

A vidék ruszin és magyar lakossága mindenütt nagy szeretettel fogadta a kormányzói párt. Már útközben első óráiban is meleg ünnepelésben volt részük.

Huszta, aug. 12. Szombaton délután a kormányzói pár Kárpátalja egyik legszebb vidékére, a Talabor völgyébe tett kirándulást. Talaborfalván községi temploma előtt Daruda magyar-orosz nemzetiségű községi bíró, aki annak idején, mint tengerész a Novarrán szolgált a főméltóságú Ur parancsnoksága alatt, könnyekkel küszködve, meghatva mondotta el beszédét, mialatt a főméltóságú Asszonynak annyi virágcsokrot adott át, hogy a két karjában alig tudta tartani. Kezeit csókoltgatták és örömlökben nem tudták, hogy mivel kedveskedjenek. A Kormányzó Ur közvetlen szavakkal válaszolt az üdvözlésekre. A falu nepe a főméltóságú párt olyan meleg ünnepelésben részesítette, hogy a gépkocsi alig tudott to-

vább indulni. A kormányzói pár rövid sétát tett az Ozera tó partján, gyönyörködve a szép kilátásban.

12 óra után ért fel a kormányzói pár Csornarikára, ahonnan rövid piheű után visszaindult a Talabor völgyébe. Visszafelé menet, már fellebögött falvak fogadták a kormányzói párt és a ruszin nép megható lelkesedéssel juttatta kifejezésre szeretetét. A kormányzói pár Talaborfalván rövid látogatásra betért Daruda községi bírósághoz, ahol meghatottan fogadták őket.

Aknasztalán, augusztus 12. A bánya bejárata előtt üdvözlő éljenzés harsant fel, amikor fél öt óra tájban bevonult a kapun a kormányzó gépkocsija. A helyi hatóságok jelentkezése után Horthy Miklós kormányzó barna bányász-kabátot vett fel és leszállt a Ferenc-lánának 160 méter mélyen lévő második szintjére. Innen a 184 méter mélyen lévő hatodik szintre ereszkedett le, ahol éppen folyt a munka. A kormányzó érdeklődött a sófejtés minden részlete iránt. Elmondották a bánya vezetői a Kormányzó úrnak, hogy Magyarország sószerűsége napi 40-50 vagon és a két jelenlegi üzemben lévő bánya felszerelése a mai felszereléssel napi 100 vagonig is fokozható. A főméltóságú úr nagy elismeréssel nyilatkozott a sóbánya termelési képességéről és óriási arányairól. A bányalátogatás alatt a főméltóságú asszony sétát tett, majd fél hat órakor lelkes ünnepelés és éljenzés közben visszatértek Husztra.

...friss gyümölcsöz Dreher keksz

Elfogták a szélhámoskodó „méltóságos asszonyt“

Budapest, aug. 12. Mátyássy Zoltán, aki ellen, mint ismeretes, a budapesti államrendőrség különböző szélhámosok, vagyon elleni bűncselekmények stb. miatt körözést adott ki, ma Szekszárdon

elfogták. Intézkedés történt, hogy Budapestre szállítsák, ahol megkezdik kihallgatását.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

Megnyílik augusztus 15-én

Neuwirth Gyula babakelengye, fehérnemű menyasszonyi kelengye üzlete Kálvin tér 3.

WANDERER

új típusu személygépkocsik megérkeztek. Lényeges árleszállítás • Díjtalan próbaút

Megtekinthetők:

Autósalon

Debrecen, Piac ucca 81. szám.

Ujabb behívások Romániában

Bukarest, aug. 12. Mint a lapok közlik, az 1913-as évjáratú tartalékos tiszteken és közlegényeken kívül újabb tartalékos korosztályo-

kat hívtak be. A vezérkar közleménye szerint a behívások a legközelebb tartandó hadgyakorlatokkal vannak összefüggésben.

A pápa fogadta a berlini nunciust

Róma, augusztus 12. XII. Pius pápa fogadta Orsanigo Cesare berlini apostoli nunciust, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. Vatikáni körökben nagy érdeklődést keltett a berlini nuncius kihallga-

tása, tekintettel a Szentatya régióta ismert békeakciójára. Biztosra veszik, hogy a nuncius részletesen beszámolt a pápának a nemzetközi helyzettel kapcsolatos értesüléseiről.

3-3 napra betiltották a Népszavát és a „Kecskeméti Ellenőr“t

Budapest, aug. 12. MTI. A m. kir. belügyminiszter az Esztergályos János felelős szerkesztésében és kiadásában megjelenő és a Világosság nyomda nyomdájában előállított »Népszava« e. időszerű lap további megjelenését és terjesztését 3 napi időtartamra, azaz bezárólag f. évi augusztus 15-ig betiltotta, mert a lap f. évi augusztus 10-én megjelent »A MÉP-e az ország, vagy minden magyaré?« fő- és »Ehén kell vesznie az ellenzéki értelmű polgárnak!« alcím alatt közzétett közleményével az ország érdekeit veszélyeztette.

Budapest, aug. 12. MTI. A m. kir. belügyminiszter a Kecskeméti megjelenő »Kecskeméti Ellenőr« e. időszerű lap további megjelenését és terjesztését 3 napi időtartamra, azaz bezárólag f. évi augusztus 10-én megjelent »A MÉP-e az ország, vagy minden magyaré?« fő- és »Ehén kell vesznie az ellenzéki értelmű polgárnak!« alcím alatt közzétett közleményével az ország érdekeit veszélyeztette.

Négy ajánlat az István-uli csatorna építésére

Debrecen városa a múlt évben már versenytárgyalást tartott az István-uli csatorna építésére, ezt azonban megsemmisítették.

A város újabb versenytárgyalást írt ki, amelynek határideje augusztus 10-én délelőtt járt le. A kifizető határidőig összesen négy ajánlat érkezett be és pedig a következők:

Bisothka István D. I. 212.871.60, II. 3778.20, III. 3580, IV. 220.229.80 pengő.

Danczkay Péter Budapest I. csatornaépítés 219.810, II. kitorkolási

műtárgy 9020, III. tehermentesítési szakasz 6300, IV. összesen 225.330 P.

Bartha István — Skutecky D. I. 227.078, II. 6766, III. 6100, IV. 239.444 P.

Fábián József D. I. 214.052, II. 4021.60, III. 5500, IV. 223.573.60 P.

78 hold földemet

kisebbségi parcellákban is eladom vagy debreceni bérházzal elcserelem.

BLEYER MARGIT Piac-u. 68. II. em. Értekezni délelőtt.

Hungária filmszínház

Ma vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órakor utoljára:

Asszony a választón

Főszerepben: Magda Schneider.

Hétfőn 3 óras nagy magyar műsor: az évad két legnagyobb sikere:

1. Mária nővér

Fősz.: JÁVOR SZÖRENYI ÉVA, SVÉD S.

2. Dunaparti randevu

Fősz.: KABOS, RÁDAY, PERCZEL ZITA és CSORTOS GY.

Előadások: délután 6 és 9 órakor folytatólag! Magyar világhíradóban a Nyári Egyetem ünnepélyes megnyitása és a Kormányzó úr a szegedi ünnepségeken.

KRAYER festék ezentúl Csapó u. 13

Dr. Versényi György vármegyei tb. aljegyző kinevezése és ösztöndíjban részesítése

Dr. Versényi György tb. vármegyei aljegyzőt, a kiváló képzettségű, kitűnő tisztviselőt Lossoneczy István főispán kinevezte tb. árvaszéki ülnökké.

Ezzel szinte egyidejűleg a vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban értesítette dr. Versényi Györgyöt, hogy római állami ösztöndíjat kapott egy félévre a római Collegium Hungaricumba.

Volt 39-esek bajtársi összejövele

A volt 39. és 139. ezredek altiszti és legénységi állománybeli tagjai jól sikerült bajtársi összejövetelt rendeztek az elmúlt nap a Timár utcai Kovács József-féle »Hullaház« vendéglőben. Több, mint ötvenen jelentek meg a bajtársak közül.

Gál József lelkeshangú megnyitó beszédét több felszólalás követte. Mindnyájan az ezred dicső tradíciójáról és a felemelő harcéri emlékekről szövelegtek.

Szabó Imre hadirokkant bajtárs lelkesítő költeményét adta elő nagy haás mellett. A szép verset alkalomadtán közöljük lapunk hasábjain. Nagy Imre bajtárs saját-készítményű eiteráján cigányzene-kar kísérete mellett szelbnél szebb magyar nótákat adott elő, nagy tapsot aratva. A bajtársak a legjobb hangulatban maradtak együtt az éjféli órákig. Az összejövetelt minden hónapban megismétlik.

A Baross Szövetség tiltakozik a Bata gyár letelepedése ellen

A Baross Szövetség folyó hó 14-én, hétfőn este fél 8 órakor a helyiségében Piac utca 8. sz. alatt választmányi és taggyűlést tart, melyre a szövetség tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

Tárgysorozat. 1. Állásfoglalás a Bata cipőgyár magyarországi letelepedése ügyében. 2. A kereskedelemnek képesítéshez való kötése tárgyában. Az ügy fontosságára való tekintettel pontos megjelölést kérünk.

A külföldi magyar intézmények vezetői a Hortobágyon

A külföldi magyar kulturális intézmények vezetőinek egy csoportja szombaton délután a Hortobágyra rándultak ki. Már délre kiérkeztek a pusztára, ahol ekhós kocsikkal elkoosikáztak Máta irányába, majd megtekintették a városi törzsgulyát, ménest, hosszan, érdeklődéssel szemlélték a rizsfüldeket és öntözési műveket. Visszatérve a csárdához jótízzen fogyasztották a többek között lebenelesvesből és csikós pecsenyéből álló litunó, magyaros ebédet. Ebéd után cigányzene mellett hosszan, sokáig szórakoztak és a délutáni vonattal utaztak vissza Debreczébe.

A magyar-román tutajozási szerződést aláírták

Bukaresti jelentés szerint augusztus 9-én Sinájában aláírták a magyar-román tutajozási megállapodást. Magyar részről Vládar Ervin követségi tanácsos, román részről Caranfil külügyminisztériumi tanácsos írták alá a ti-

sai tutajozást szabályozó megállapodást.

A kormányok jóváhagyták a megállapodásokat és a tutajozás augusztus 14-én ideiglenesen megindulhat.

Minden délutáni út nem Rómába, hanem a Tóth cukrászdába vezet egy finom uzsonnakávéra Kossuth u. 17. szám.

Elhelyeztük a román átszökött kislejt

A »Debreczen« szombati számában beszámoltunk a kis Szilágyi Károly kálváriás szökéséről a román határon át. A 14 éves gyerek szülei és testvéreivel indult el, hogy átjöjjenek magyar területre, mert nem bírták tovább a románok földözését.

A határ közelében az oláh határőrök elfogták Szilágyi Károly szüleit, őmaga pedig a búzatáblában rejtőzködve töltötte az éjszakát. Reggel újra nekiindult a veszélyes útnak és sikerült szerencsésen átjutnia a határon. Magyar területen mindjárt enni adtak a kislejtnek, aki egy szál ingben és nadrágban, mezitláb jött Debreczébe.

A debreceni közönség szívéhez fordultunk, hogy elhelyezkedést nyerjen a 14 éves Szilágyi Károly,

akinek fiatalágát sötétre festette a trianoni tragédia.

És a debreceni társadalom ismét tanúságot tett jó szívével... Első felhívásunkra pár órán belül elhelyezést nyert a kis Szilágyi Károly. Már szombaton a kora reggeli órákban egész sereg ember kereste fel szerkesztőségünket és vállalta a kislejt elhelyezését. Szilágyi Károly jó helyre került, a magyar szívek kinyiták és szerető magyar kezek vették pártfogásba.

Egyébként kaptuk a következő sorokat:

»Amig a kis Szilágyi Károly sorsa eldől, élelmezésének költségeihez hozzájárulok három pengővel én is... Segítsünk egymáson« aláírás.

Az összeget eljuttatjuk.

Az áldetektív Váczi újabb szélhámosságai

Furfangos trükkel csalt ki két tízpengőt egy kassaúti trafikostól

Ismeretes a debreceni közönség előtt Váczi László, akinek szélhámosságairól nemrégiben beszámoltunk. Korábbi dolgaiért már elítélték és most újabb büncselekményeket követett el.

A minap reggel a Kassa út 34. szám alatti trafikbódében, amely özv. Pikó Gáborné tulajdona, megjelent egy feltűnően elegáns, tropikál ruhába öltözött, magas szőke fiatalember, aki Szabó Elek detektív néven mutatkozott be a trafikostól. Előadta, hogy több oldalról feljelentés érkezett a rendőrségre, mely szerint a trafikban többen hamis tízpengősökkel fizetnek. Özv. Pikó Gáborné megremülve a pénztárfiókjából elővett két darab új tízpengőt és azt átadta a magát Szabó Elek detektívnek nevező fiatalembernek.

Az áldetektív hosszasán megnézte a két tízpengőt, majd közelebb hajolva a trafikostólhoz, a következőket jelentette ki:

— Na látja, az egyik tízpengősön a nőnek az orra hosszabb, mint a másikon, az egyik nyilvánvalóan hamis. Adja ide mindkét tízpengőt, elviszem a rendőrségre, hogy megvizsgáltsuk szakértőkkel.

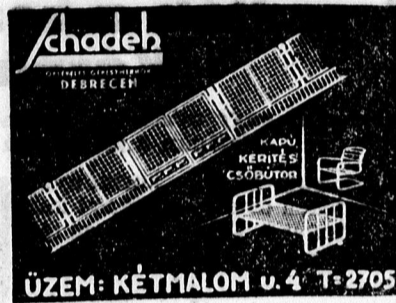
A fiatalember ezután noteszt vett ki a zsebéből, nyugtát adott a két tízpengőről, melyen az állt, hogy a két tízpengőt pénteken reggel 9 órára visszaviszi.

Özv. Pikó Gáborné az eset után egy rendőrnök elmondta az esetet, a rendőr kijelentette, hogy Szabó Elek nevű detektív a debreceni rendőrségen nincs, nyilvánvalóan szélhámosság áldozata lett.

A következő reggel 9 órakor pontosan beállított az áldetektív s előadta, hogy baj van a tízpengősökkel és csak délután tudja visszahozni azokat. Özv. Pikó Gáborné, miután előzőleg meggyőződött arról, hogy szélhámossal van dolga, szigorúan rászólt a fiatalemberre, hogy igazolja magát. Az áldetektív elpirult és ki akart rohanni a trafikból. Özv. Pikó Gáborné az ajtóban elálta a fiatalember útját és segítségért kiáltott. Segélykiáltásaira a közelben pezztoló rendőr előjött, akinek a minden ízében remegő fiatalembert átadta. A rendőr a fiatalemberben azonnal felismerte Váczi László ismert szélhámost s felvitte a rendőrségre.

Váczi László neve hetekkel ezelőtt egy Dömökös Lajos uccai

figgyel kapcsolatban szerepelt, ebben az ügyben a járásbírósg jogerősen el is ítélte, büntetése kitöltésére haladékot kapott, azt még nem ülte le s máris hasonló szélhámosságot követett el. Váczi bevallotta, hogy a húsz pengőt elmulatta. A rendőrség őrizetbe vette, bűnlajstromát most állítják össze többi szélhámosságaival kapcsolatban.

ÜZEM: KÉTMALOM u. 4. T-2705

Vasárnap beszédet mond a miniszterelnök Losoncon

Gróf Teleki Pál miniszterelnök Ince Péter miniszteri osztálytanácsos társaságában Losoncra utazik, ahol részt vesz a Keresztény Ifjúsági Egyesület gyűlésén és beszédet is fog mondani.

A miniszterelnök visszatér még vasárnap Budapestre.

Jelentés Heine-Medin megbetegedésekről

A gyermekklinika ápolás alatt áll jelenleg 18 helybeli Heine Medines beteg. Ezek közül új felvétel 1. (Gyolcsos utca.)

Borsodban visszamagyarosító telepet lelesítenek

A Felvidéken a 20 esztendőes eszlo uralom alatt tervszerűleg elszlovákosították a menhelyi magyar gyermekeket és ezrével nevelték fel őket úgy, hogy magyar szót nem is hallottak.

Ez a tény kényszerítette az illetékeseket arra, hogy visszamagyarosító telepeket létesítsenek tiszta magyar községekből, ahol a gyermekek és fiatal legénykék és lányok megtanulnak magyarul majd és az eleschesített, elszlovákosított gyermekek újra magyarok lesznek. Borsodmegye területén. Öz-Hodoscsapány községe lakóinál kapnak elhelyezést a gyermekek.

V i g s z i n h á z

Ma 3-5-7-9 órakor, holnap utoljára 5-7-9 órakor az izgalmas és érdekes francia filmek:

Szerelmes századok

Fősz. Sacha Guitry.

16 éven felülieknek!

A debreceni Nyári Egyetem ünnepélyes megnyitása!

Megszökött Kunczi József a kuruzsló

Elrendelték országos körözését

Beszámoltunk már arról többször, hogy az országban mindenfelé árusította Kunczi József budapesti lakos a sósavas orvosságot, mely mindent meggyógyít. A Kunczi-féle sósavas kezelésnek halálos áldozatai is lettek és a Ti-

szántúlon is több esetben indult eljárás a kuruzsló Kunczi ellen.

A vizsgálatok során megállapították, hogy Kunczi József nem beszámítható és zárt intézetben helyezték el. Az volt a rögeszméje, hogy ő találta fel a mindent gyógyító orvosságot, mely csak sósav volt. A hiszékeny emberek, akik elhitték Kunczi meséjét, felhagytak a karjukat és bekenték sósavval. Kunczit elmebaja miatt nem vonhatták kérdőre a törvényszéken, így maradt a zárt intézetben, ahonnan később rokonai kérésére kiadták házi őrizetre. Kunczi, ahogy kikerült az intézetből, azonnal tovább folytatta kuruzslásait. A detektívek elakarták fogni Kunczit, de már nem találták lakásán, megszökött. Most országosan keresik és ha megtalálják, visszaviszik a zárt intézetbe.

Női kerékpárok

Igen nagy választékban

Soltésznál
Kálvin tér 2.

Debrecen Eperjesen Csokonai szobát alapít

Gróf Esterházy János, a felvidéki magyarság vezetője akciót indított, mint ismeretes, hogy Magyar Házakat építsenek a felvidéki városokban, melyek kulturális központjai lesznek a magyarságnak. Az akció szép sikerrel járt, mert már eddig összegyűlt 300.000 pengő. Ez a pénz már teljesen fe-

dezi a pozsonyi Magyar Ház felépítésének költségeit.

A felvidéki Magyar Házakban létesítendő szobák költségeit városok, vármegyék vállalják. Az Eperjesen építendő Magyar Házban Debreceni Csokonai-szobát alapít.

Debrecenben tartózkodott néhány napig egy budapesti eltűnt urileány

A budapesti főkapitányságon bejelentette Lovass Jenő máv. műszaki tanácsos felesége, hogy leánya, a 24 éves Lovass Eugénia

AS-RION PÁL (eze'ott Müller és Asprion) műszemkészi ő specialista, ember

műszemeke!

készít és behelyez,
Budapesten tartózkodik
augusztus 18, 19 és 21-én
Található és előzetes
értesítést kér:

Klein Dersó

ia. szerészhez,
Budapest, IV., Kecskeméti u. 14.

július 29-én eltűnt budapesti lakásukról és azóta semmi hírt nem kaptak felőle. A család csak annyit tudott megállapítani, hogy a leány néhány napig Debrecenben tartózkodott rokonainál, akiknek azt mondta, hogy menyasszony, egy debreceni földbirtokoshoz megy feleségül.

A valóság az, hogy a fővárosi társaságban ismert Lovass Eugénia egy fővárosi mérnökhöz akart feleségül menni, de szülei elleneztek a házasságot, nem adták a harminc esztendővel idősebb mérnökhöz. A leány már akkor elhagyta szülei házat, de néhány nap múlva megkerült.

Most szüleinek a monori birtokáról utazott a fővárosi lakásukra és onnan ismeretlen helyre távozott.

Lovass Jenőné közölte a rendőrséggel a leány személyleírását. Lo-

vass Eugénia 178 cm. magas, felülről elegánsan öltözködő leány. Eltűnéskor sötétzöld antilop cipő, drapp színű japán selyemruha volt rajta, melyet zöld öv és zöld himzések díszítettek. Nyári kalap volt a fején, Monorról útipoggyással utazott el és így érkezett Debrecenbe is. A bejelentés nyomán a rendőrségen szűreskörű nyomozás indult a szerelmes Lovass Zseni hollétének megállapítására.

A Pódium kabaré tagjai Debrecenben előadást rendeznek

A fővárosi Pódium kabaré tagjaiból alakult társulat augusztus hó 22 és 23-án Debrecenben vendégszerepel. A kiváló együttes a nagyerdői Vigadóban játszik s így alkalma nyílik a debreceni közönségnek arra, hogy megismerje azt a nagyszerű műsort, melyet Budapesten egy esztendőn keresztül színre került. Ismerős neveket is találunk a kitűnő együttes tagjai között: Mihályi Ernő, aki a Kardoss-társulatnak volt kitűnő komikus, Balázs János, aki a népies alakok utóérhetetlen alakítója és mint a debreceni színház tagja sok derűtséget szerzett a közönségnek. Herczeg László, aki szintén a Csokonai színház tagja volt és nagy sikert aratott. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Jegyeket elővételben Böhm István könyvkereskedése és a Forgalmi Illatszertár árulja.

IRÓGÉPEK JAVÍTÁSA HURAY, parkemara T. 17-93

CORVIN
AJÓ MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA

Szent István hetében is látványosság mint mindig a Corvin

Budapest várja a Szent István heti vendégeket. Mi is felkészültünk, hogy látogatóink minden kívánságának eleget tehesünk s mint megelégedett Vevők hagyják el a Corvint. Világvárosi kirakatainkban az öltözködés, a divat, a háztartás minden újdonságát a közönség elé tárjuk. I. t. vidéki Vevőinknek egy emléktárggyal kedveskedünk, melyet a Szent István heti kedvezményes vasúti jegy felmutatása és e hirdetés beszolgáltatása ellenében adunk ki áruházunk III. emeletén. Szeretettel és örömmel várjuk Szent István heti látogatóinkat

Corvin Áruház
Budapest, Blaha Lujza-tér 1
A Nemzeti Színház mellett

Bevehetetlen védelmi vonal épül Olaszország nyugati határán

Róma, aug. 11. De Bono tábornagy levelet intézett a Ducehoz, amelyben arról értesíti, hogy a Duce parancsát teljesítve, befejezte az Olaszország nyugati határán húzódó védelmi vonal megszemlélését. A tábornagy megerősítette jelentésében, hogy az említett határ mentén a legnagyobb gyorsasággal dolgoznak, hogy *bevehetetlenné tegyék azokat*. Már most bizonyosra lehet venni, hogy az el-

lenség bármilyen benyomulása ezen határon lehetetlen, mert sorozatosan olyan erődítményekbe ütköznek, amelyek végül megállítják. A tábornagy így fejezi be levelét: azt hiszem, dicsékvés nélkül elmondhatom, hogy az Alpok védbástyáján őrtálló olasz védelem nem engedi meg az ellenfélnek, hogy egy lépést is tehessen hazánk szent földjére.

HIRDETMENY

a tej, liszt, kenyér és savanyított káposzta piac ideiglenes áthelyezéséről.

Közlöm a város piaciátogató közönségével, hogy a Dégenfeld téri tej, tejtermék, liszt, kenyér és savanyított káposzta piacot — az

Alföldi Takarékt. épületének építésével kapcsolatban szükségessé vált anyagraktározás miatt — f. hó 14-től hétfőtől kezdődőleg teljesen ideiglenes jelleggel a Csokonai színház és a m. kir. Pénzügyigazgatóság közötti utca fasorába helyezem át. Polgármester.

MAGYAR TEMPÓ gyors teherkocsik:

750 kg hasznos teherbírással 3.800.— P-től
1000 kg. hasznos teherbírással 5.400.— P-től
Legnagyobb üzembiztonság, legkisebb üzemköltség. (8-10 lt.)
100 km.-kénti fogyasztással.)
Tiszántuli vezérképviselőt:

GOMBOSI ZOLTÁN

Iroda és városi mintaterem: Debrecen, Piac n. 81, Telefon 12-90.

Árpád, a hadvezér

A honalapító Szent Istvánt méltán dicsőítjük politikai bölcsessége miatt, ámde katonai vonatkozásban, a hon-szerző Árpád vezéri nagysága is ugyanakkora elismerést érdemel.

A túlerőben lévő bessenyők által mindjobban nyugat felé szorított vándorló magyarság a IX. század nyolcvanas éveiben jutott el Etelközbe, ahol a törzsek a velük szövetségben lévő kazár khagán tanácsára, Árpádot vezérlő fejedelmüké választották.

Ha Árpád vezéri képességeit értékelni akarjuk, fel kell idéznünk azokat a körülményeket, amelyek a honfoglalás végrehajtását befolyásolták.

894-ben, Simeon bolgár fejedelem által ellenünk tüzelt bessenyők a hadi vállalkozáson lévő magyar hadinép távollétében, az Etelközben lévő szállásokat feldúlta, az öregeknek, asszonyoknak és gyermekeknek nagy részét kaldélre hányatta, vagy legalább is menekülésre kényszerítette.

Árpád belátta, hogy a nagy veszteséget szenvedett magyarságnak ott nincs tovább maradása, tehát oly új hazát kellett keresnie, amely természetadta határaiival a kicsiny, de élni akaró népnek védelmet nyújthat az őt keletről és délről szorongató lovasnépek túlsúlya ellen. A megfogatható élő erőnek földrajzi viszonyok kihasználásával tervezett gyarapítását egymagában külön hadászati felismerésnek kell tartanunk. Árpádnak tehát meg kellett találnia ezt az alkalmas területet, amely egyben az állattenyésztő, halászó és vadászó magyarságnak életlehetőséget is nyújtott. Ezt sem a Balkánra vezető előnyomulási irányban, sem Arnulf császár birodalmának északi részei felé vezető vonalon nem kereste. Előbbi irányban azért nem, mert ott az egyesült bolgár-bessenyő túlerővel kellett volna mérkőznie, utóbbiban azért nem, mert egyrészt az akkor még szövetséges Arnulft is maga ellen ingerelte volna, másrészt, mert e területet lovas hadseregek támadásai ellen az Etelköz-i hazánál nem lehetett jobban megvédenie. Maradt tehát a mai, Kárpátok övezete és lovas hadseregekkel nehezen járható történelmi Magyarország elfoglalásának gondolata. Ezt a területet a honfoglaló magyarok már 892-ből ismerték, amidőn is Arnulf császárt Szvatopluk morva nagyfejedelem ellen segítették. Állattenyésztésre alkalmas, vadban, halban bővelkedő terület löbbszárú uralt. A Tiszántúl és Erdély három uralkodó között oszlott meg. Erdélyben vlach Gyeló országolt, a Tiszántúl, a Marostól északra Mén-Marot kazárországa, attól délre Gladkun-bolgár földje terül el. A Dunántúl Arnulf császárt ismerté urául. Szvatopluk utódaié volt a Felyidék, Zalán bolgár fejedelem pedig a Tisza és a Magas Tátra, Közép-Duna vonalak közé eső területen parancsolt. Árpád felismerte a kiszemelt új haza földrajzi egységét, s ebben az egymással szerves összefüggésben nem álló kis királyságok lehetetlenségében rejlő gyengeségét. A Kárpátokon való betörés irányára nézve az volt számára a mértékadó, hogy hol cselekedhetik és érhet el eredményt a leggyorsabban. Kétségtelen, hogy csatában lovasnépét síkföldön alkalmazhatta leghatásosabban. Gyors győzelemmel pedig az ellenség szövetségbe kovácsolódását előzhette meg. Ezért választotta hadserege főereje számára a Vereczke-, Munkács-, Ungvár- és tovább a Tisza folyásának, könnyen betartható természetes irányát. Hiszen jóformán egynapi nyaralás elég volt ahhoz, hogy a Kárpátok ormairól a sík vidékére érjen, hol lovas serege gyors diadal arathatott. A mintaszerűen felderített és tervszerűen végrehajtott vezéri elgondolásaival ellenkeznek, ha Árpád

derékhadát a Tölgyes-i Gyimes-i és Vaskapu szoroson keresztül irányította volna Erdélybe. Hiszen itt előbbi lehetőséghez hasonló, gyors katonai siker lovassága részére aligha ígérkezhetett. Ezeket az irányokat főereje számára már csak azért sem választotta, mert bessenyők és bolgárok itt egyesülhettek ellene leggyorsabban, tehát a legelőnytelenebb erőviszonyok közt kellett volna az új ország határhegyein lovasságával átvergődnie. — Mindezek alapján hadászati mérlegelések is megerősítik a magyar történetírás napjainak álláspontját, mely szerint az erdélyi határszorosokot át csak alárendeltébb erejű honfoglaló csoportok kerülhettek országunkba, a főereg útját tehát Anonymus helyesen jegyezte fel. De ezek a mérlegelések mindennél jobban rávilágítanak Árpád felülmúlhatatlan hadvezetésére is. A honfoglalás 4—5 évig tartott. Hosszú lenne az egyenként helytálló hadászati mozzanatok okosságát és céltudatosságát kiemelni, elég legyen felhívni a figyelmet a magyar derékhad előnyomulását biztosító mellékhadműveletek megtervezésének helyességére. Árpád főerejét Zalán földjére vezette, véle akart mielőbb csatában megütközni. Ezért minden erejét együtt tartva tört előre délnek és

csak azokat az erőket küldte ki mellékfeladatok ellátására, amelyek — Tass-, Szabolcs és Töhötöm, Mén-Marot országát meghódító oszlopai —, ezt a gyors és Zalánra mérendő csapás útját egyengelték. Mén-Marot síkföldi hadi népe nyilván veszedelmesebb ellenfélnek is ígérkezett, mint a civódó Szvatopluk örökösök hegyvidékhez szokott és bizony nem lovas hadai. Csak Tass és Szabolcs dandárának a Zagyva menti táborba való bevonulása után intézkedett a Felvidéknek Huba, Zoárd, Kadocsa általi végbement megszállására. A csatavezetésben is mester volt. Az Alpár melletti csatában a bolgárok nyugati szárnyába és hátba irányított főerejével azok zömét a Tiszába szorítva, semmisítette meg. De az elfoglalt ország magatartásának, vagyis megvédésének ügynevezett „Kalandozó” támadó hadjáratokkal való megoldása sem rablóhadjáratok célját szolgálta, hanem azért történt, mert lovas néppel védelmi feladatot nem is lehetett másként megoldani, mint támadással. Árpád 907-ben bekövetkezett haláláig értette is módját annak, hogy a — vállalkozásai miatt — megrettent szomszédoknak elmenjen a kedve országunk megtámadásától.

VASÁRNAPI TÜKÖR

Írja: HEGYALJAI KISS GÉZA.

Vallásos volt-e Kossuth Lajos

Debrecen város történetében azt olvastam, hogy Debrecen népe vallásos. Tíz hónap óta kérdegetem magamban, hogy igaz-e? És én is azt fogom mondani, hogy vallásos nép ez, mindaddig, míg nem lesz több jele az ellenkezőnek. Ez a második kérdés az én kutatásomban. Mert már régebben felmerült az első kérdés: vallásos volt-e Kossuth Lajos?

Ugyanis előkelő barátom, Hegedűs Loránt azt írja, hogy nagyon szép törekvésem nekem az, hogy én Kossuth Lajost vallásos embernek igyekszem feltüntetni, azonban nem Kossuth Lajos volt vallásos, hanem én vagyok vallásos és a magam egyházas lelkiességét, ájtatosságát keresem Kossuth Lajosban is.

Bármennyire nagyra becsülöm is a volt pénzügyminisztert, a budapesti bibliai presbitert, kijelentem, hogy én Kossuth Lajost vallásos embernek tartom s ettől a meggyőződésemtől senki se fog engem eltéríteni. Vallásos volt ő már ifjú korában. Bámulatos, hogy már legfiatalabb korából való írásaiiban mennyire nyomát találjuk annak, hogy olvassa a Bibliát és felhasználja azt, amit a Szentírásból tanult.

Hegedűs felhozta példának, hogy Kossuth 1835-ben előfizetési felhívásban jelentette be egy kötkötetes munkájának a könyvvalakban való kiadását. Hegedűs azt mondja, hogy ebben a vallás-szabadság iránti küzdelemről írt könyvében politikai szabadság történetéről lett volna szó. Fájdalom, nem jutottam még odáig, hogy a kezemben lett volna Kossuthnak ez a lappangó munkája. De én állítom, hogy ebben éppen annyira van szó a vallásról is, mint amennyire szó van benne a szabadságról. Beszéltem egy múzeumi könyvtárnokkal, aki nagyon vallásos ember volt. Ez magyarázta nekem lelkenedező örömmel, hogy ő látta Kossuth Lajosnak egy kéziratot munkáját, amelyben Kossuth a vallás ügyével foglalkozik. Az volt az a jelzett kötkötetes munka. Zsinka Ferenc volt ez a könyvtárnok. Ő szegény meghalt. És nekem, akinek tízezerszámra mentek keresztül a kezemen Kossuth Lajos kéziratai, sajnos, máig se került kezembe Kossuthnak az a

kézirata, amelynek a megjelenését 33 éves korában jelentette be az ország közönségének. Ha meg volna ez a munka, bizonytalán azt látnánk abból is, hogy Kossuth vallásos ember volt.

Hegedűs Loránt barátom azt is felhozta, hogy az egész tót irodalom úgy emlékezik meg Kossuthról, mint aki szláv-ellenes munkát fejtett ki és röpíratok vádolják azzal, hogy a vallási érdekeket fel akarta áldozni a politika nemzeti szempontjaiért.

Erre én is felhozok egy példát. Kossuth 1827-ben, 25 éves korában, kivívta, hogy a sátoraljaiújhegyi evangélikus egyházban az istentisztelet nyelve magyar legyen. Erre a szlávok azt mondhatják, hogy a vallás érdekét alárendelte a nemzeti érdekeknek. Ez azonban nem azt bizonyítja, hogy Kossuth nem volt vallásos, hanem azt bizonyítja,

Féláron utazhat ezidén a közönség a budapesti őszi vásárra

Budapestről jelentik: A minisztérium megengedte, hogy ezévből ne csak külföldről, de belföldről is 50 százalék menetdíjkezdéssel utazhasson a közönség Budapestre, az Őszi Vásárra. Emiatt is, de meg, mert a kedvezmények ezidén hosszabb időre szólnak, máris megszerte nagy az érdeklődés az Őszi Vásár iránt, mely augusztus 31-én kezdődik és szeptember 11-én zárul. A félárú utazási igazolványokat pár nap múlva már megszerte árusítják a menetjegyirodák és a Vásár tb. képviselői.

Természetesen ezidén is a kisipar újdonságainak bemutatása lesz a vásár magva, melyhez nagyon vonzó különféle sportok csatlakoznak. A hatalmas rádiókiállításon mutatják be először a váravárt új népvét. További csoportok: a modern konyha újszerű eszközei, — a gyűjtemények, a díjazott magyar találmányok kiállítása és gyakorlati bemutatása. — asztalterítési, főző- és befőző versenyek, receptverseny.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdő strandot látogatja.

A b b á z i a Hotel Augustz

Elsőrangú szálló és pensio. Kitűnő magyar konyha és személyzet

Felvilágosítást nyújt Augustz cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4—7 óráig.

Emergé gazdacsizmák

megérkeztek.

Neumann cipő

Svetits palota, Takarékosági tag.

ja, hogy vallásosságában egyben magyar ember is volt.

Hogy jó fia volt az evangélikus egyháznak, azt bizonyítom azzal, hogy szeretett egyháza céljaira adakozni. Itt van a kezemben egy bizonyítvány arról, hogy 100 forintot adott a pesti evangélikus egyháznak. Magát megérett adakozott a tállyai evangélikus templomra is. A sámsónházai evangélikus templomban márvány emléktábla hirdeti, hogy az egyháznak főfelügyelője volt. És még sok bizonyítékot lehetne felhozni arra, hogy igen is az ő vallásos érzülete egyháziasságában és keresztényi áldozatkészségében is olyan volt, amilyen csak egy Biblia-olvasó és evangéliumi érzületű ember lehet.

Egy ilyen rövid cikkel nem akarom ezt a kérdést elintézni. En azóta is figyelem Kossuth írásait abból a szempontból, hogy vallásos ember volt-e Kossuth Lajos. És azt látom, hogy vallásos volt. A Nemzeti Múzeum Kossuth-könyvtárában ott látható Kossuth Bibliája. A skót és amerikai beszédekben feltűnően előtérben áll eszményisége, hite, szeretete, prófétái ihlete. Mikor Istenre hivatkozik, gesztusa erőteljesebbé válik — írják róla a skótok. Ha nem volna vallásos ember, nem tudna így áthévílni a vallásos érzületől.

1849-ben két jelét adja vallásosságának. Egyik: a törökök rá akarták venni, hogy térjen a mohamedán hitre, kap állást Törökországban. Kossuth azt feleli, hogy inkább a vérpótló választja. Másik: ő ajánlja Mazzinának, hogy legyen a protestáns az egész római néppel együtt! Meggyőződésem: Kossuth nemcsak állandó Biblia-olvasó volt, hanem istentiszteletében vallásos ember!

Nagy idényvégi vásár

és az üzlet átalakítása alkalmával
olcsó pénzért jó árút vásárolhat

Kontsek Kornél női és férfi divatházában

**Visszaemlékezés Debrecen
első háborús hősihalottjára,
ifj. Gyarmathy István
huszárszászlósra**

A frontra való megérkezése napján már hősi halált halt. — Beszélgetés Gyarmathy Istvánnal a tragikus augusztus 26-ról

A napokban lesz 25 éve, hogy ifj. Gyarmathy István tartalékos huszárszászlós virággal csákóján, 24 évvel a vállán, mint más ezer és ezer magyar ifjú hadbaszállt, hogy vissza-

Ifj. GYARMATHY ISTVÁN

űzze az előretörő orosz haderőt. A sors tragédiája azonban, hogy Gyarmathy István zászlós nem vehetett részt a későbbi diadalmas csatákban, mert a frontra való megérkezése napján, a Lemberg mellett

Kamionkánál kozákgolyó által hősi halált halt. Ifj. Gyarmathy István volt az első debreceni tisztí hősi halott.

Ifj. Gyarmathy Istvánt úgyszólván mindenki ismerte Debrecenben. Itt született, itt járta iskoláit és ma is itt élnek öreg szülei a Rákóczi-utca 11. szám alatti családi házában. Itt laknak testvérei, Gyarmathy Miklós adófőpénztárnok, Kardoss Gézáné, színgazgató neje, Kovács Gáborné és a legkisebbik, Gyarmathy Sándor, a Pénzüntézési Központ tisztviselője.

Ifj. Gyarmathy István Debrecenben született 1890 szeptemberében. A kóliégiumban járta elemi iskoláit, majd a reálba, később pedig a debreceni fiú felsőkereskedelmiben tett érettségi. Iskolái elvégzése után édesapjának óhatali nagybérletére költözött és több

évig vezette a többezerholdas bérletet. Innen vonult be katonának Aradra a közös huszárokhoz, majd saját kérelmére áthelyeztette magát a 2-es honvéd huszárezredhez. Mint ismeretes, a 2-es honvéd huszárezred Nagyváradon székelt. Tisztársai hamarosan megszerették a feltűnően fess, elegans, örökké jókedvű debreceni fiatal huszáronként. Az úri társaságok kedvence lett és a lányos mamák ugyan csak hívogatták magukhoz házbálokra, zsúrokra. Nagyváradon érte a világháború kitörése. Augusztus 23-án indult el ezredével Nagyváradról Lembergbe. Debrecenen át utazott és az állomáson találkozott utóljára hozzátartozóival. Augusztus 26-án érkezett meg Lembergbe és innen egyenesen a Lemberg-től 10 kilométer távolságra eső Kamionkára, ahol a front volt.

A többi Gyarmathy Istvánnétől tudjuk meg.

A Rákóczi-utca 11. szám alatt kerestük fel az idős úriasszonyt. Amikor megtudja jöveteleink célját, könnybe lábbad a szeme. Hogyne, hiszen a legidősebb fiáról van szó. Előveszi féltve őrzött kis intarziás ládikóját és kivesszi belőle fiára vonatkozó leveleket, fényképeket és a gyászjelentést.

— En egy pár nappal később tudtam meg fiam halálát, mert eltitkolták előttem. A fiam kedden halt meg és én szombaton kaptam meg a hivatalos táviratot. Délelőtt volt, amikor jött a postás. A távirat szövege német volt. Tudok jól németül, de az első pillanatban nem értettem meg, hogy mit jelent ez a két szó „ist gestorben“. Háromszor is elolvastam, míg megértettem. Soha nem felejttem el ezt a napot. A fiamat Kamionkán temették el. Később tudtam meg, hogy mi történt. A fiam tisztársai beszéltek el, hogy amikor megérkeztek Kamionkára, leszálltak a lóról és egy nagy repcétáblán keresztül mentek hasoncsúszva az orosz lövészárók felé. Már egészen közel voltak, amikor

Pista fiam feltérdelt, szeme elé tette a látésövét, hogy megnézze az orosz állásokat. Ekkor sortűz dördült. A fiam nem esett el azonnal, csak megtántorodott.

Egyik tisztársa odaszólt neki: „Mi az, Pista, megsebesültél? A fiam így válaszolt: „Nem tudom, valami melegeget érzek a gyomromban“. A következő pillanatban hátraesett. Mint tisztársai elmondották, ugyanaz a sortűz egy másik tisztet is ért, még pedig a fején, azonnal meghalt. Súlyosan sebesült

fiamat tisztársai felvették és lassan hátramentek vele. Lembergbe kötötték be sebeit, autóra tették, hogy minél hamarabb megoperálhassák. Sajnos az operáció nem sikerült, mert a golyó hatalmas roncsolást idézett elő. Fiam az utolsó percig eszméletlenül volt, jókedvűen beszélgetett és sokat emlegetett bennünket. Csak az operációs asztalon aludt el, hogy sosem ébredjen fel.

A bánatos anya ezután egy sárgult tábori levelezőlapot vesz elő és mutatja.

A lapot dr. Kutassy Gábor főorvos írja és az a következőképpen szól.

Mélyen tisztelt Nagyságos Asszony! Tisztelettel értesítem, hogy szegény jó Pistát kozákgolyók terítették le. A sebesülés után 10 perccel már bekötöttem, azonnal Lembergbe szállítottam s ott voltam az operációnál, de szegénynek belei átvoltak szakadva és ezért állt be a halál. Míg bevittem állandóan beszélt, eszméletlenül volt. Az ő kedves családját emlegette és szeretne volna látni.

Kezeit csókolja: Dr. Kutassy.

Gyarmathy Istvánt Kamionkán temették el és bajtársai nyírfakerítéssel vették körül a sírt. Gyarmathy István

Ajánljuk a hölgyeknek,

hogy saját érdekükben használják rendszeresen a híres

nagyenyedi

Kovács krém

a nagyenyedi Kovács boraxszappannal. A legelhanyagoltabb arcbőrt is rövid idő alatt tökéletesen rendbe hozza! Éjjeli használatra kék, nappali használatra sárga csomagolásban.

holttestét 1915-ben hozta haza a család és azóta a Kossuth uccai családi kriptában nyugszik. S. T.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap 3—5—7—9 órákor:

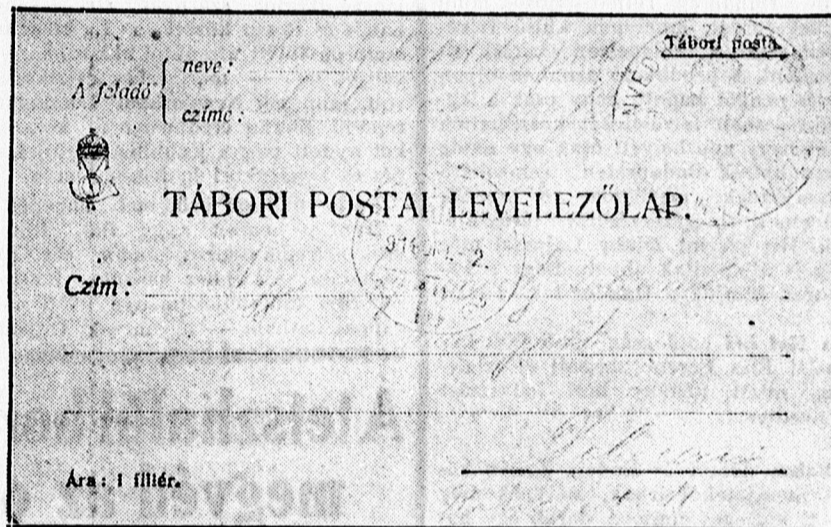
„VIHAR TEXAS FELETT“

„POPEYE RAJZFILM! HIRADÓ!“

Kedd-től: „ARANYBORJÚ“

és „VÁGYAK ASSZONYA“.

Jön: az „ÖRVÉNY“.

A tábortelegrafon levelezőlap, amelyen ifjú Gyarmathy István hősi halálát tudatta a családdal a főorvos

ADLER
SZEMÉLYAUTÓK KORZET KÉPVISELETE

ZIRSZAY
DEBRECEN

FERENC-JÓZSEF ÚT 60.
TELEFON: ÉJJEI-NAPPAL 12-45.
GARAGE ÉS BÉRAUTÓ
FUVAROZÁSI-VÁLLALAT

A film világból

A magyar filmgyártás válságának megszüntetése érdekében eddig egy elhatározó lépés történt és ez a szegedi Belvárosi Mozdonszínház tulajdonosának, Lippay Imrének határozott gesztusa volt, amely egyelőre egy filmvállalatnak 100.000 pengőt bocsátott filmgyártási célokra rendelkezésére és a Hunnia filmgyárral is tárgyal 200.000 pengő folyósításáról. Ha a többi érdekelt is ennyire szívén viseli a magyar film sorsát, akkor már régen nem foglalkoznánk a magyar filmgyártás válságának problémájával.

Igy, sajnos, még mindig csak arról számolhatunk be, hogy a Hunnia műtermei üresen állanak és csak remélik, hogy a következő héten két film: a Két lány az utcán és a Miniszter barátné című filmek felvételei megkezdődnek. Az előbbi Tóth Endre, az utóbbi Bánky Viktor rendezé. Ugy volt, hogy a Két lány az utcán című filmben debütált Karády Katalin, viszont újabbán úgy döntöttek, hogy a szerepet Tasnády Fekete Máriával játsszák.

Megemlékeztünk arról, hogy a Wien film a Dunán egy Dunai hajósok című filmet forgat, amelynek külső felvételeit részben Budapesten akarták elkészíteni. A produkció azonban olyan kevés pengőt kapott, hogy csak a legszükségesebb felvételeket készíthették el és négy nap helyett csak egy napig maradhattak Budapesten. Nemsokára visszajönnek, hogy magyar szerzők műveinek megszerzéséről tárgyaljanak. Hír szerint Zilahy Lajossal már meg is állapodtak abban, hogy a következő filmjük a Halálós tavasz lesz.

A Hat hét boldogság című film felvételei Kiss Ferenc szegedi elfoglaltsága miatt néhány heti halasztást szenvedtek.

Babay József és Kodály Zoltán közös mesejátékot írnak, melynek még nincs végleges címe. A darab egy harang történetéről szól és amennyiben a Magyar Színház megkapja a szponzorálást, ezzel a darabban kezdő színiévét.

A napokban indul Varsóba Daróczy Ágnes, az ismert filmproducer, hogy a film főszereplőivel: Pataky Jenővel és Simor Erzsivel elkészítse az Ál a bál című kétfilmű külső felvételeit. Ez az első alkalom, hogy Lengyelországban készülnek magyar filmfelvételek.

A VOGÉ kirándulást rendez a lengyel határszélre

A VOGÉ Debrecen város helyicsoportja augusztus hó 27-én, vasárnap Debrecenből — Körösmező, Havasalja, Lengyelország határszéle — társas-kirándulást rendez, személyzeti jegy alapon a VOGÉ tagok és családtagjai részére.

Indulás: Debrecen állomásról 3—4 óra között (reggel). Vissza indulás aznap 19 órakor. Előjegyzéseket a helyi VOGÉ csoport irodájában az állomás-pályaudvar KANSz helyiségében naponta d. e. 10—12 és d. u. 16—19-ig lehet eszközölni. És a Szárnyas-kerék helyiségében Steininger pénztáros úrnál. Bővebb fevilágosítást a VOGÉ helyicsoport ad.

Az utazásra szóló jegyeket augusztus 14—23-ig bezárólag a VOGÉ helyi csoport befizetés ellenében adja ki.

Italt lehet kapni, behűtött szódavíz is lesz. Ennivalót mindenki hozzon és egy üveget és poharat is. Zenéről gondoskodva. A VOGÉ titkársága.

Repülés

A vitorlázórepülés időtartó rekordját kísérlük megdönteni

A vitorlázórepülési világrekordot egy lengyel tartja. Az időtartó rekord 52 óra.

Pályi Patai Gyula csőrőkezelő kérdésünkre elmondja, hogy a múlt évben Rönk község mellett egy hegycsúcsra vitorlázórepülőket megakarták dönteni a magassági rekordot. Gépével tíz vitorlázó repülő szállott fel és oly érdekes légköri viszonyokat találtak az egyik helyen hirtelen felemelkedett

gépük, egy másik helyen pedig meredeken lefelé vágta a gépet. Kilenc vitorlázó összetört. Pilóták a gépekről kiugráltak 7 ezer méter magasan. A tízedik gép hirtelen emelkedni kezdett, majd lezuhant. Pilótája teljesen jéggé fagyott. Magasság méter 9.000. Később ugyanezen a helyen újabb repülést fognak végezni. Ez a légkör a hortobágyon megtalálható.

30 évvel ezelőtt Bleriot budapesti repülőbemutatót tartott

Harminc évvel ezelőtt — pontosan 1909 október 17-én — Budapesten történelmi napra ébredt. Ezen a rótszínű őszi vasárnapon kétszáz ezer ember sietett az üllőiúti katonai gyakorlóterrel, hogy jelen legyen az akkori idők legünnepeltebb hőse: Louis Bleriot francia mérnök »légi bemutatóján.« Bleriot szárnyas »tragacsán« Calais és Dover között, a La Manche csatorna fölött átrepülni akkoriban — valljuk be — merészebb cselekedet volt, mint ma Newyorkból Londonba repülni. Bleriot eredménye új korszakot nyitott meg a technika, a közlekedés és a jelenkori hadviselés terén.

Páris túláradó örömmel ünnepelte a francia nemzet nagy fiát. Talán csak a tragikusorsú Sándor cár fogadtatása volt ehhez hasonló. Bleriot rekordja csúcsteljesítménye előtt pár nappal Latham — ugyancsak francia

aviatikus — Sangatte és Dover között kísérletével csúfosan megbukott.

A gép »lelke«, a motor körül volt hiba. Bleriot motorját Azani szerelte, aki nem is volt szakember. Műszaki tapasztalatait, mint »motociklista« szerezte. A kerékpár versenyeken a verseny előtt járt motoros kerékpárjával a »levegőt hasítani.« Bleriot budapesti bemutatkozása idején az akkori magyar sajtó hasábjokon át lelkenedett és így írt:

»A repülő szárnyain a tudomány forradalma is Franciaország felől jön hozzánk. Figyelmeztető előhírnöke ez a világ átalakulásának.«

A repülés fejlődése lépcsőről-lépcsőre haladt a maga útján. Már hat évvel Bleriot rekordja előtt: 1903-ban Wright, a világ legelső benzínmotoros kétfedelűjével öt mérföldnyire repült.

A tetszhalál borzalmaitól ma már megvéd az orvostudomány

Adatok a tetszhalál történetéből

Az ember legmélyebb félelme, talán az öröktől fogva meglevő borzongató félelem az elevenen eltemetéstől. Egy-egy halálhír, mely feketesasként lecsap reánk, felkavarja lelkünkbe gyült esendét, felüzi bennünk a riasztó rémet, mely a halál előtt soraközökben nyilván minden időkben felkísérelt: hogy a halál talán csak fél halál lesz, az élet mindössze pihenni megy s csak a sírban felébredés örülete éjszakája gyötri a végső nyugalomba azt, akit sietés, vagy valami rejtély értelmünkön még kívül maradó ok ilyen kegyetlen kalandra ítelt.

Régi legendák táplálják a félelmet, melynek termékeny talaja az ember. Ilyen a 481-ben elhunyt Zeno császárnak a története, aki

»koporsójában éhhalált halt, miután megette saját kezét«.

S Panat báróé, aki lenn a sírban látott napvilágot, miután az anyját egy halszákkal történt baleset nyomán halottnak hitték és eltemették. Emlegetik a IX. Károly idejében élt Francois de Cívillert, aki a neve után némi joggal mindig odairta a különös sort: »Háromszor meghalt, háromszor eltemették és Isten kegyelméből há-

romszor feltámadott.« És folytatnánk még hosszan a sort, nem beszélve számos névtelenről, írhatnánk feltárt sírokban talált, vad görösbé csavarodott tetemekről, szétmarangolt kezekről, melyek mind-mind az eltemetés után is volt élet megrázó, vádló tanúságai. De minek? Rég volt, ma már más a helyzet s erősen hisszük,

a sírmélyi drámák ma már nem történhetnek meg.

De, hogy a halál végleges halál-e és nemcsak időleges béna lárva, nem volt mindig könnyű dolog ennek bizonyosságát megtalálni... Járványok, vagy háború idején lehetetlen volt minden tetemet addig őrizni, mikor már az oszlás, tehát minden bizonnyal a halál kétségbe vonhatatlan jelét mutatta. A rómaiak halottaikat hét napig tartották földetlen fövel és sűrű jászve-székeléssel próbálták visszaszólítani a földre. A perzsák addig vártak, míg a holttest szaga nyújtott bizonyosságot. Genfben 1543-ban megszervezték a halottkémlést, 1780-ban II. József Ausztriában bevezette, 1792 szeptember 20-án pedig egy törvényével Franciaország is átvette a halál beállításáról szóló igazolás kötelességét. De a tévedés

Rózsabokor kerthelyiségében

Bura József, a rádióból is ismert cigány-primás hangversenyez.

Minden kedden este halvacsoara P 1—

Cordatic
autó és motorgumi

EMERGÉ
GAZDA abroncs
gyári lorakata:

Szabó Zsigmond
FERENC JÓZSEF U. 6.
Telefon: 25-70.

Igy is lehetséges volt, a halál igazolása utáni negyvennyolc óra határidő nem hozta a kívánt megnyugtatót. Orvosok kutatták a biztos eszközt, mely a sajnálatos eshetőséget végérvényesen kiküszöböli.

Egyiknek az volt a gondolata, hogy a még nem bizonyosan halott szívet ki kell emelni és úgy meggyőződni róla, valóban mozdulatlan-e az életmotor.

Másik a főttéret akarta megnyitni, oly módon, hogy ha csak tetszhalálról van szó, az elvérzést idejében meg lehessen akadályozni. — Harmadik azt indítványozta, hogy a páciens orrlükához preparált papírt tegyenek, melyen a halott tüdejében képződő gáz nyomokat hagyja. Egy negyedik azon az alapon, hogy az egyén halála megelőzi a test szöveteinek elhalását, mint csalhatatlan eszközt javasolta, hogy

injekció útján étert juttassanak a bőr alá: ha a szövet él, az injekciós tű visszahúzása után összezsúrol, ha nem, a tű helye nyitva marad s a befeleskedezett éter kifolyik.

Volt bonyolult villamos ellenőrzés nem beszélve a fej levágásáról, balzsamozásról, megégetésről, de a gondolat nemcsak az orvosokat foglalkoztatta. Sor került érdekes kísérletekre, melynek célja az volt, hogy a sírban esetleg magához térő halott ezt a fordulatot közölni tudja a sírját őrző hozzátartozókkal. 1896-ból származik egyik legérdekesebb találmány, melynek szerzője az orosz Karnice udvari tanácsos volt, aki Páris városának ajánlotta fel találmányát, mely szerinte csalhatatlan volt. A koporsófedelen, mell felett körtealakú nyílást vett terbe, melyen szelep volt s rajta át csövet dugtak a koporsóba. A csőnek az eltemetett mellével érintkező végén üveggolyót helyett el, a csőnek szabadban lévő másik végén még egy szelep volt. A halott mellének legenyhébb mozdulására szabad út nyílt a levegő és fény előtt és ezzel egyidejűleg erős csengő kezdeti működni, egy zászló felemelkedett egy puska nagy robajjal elsült és gondolva az éjszakára, a lámpa felvilágított. A készülék 15 napot át örködött az eltemetett felett. Ha a határidő elmúlt, a csövet kihúzták a koporsóból, a szelep összezsúrolt és a föld végérvényesen borult a halottra.

Ma a korszerű orvostudomány mindenre kiterő ellenőrzése biztosítja a borzalmas baleset rettegésszerű eshetőségével szemben. Az elevenen eltemetettéről szóló történetek ma már valóban csak legendák sorába tehetők.

Szabászatra és mestervizsgálat tanít a

PAPP Női divatszalon
Hangya palota.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél,
dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2— pengő.

WERNER
nyári olcsóságai

Szalmakalap	1-80	Nyakkendő	1-20
Rövidujjú ing	3-90	Tropikal ing	3—
Divat óv	—98	Sokni	—68

Saját készítményű nap és
ESERNYŐK
legolcsóbban
Esernyőszalonból
PIAC U. 77.
Javít, áthúz, alakít.

48— pengős rádió
előjegyzhető:
2—P. részletre
Gulyás
kerékpár, cellár
szaküzletében
Piac u. 59. T. 22-19

Fűszerek, csemegék
háztartási cikkek
olcsó áron
Volentiknél
Piac u. 38.
villanyóra berende-
zett kávépörkölő

Íróés irodagépek
MARKOVITS SANDOR
Piac utca 58.

Orosz
divat és ortopéd cipész cipői
kényelmes
elegáns formák
Piac utca 40. Hangyapalota.

Tokajhegyaljai
termelői bes-
pincészetében
Csapó u. 31. alatt
boraitalm —
árusítom —

Kézimunka
tervezés és előnyomása, a hozzá-
való anyagok olcsó beszerzési
törzsa
Bessenyei Ilona
kézimunka üzlet. VAR U. 2.

Figyelem!
Olcsó felvidéki fátelente-
ből míg a készlet tart
bükk vágott fa
házhoz szállítva 4-6 és 3-80
Téziátelepen Nap u. 4.

Boroshordók!
(ősi és használt) minden nagy-
ságban eladóak Br. Győrly
hordógyártási telepen. Nap
utca 4., ugyanott javítások
gyorsan készítenek Tel. 12-83.

AUTÓGUMIK futófelületének
és minden a szakmába való je-
vítés garanciával
Tóth Gumiüzem
Hunyadi u. 2.
Telefon hívó 12-95.

Varrógépet, kerékpárt
felülősséggel javítok.
Veiel, csere, kölcsönzés.
EISENBERGER
Csepő u. 101.

Hölgy- és úri fodrászatomat
magnagyobbítva és modernül
berendezve áthelyeztem
SAS UCCA 2 ALA.
Kértem a szíves pártfogást
Boczán Sándor fodrász.

Finom acélárak
görkorcsolyák
FRICK Testvéreknél
Ferenc József u. 27.

Kerékpárok és alkatrészek,
horgászati felszerelések, te-
niszütők és labdák és egyéb
sportcikkek
Tóth Gyula
vadászüzletében

ÚJ PAPTANT
legszélesebb, régi paplanját
legjobb portalánit villany-
óra berendezett gépével
ifj. Püspök Sándorné
Csepő utca 27 szám.

Festékek, olajok
háztartási cikkek
SAS UCCA 1 SZ.
Nádudvari Lajos

Akkumulátor
Dinamó
Gumi javítás
Rétinél
Pannónia udvar.

Szilluka
szilviva üdít
TELEKI U. 100. Telefon 21-11.

Orvosi műszerész
és ortopéd kellékek üzeme.
Ludtálp betétek gipszmita
után.

Szabó István
Piac u. 42. Pannónia udvar.

Kérje minden üzletben
Klein Géza
jó ízű
konyerót

Amatőr felvételeit
késztetve, fényképezőgépet
árusít, csere,
Berzékli fotószaküzlet.
Ferenc J. u. 38. bent az udvarban.

Díszasztaló
urasztalterítő
magyaros
kézimunka
készítés
előrajzolás
csak

Szent Anna u. 10.
Pikó László
kézimunkaipar

Golyócsapó
Kerékpár
varrógép, motor rádió
legelőnyösebben
Királynál
Royal épület

Befőttes szövet
legolcsóbban
Dávid Hatvan u. 15.

BUTOR
Háló, ebédli, uriszobák, té-
szekrények, szalonok, szőnyegek,
testmennyek. Egyes darabok igen
olcsón
Butormagazin Széchenyi 6.

Tóth Gábor
ékszertároló
Debrecen, Piac u. 89.
Mindig a legújabb
vonalruhák töké-
letes bricsesz nadrágok.

ÓRAKBAN
ékszerekben legolcsóbb
Halász

Rádió
kerékpár
NEUMANN cégnél
Piac utca 27.

FOTOKOPIÁL
késztetve ok-
mányról.
Műszaki Fotó
Hangya palota
Ferenc J. út 40.

Spórolni akar?
Mind a rádiószükség-
letét aprózza be a
Maradéküzletben.
Dészenfeld tér 11.
TÍSZAPALOTA.

„LELA” románctörzshely
legelőnyösebben süt, főz.
Készít:
LEVENCSIK,
Csepő u. 87.

Szekeres borozó
Hunyadi u. 1.
Kéleemes szórakozóhely. Kerthelyiség, külön termek, tiszta, olcsó szobák.
Cigányzene. Palgári árak.

Új debreceni tehetségek tűntek fel

A »Debreceni« tehetségkutató
riportsorozatában számtalan fiatal
magyar tehetségre hívtuk fel rö-
vid idő alatt a közvélemény és ille-
tökessék figyelmét. E munkánkban
szüntelenül érezzük kell, hogy
milyen kiapadhatatlan kincs-
bányája az igazi értékeknek a ma-
gyar föld, mennyi színes, csodá-
latraméltó zsenialitás van elraktá-
rozva fejükben. A tehetségkutató
mentől mélyebbre nyúl, annál job-
ban elkápráztat, hogy mekko-
ra gazdagságát az emberi létezős-
nek ültette a magyar élet televé-
nyébe a sors keze. A tehetségeknek
ezzel a pazarul csillogó színes tö-
megével, őserőjükkel sok újabb
ezer évek viharára is fel vagyunk
készülve. Ezen a földön minden
egyéniségnek súlya van és nem
sodorhatja el posztjáról a történe-
lem forgószéle sem.

*Ezúttal újabb tehetségekről
számolunk be... Jöttek a ma-
gyar élet mélységeiből, küldöt-
te őket a magyar sors, mely
egyik kezével a megpróbálta-
tások sötét zuhatagát szórja
felénk, a másik kezével pedig nagy
jövátévésű tehetségek kincsét
hinti el földünkön.*

CSONTOS KÁLMÁNNAK
hívják, ősi debreceni familia gyerme-
ke. Erdemes a nevét megjegyeznünk,
mert nagyon sokszor fogunk még vele
találkozni. Egyike a magyar színjá-
zás legigazibb fiatal reménysegeinek.
Valami csodálatos édes izzel buggyan-
nak fel ajkán a zengő magyar szavak
s amit mond, különös egyéni izt kap
interpretálásában. Ugy mondhatnánk
ezt leginkább, hogy az élet izzását kap-
ják meg jelenetei, a legszürkébbek is.
Az igazi művész közelsége árad játé-
kából. Hosszú idő óta nem jelentke-
zett ilyen biztatón fiatal művésznünk.
Csontos Kálmán még egészen fiatal
ember. Emlékszünk első szerepléseire,
főként táncos-énekes operettszerepek-
ben a Homokkerti Ref. Olvasókör és
MÁV. Egyetértés előadásain, mint any-
nyi nagy, komoly értékünk, ő is a mű-
kedvelő színpadokon érett a szép ha-
zugság deszáinak hivatásos művészevé.
Számoltartottuk, tudtuk róla, hogy
tanult és letette a vizsgát a Színész
Egyletben. Másik tehetsége, a szin-
ten művészet határán járó fényképe-
zés is vonzotta közben s már azt hit-
tük, hogy végleg elvonja a színészpá-
lyától.

Aztán egyszerre tehetségének teljes
fényében, szinte érett művészettel,
kész színészként bukkant fel pár hét-
tel ezelőtt a Thália Kamaraszínház elő-
adásain. Láttuk néhány előadását, ami
erősen bennmaradt a közönség lelké-
ben s hosszú ideig emlékezni fognak
reájuk. Szavai tovább zsongtak elő-
adás után is, egy-egy gesztusa, reme-
kül, ösztönös művészettel megtalált
mozdulata sokáig élt még gondolata-
tunkban. Különösen Shaw: „Az orvos
dilemmája” darabjában állította a beteg
orvos figuráját olyan mély, egyszerű-
séggel érett művészettel, a letompított
színeknek olyan mesteri öntudatával
és elragadó hatásával, hogy az egysze-
rűen felejthetetlen volt. Filmre is pom-
pás exteriörje, szép beszéde a jövő ma-
gyar színészetének egyik igazi nagy
reményét sejtetik benne. Mindenesetre
sok függ fejlődésének vonalától. Ép-
pen ezért felhívjuk rá az illetékesek
figyelmét: nem mindennapi érték van
kialakulában, érdemes rá felfigyelni,
kézbévenni a magyar színjátszás ja-
vára.

KÁROLYI ISTVÁN
érdekes, újszerű írói kvalitásairól már
több ízben megemlékeztünk. Négy író-

dalmi irány vonzza nem mindennapi
tehetségét egyidejűleg: a **szabadtéri**

Szent István hetében
keresse fel a
MUSICA
bemutatótermeit
Budapest VII, Erzsébet-körút 48
(ROYAL), az ország egyetlen
zongoragyára.
Legmodernebb hangszerek:
Kispianinó 105 cm. magas.
Piccolozongora 135 cm. hosszú.
Kényelmes fizetési feltételek.
Kérjen díjmentes ajánlatot.

játék, hangjáték, bábjáték és film
szcenárium, Mintha ez a külső megje-
lenési forma is jelezni akarná, hogy
itt merőben új, szokatlan és egyé-
ni mondanivalók hangzanak el
Károlyit nem érdekli a líra, regény és
novella, teljes lelkével e négy kifeje-
zési ág felé fordul s tehetségének viz-
gálatánál kiderül, hogy ez nála egyál-
talan nem divat, hanem belső kény-
szer s lelkéből lelkedezett mondanivalói
szinte megkövetelik ezt a kifejezési
formát. A rádió, film és szabadtéri já-
tékok irányában haladó művészet mel-
lett beláthatatlan jövője van értékes
tehetségének, mely e műfajok első
igazi, vérbeli alkotóját sejteti szemé-
lyében. Különösen filmscenáriumai
között akadnak remek, újszerű témák.
„A föld gyermeke” c. filmjátéka a ma-
gyar föld gyönyörű filmje, a talajhoz
ragaszkodó és minden álmát gyerme-
kébe elvető, megvalósító paraszté. „A
város” a paraszt története, aki ott
hagyta a földet és felszárja, elnyeli a
város. Kicsérélődik, nem leli többé he-
lyét s csak meghalni megy vissza a
faluba. „A világszavargó” ennek a tí-
pusnak kedvesen vidám, kalandos éle-
tét dolgozza fel öt világrészen keresz-
tül. „A nagy szeansz” egy spiritalista
szeanszon megidézeti a világtörténe-
lem alakjait, véleményét, kritikát mon-
dat velük a máról. „A tolmács” annak
az embernek remek története, aki
egész életén át a más szavait fordítja
le s egyszer, csak egyetlen egyszer a
saját szavait akarja elmondani. A for-
dítás helyett a maga mondatait mond-
ja el és ezzel világtörténelmi bonyodal-
mat csinál. Az „Áthangzás a Marsról”
a Marslakók életének fantasztikus lő-
tényét adja s baráti látogatásukat a
földön, véleményüket az itteni életéről.
„Az utolsó ítélet”-ben azt tárja fel
mesterien Károlyi, hogy az utolsó íté-
leten az ember enyhítő körülményül
felhozza mindazt a művészi, szépet,
nagyot, amit ember keze alkotott, de
nem ezekért, hanem egy letörölt
könyvért nyeri el a felmentést. A „Szö-
kés a sárgaházból” tíz megszőkölt
őrült körül keletkezett vidám bonyo-
dalmakat mondja el, millieujében a
bolondházak figuráival. „Az átalakít-
ott ember” egy híres európai színész-
nő története, akit átakarnak gyurni
Hollywoodban, más egyéniséggé. A két
világrész embere közötti különbség, a
filmvilág maró szatirájú rajza ez a
történet.

Károlyi István merész, egyéni tehet-
sége is érdemes a támogatásra. Irásai-
ból az újlelkű emberiség arca bonta-
kozik ki, mely a jövő emberét jelenti.

Dauer vegyi úton! Gép és vil-
lany mellőzésével. Készíti a leg-
újabb divat szerint **Adám, Rencz**
üzlet, Kossuth u. 4. sz. Városház
épület.

Debrecen város első női-tisztviselője 25 évvel ezelőtt kezdte munkásságát

„Egész életemet feláldoztam munkámnak, szép volt minden, jó lefeleteseim voltak csak az hánt, hogy ma is állandósított napidíjas vagyok, mint negyedszázaddal ezelőtt” — mondotta a jubiláns Márai Ilona vámhivatali tisztviselő.

Debrecen város vámhivatalában a tegnap délután kedves meleg ünnepelés folyt le. A vámhivatali tisztviselő-gárdája Lada Sándor, a városi vámhivatal népszerű főnökével élén a kollégialás szeretet igazi kisugárzásával köszöntötte Márai-Matusidesz Ilona tisztviselőt, aki

arról nevezetes, hogy ő volt Debrecen város tisztviselőgárdájának első női alkalmazottja, aki 25 évvel ezelőtt, a nagy világháború első heteiben 1914 augusztus 11-én belépett a város szolgálatába.

Márai-Matusidesz Ilonát gyönyörű ezüst készlettel lepték meg kartársai, akik teljes mértékben méltányolják azt a hasznos, önfeláldozó munkában eltöltött negyedszázadot, mely

Márai-Matusi Ilona.

alatt az ünnepelttel, mint a szorgalmas, megbízható, kiváló tisztviselő nuntaképpét ismerték fel. Olyan időkben került munkahelyére Márai Ilona, amikor férfit kellett pótolnia a magyar nőnek, azoknak a helyét betölteni, akik felvirágozott katonavonatokon, nőtársával ajkukon indultak el meghalni a házáért. Mindéggyik nő egy hős helyére állt a hivatalokban és Márai Ilona, az első tisztviselő, a nők köréből emelkedett a városi hivatali serebbe, egész pályáján méltó maradt ehhez a helyhez.

Megkérdeztük a 25 éves tisztviselői munkáját jubiláló Márai-Matusidesz Ilonát, a munka hőst, akiről mindenki csak szeretettel és elismeréssel beszél úgy hivatalnoktársai, mint a közönség körében.

— Súlyos időkben kerültem bizony a munkaasztalom mellé — mondja az emlékezés felesillanó sugarával szemben az ünnepelt — 1914 augusztus 11. Történelmi idő volt, a világ egy megbolygatott méhkaptárhoz hasonlított és elindult útjára a történelem szekere. Ilyenkor az itthonmaradtnak is külön szorgalommal kellett megállni helyüket azon a posztón, ahova az élet odaállította őket. Engem magánvállalatok hívtak a városokhoz akkor... sokkal kisebb fizetésre, de azt mondták, hogy nyugdíjamat lesz és az sok mindent kipótol. Én voltam az első nő-tisztviselője Debrecen városnak...

— Először a kiadóba kerültem... aztán a gazdasági ügyosztályhoz, 9 évig a számvétségűnél a vizsgálódót kezeltem. Onna a forgalmi adó hivatal

pénztárába mentem s ott láttam el szolgálatot 6 évig, most pedig már hét éve a vámhivatal pénztárát kezeltem. Mindig sokat dolgoztam és nagyon szeretem a munkát. En most már teljesen egyedülálló az életben, nincsen senkim... a munka tölti be egész életemet. Volt szerencsém is, az, hogy mindig nagyon jó, melegsívű, emberséges főnökeim voltak. Pénzt kezeltem legtöbbször s mindenki elismerte megbízhatóságomat, azt, hogy jó munkaerő vagyok, tehát volt öröme is életemnek. Csak az fáj, hogy ma, 25 esztendő után is állandósított napidíjas vagyok a városnál, ugyanaz, amilyen minőségben kaptam. Ezt, mint egy sebet viselem lelkemen. Közben hívtak kétszeres fizetésű állásokba, hívtak a pénzügyigazgatóságba, de én nem az az ember vagyok, aki cserélni szeret. Aztán ezt értem el velem, hogy előmenetel szempontjából 25 év nyomtalanul mult el. Négy esztendeig voltam behelyettesítő irodatiszti állásba s 1919-ben a választások alkalmával még is kimaradtam, nem is jelöltek. Közben pedig mindenütt meg volt az elismerés, mindenütt hangzottak, hogy két ember helyett dolgozom. Utóbb pedig olyan idők kezdtek járni, amik nem kedveztek a dolgozó nőnek.

— Mit tart a dolgozó nő munkájáról, értékben megközelíti a férfi munkát?

— Ezt így nem lehet feltenni...

Van jó munkaerő és van kevésbé jó mindkét nemnél. Nem az határozza ezt meg, hogy férfi vagy nő e a tisztviselő, illetve dolgozó ember, hanem mennyire fanatikus munkájának, mennyire szereti pályáját... Például az sem áll, hogy a fiatal munkaerő mindig jobb lenne, mint a sokat dolgozott s egyesek szerint már kiégett ember. Vannak olyan tapasztalatok, melyeket nem pótol az ifjúság lendülete arról nem is szólva, hogy a fiataloknak még sok más dolgon jár az esze, elfoglalják a szórakozások, egybe, ami természetes is, hiszen ez az élet törvénye... Én egyedül élek... szüleim már meghaltak s talán ez teszi azt, hogy annyira a munka mindenem, a nyári hónapoktól eltekintve délelőtt, délután a hivatalban ülök s ha úgy van munka, akkor hazaviszem és sokszor éjjel utániig dolgozom otthon is rajta. Ma azért még így is sokkal könnyebb a tisztviselő-pálya, mint a háború alatt volt. Azok voltak az igazi nehéz, robotos esztendőik. Tejcédula kiosztás, élelmiszer jegy kiadás és ezer más munka növelte a rendes munkakörünket. Mikor a románok bejöttek pár nap alatt kiadtuk a fát a városi alkalmazottaknak, hogy az oláhok minél kevesebbet találjanak. Micsoda munka volt ez... De én mindig egész lélekkel végeztem feladatokat, nem ismertem lehetlent és büszkén mondhatom, hogy a fizetés-emért megdolgoztam.

— Szórakozás?

— Néha elmegyek moziba... A fizetésem sem olyan nagy, hogy költésesebb dolgokra telne. Vannak, akiket segítenem is kell. A szórakozás azért általában kimaradt az életemből. Néha egy jó könyv és az a fizika, nyugodt érzés, hogy minden rendben van, nincs restancia: ez minden. Ezeket mondotta a tisztviselői pályájának 25-ik évfordulóján Márai-Matusidesz Ilona, a város első tisztviselője, a munka hőse, akinek olyan időben kellett posztjára állnia, amikor

férfit kellett pótolni és aki ezt a hivatását mindig jól, töltötte be, anélkül, hogy megkapta volna az ellenértéket

egy életért, mely ott lobogott el az irásztal, a pénztári fülke mellett, szürke aktákra, kopott könyvekre borulva.

Búcsú a táborból

Édes jó Anyám!

Már csak néhány nap s elérkezik az utolsó órája is a táborozásunknak. Ma délután festői szép képeket láttunk a táborban, a külföldi cserkészleányok éppen úgy, mint a magyarok nemzeti viseletben voltak a Fenséges védnők és a megjelentek elé, hogy méltóképpen megköszönjék azt a sok fáradságot és szeretetteljes gondoskodást, amit mindenki érzett míg e táborban volt.

A külföldi cserkészleányok nemzeti táncukat mutatták be, majd az angolok torna, a hollandok néma gyakorlata s a svédek éneke lenyűgözően szép volt. A kis tündérek ügyes táncbemutatóikkal kedveskedtek a táborozóknak. Nagyon ügyesen mozogtak a kis apróságok, ami nagy letszést váltott ki mindenki részéről. Ujra magyar vezényszó s gyönyörű nemzeti ruhában jönnek a magyar cserkészleányok s felállnak a sétatáplatóhoz. A tér hátulso részén megjelent egy fehér ruhába öltözött magyar leány, egyik kezében egy palmaágot, másik kezében egy fehér galambot tartott. Kísérete minden külföldi cserkészcsapatból egy-egy leány. Megállt a tér közepén s elengedte a galambot, jelképeül annak, hogy itt békességben és szeretetben élt 5000-nél több cserkészleány. Elszállt a fehér békegalamb s hírül vitte szerte a világban, hogy ebben a forogó és lázongó világban volt egy sziget, ahol sok idegen fiatal lélek gyűlt össze s békét és szeretetet hirdelve megértették egymást, mert egy volt a céljuk, egy az akaratuk s egy volt a szívük dobbanása is.

Ezután a kedves jelenet után a magyar cserkészleányok eltáncolták a sétatáplatót a külföldiek szünni nem akaró tetszése mellett.

Este fellobogott az utolsó táborláz, hogy annak lángja messze világítsa a

sötét éjszakába. Nehéz volt a búcsú, nehéz a válás, mert a magyar föld szíve dobant össze ez alatt a két hét alatt azokkal, akik ide jöttek, hogy megismerjék azt a népet, akinek élni-akarása, akarat ereje, hite, ledőni azokat a határokat, amik elválasztják a testvért a testvértől. A magyar föld varázslata beleköltözött a külföldiek szívébe s azért volt oly nehéz az elválás, azért volt keserű a könny.

Másnap összegyűltek kiki a maga vallása szerint, hogy halát adjanak az Istennek azért a kegyelemért és szeretetért, amellyel elárasztotta az ő gyermekeit. Milyen csodálatos és megható volt, amikor úgy a külföldi, mint a magyar cserkészleányok az úrvacsorával éltek, hogy ez peccátelej megörökre azt a szeretetet, ami a testvérekt összekapcsolja, mint Krisztus gyermekeit.

Lassan eltűnt a sátorváros, s eltűntek azok a kedves arcok, akikkel együtt voltunk. Elhagyták a tábor a külföldiek, hogy újra hazájukba térjenek. Hullnak a könnyek, nehéz a válás mindenki érzi, hogy ez az együtt lét nem tűnik el nyomtalanul, mert ez a szeretetre volt építve, s az pedig örök.

Mi is búcsút mondtuk a mi kedves tábor helyünknek. Ott hagytuk a gödöllői parkot, árnyékos helyet, sugó fát, zúgó fenyevesét. De gondolatba sokszor felkeressük azt a helyet, ahol minden olyan szép volt, ahol a lélek békét s nyugalmat talált. Ahol a szeretet volt a legnagyobb úr s a szeretet szolgálata töltötte be a lelkeket. Maradj te kedves tábor nekünk mindig az, ami voltál, nagyon kedves emléke minden magyar cserkészleányunk s merítsünk ebből nagyobb és melegebb hitet a további jó munkára. Gödöllő, 1939. augusztus.

Kovács Júlia
tábori csapatvezető.

Kerékpártolvajt fogott a bírósági tisztviselő

A Csapó ucai Gömör vendéglő előtt ellopták Balázs Zsigmond kerékpárját és a mezítlás tolvaj nagy sebességgel menekült zsákmányán. Üldözöbe vették, kiabáltak utána, de nem állt meg. — A Kigyó uca sarkán Róth Kálmán járásbírósi tisztviselő kinyújtotta kezét a menekülő tolvaj után és a következő pillanatban kiszaladt a gép a tolvaj alól. — A nagyerejű Róth Kálmán átadta a rendőrnök a tolvajt, akiről kiderült, hogy Galla Istvának híják, hajdúsámsoni lakos. Többször volt már büntetve.

A kerékpártolvást tagadja, azt állítja, hogy tévedésből ült más kerékpárjára a saját kerékpárja helyett. A vendéglő előtt maradt kerékpárról megállapították, hogy lopott gép az is, a tulajdonosát is kinyomozta már a rendőrség. Galla azt állítja, hogy egy esz-

Mielőtt:

gyomorsülyvedési haskötőt, sérvkötőt, köldökkötőt, gumiharisnyát akar venni, forduljon bizalommal

VITARIUS és SZENÁSY

fűzőkészítő, kötszerésmesterekhez
Kossuth u. 2. sz. Telefon: 17-26.

tendővel ezelőtt a zsigogón vásárolta a gépet. Nem tudta, hogy lopott. Gallát a rendőrség átadta az ügyésznek.

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sportnagyerdei csónakázás.

Ifj. Gyarmathy István sírja
Kamionkan
(Cikk a 7. oldalon.)

Miklós cár és Rasputin rubintját senki sem veszi meg, mert szerencsétlenséget hoz gazdájára

A cár gyémántjait ismerte egy költő, Raider Marie Rilke és meg is írta felejthetetlenül:

„Aranyfoglatukban a zafírok remegnek, mint könnyes asszony szemek
s karesz kigyó körül a keret, aranybetűben szorongatja pártját, míg árnyékában jámbor gyöngyök várják,
hogy a káprázat sorján egy sugárka halvány óraajkukat is megcsodálja, De a gyémánt: az hatalom és ország.”

Mi lett belőlük azóta? A kerek föld legpompásabb gyémánt gyűjteménye volt a cároké. Hajdan a Kreml gyémántházában laktak, most a moszkvai bank páncelszekrényébe szorultak, akkor Rilke látta őket, most egy hollandus gyémántszakértő mustralgatta végig őket. A költőt az összebenyomás kápráztatta el, a hollandus egyenként vizsgálta meg a köveket. — Köztük a híres Orlov-gyémántot is, melynek eredetét 1600-ig követhetjük. Akkor jött vele Európába egy indus, aki a combján eszközölt mely bevágásban hozta magával az óceánon keresztül. Régen azt tartották, hogy az ilyen drágakő egyéni életet él, jó és rossz indulatú és szerencsés, vagy balsorsot hoz tulajdonosának.

Mikor a szovjet áruba akarta bocsátani a cárok »bálgézetű« kövét, a 25 milliót érő »Shah-kő« egyetlen amerikai milliárdos sem merte megvenni,

mert ez a kő vérdíjként jutott a Kremlbe: ezzel engedte ki II. Sándort a perzsa sah, amiért emberei megölték Grilojedovot, a nagynevű költőt, a teheráni cári követet. De nem ez az egyetlen bálgézetű kő a cári gyűjteményben. Ott van mindjárt a híres vércsepp formájú rubint, melynek tisztasága megzavarodik, valahányszor balsors közelít. Ezt hordta II. Miklós 1905-ben azon az ünnepélyen, melyet a forradalom zavart meg. Ugyanezt

hordta 1917-ben Rasputin meggyilkolása napján.

Ez a gyémánt és rubint tehát eladhatatlan. Pedig mióta az arany ingadozik a trónján, a gyémánt iránt egyre növekszik a kereslet, annak dacára, hogy a földkerekség összes gyémántjának súlyát ma 50 tonnára teszik. A gyémánt kiállítások iránt mindig nagy az érdeklődés. A legnagyobb gyémánt kiállítások egyike a két év előtti párisi vilákiállítás belga pavilonjának 20 vitrinjében volt látható. Közel

100 millió néző nézte meg az 500 millió frank értékű gyémántgyűjteményt,

amelynek igazi értékét azonban a minősége, a csiszolás adta meg. — Ha az ember megfigyelte, hogy ennek a félmilliárdnak, amelyet egyetlen tarisznyában vállraverse vihetett volna el bármely gyermek, az oda, meg visszazállítás miésoda költséges ceremóniák között folyt le, akkor mindjárt megéri, hogy teljes gyémántkiállítást miért nem lát soha a világ! — A gyémántláda egyetlen pánceles

Pullmann-kocsiból álló különvonaton utazott Antwerpenből Párisba és vissza. A pánceles kocsit a belga és francia hatóság plombája zárta le és az így eleskott ajtókat kívül francia és belga fiáncok tartották megszállva az utazás alatt, melynek időpontját természetesen a legnagyobb titokban tartották. Az automobilos rendőrcsapat mögött zúgott végig villámgyorsan az antwerpeni gyémántosok ajtótlán gépkocsija a

párisi főkapitányság által előírt vonalon,

jobbról, balról motoros rendőrök egész felhője, míg a menetet hátvédként gépfegyveres hadi-pánceleautó zárta le.

A kiállítás folyamán a gyémántkereskedők ügynökei, a párisi rendőrség és a biztosító társulatok titkos rendőrei egymásután osztozkodtak a vitrinek őrzésében, sőt rossz nyelvek szerint kölcsönösen egymásra ügyeltek.

A kiállított tárgyakhoz természetesen senki sem nyúlhatott az egész idő alatt, hanem a légmentes és törhetetlen hűs vitrin mind egyike összekötöttségben állott a mögötte elhelyezett hűs önműködő páncelszekrényvel. A pavillon zárásakor estenként így mind egyik vitrin egyenesen belegurult a maga páncelszekrényébe és ezeket a páncelszekrényeket külön őrség vigyázta minden éjszaka.

Modern babonák

Tévtanok az egészségről

Egyik legelterjedtebb egészségtani tévhit az, hogy a maláji módra lebaráztatott bőr egészséget jelent. Kétségtelen a nap és a napozás rendkívüli gyógyító hatása, de sok betegségnél semmit sem használ, ha csupán bőrünket barátságos le a betegséggel nem törődünk. Hiszen a

tüdőbetegek igen szépen lebaráthatnak, anélkül, hogy betegséjük javulna.

Ne várjunk tehát csodákat a eszokoládébarna bőrtől.

Lemery 1702-ben Párisban megjelent művében epet ajánl a vérmes temperamentum ellen, egrest a forróvérűeknek, míg ezeket eltiltja búskomorság esetén. Aggastyánoknak — mondotta — a eseresnye méreg, az őszibarack orvosság. A gyümölcsideál korszaka után következett Liebig a fehérjék túlbeesésével. Nemsokára felváltotta ezt az irányzatot a fehérje-élelem ellenkező tana. Aztán

jött a nyerskoszt divatja.

Végül a vitaminok tana, holott a tudomány még messze van attól, hogy véglegesen döntsön a kérdésben. A helyes táplálkozás legfőbb szabálya végeredményben: óvakodjunk minden egyoldalúságtól.

Az ózondús levegőről még ma is sokat hallani. Ózon! Valóságos bálvány lett ebből az egészségtanilag közömbös, de inkább haszontalan gázból és rengeteget várnak a hármastársaság szervült oxigéntől. A módosabbak még ózonfejlesztő készülékeket is állítottak fel szobájukban. A tudomány szinte reménytelenül küzd a túlbeesés ellen. Kiderült ugyanis, hogy az ózon kellemetlen gáz, egyenrangú e téren a kéndioxid, sőt mérgező hatása is lehet s kiderült az is, hogy az ózonfejlesztő gépek legfőbbjének kellemes szaga nem is az ózontól származik.

A terápiailag magasértékű és mély testi-lelki hatásokat kiváltó lélegzésszabályozást a kuruzslók is alkalmazzák és ezzel igen sok téves nézetet hitenek el a tájékozatlanok körében. Ma már kétségtelen, hogy

a lélegzésszabályozás egyike a leghatásosabb beavatkozásoknak.

de hogy az intelligencia fejlesztő ereje és ráktól mentesítő ereje lenne, azt csak a kuruzslók állítják.

A ruházatkodás terén, különösen a téli sportok elterjedése óta, némi-

leg megjavult az állapot. Ma már egyre kevesebben hiszik, hogy mennél vastagabb ruhába bújunk, annál kevésbé hűlünk meg, mint ahogy ezt gyermek korunkban is tanították. Viszont a fanatikusak ellenzéki seregének se hiszünk, akik olyan könnyen öltözködtek, hogy

edzés közben fagydaganatokat szereztek.

A helyes mértéket a szélsőségek-től óvakodók mindig megtalálták.

A laikus mindig sokkal jobban fél a baktériumoktól, mint a szakutató. Kirívó példái ennek: sokan azért nem mernek ásványvizet inni, mert az elemzés szerint a víz több ezer bacillust tartalmaz. — A laikus nem gondol arra, hogy van ártalmatlan és ártalmas bacillus, sőt hogy

hasznos bacillus is van.

s elfelejti, hogy egy köbcenti sajtban többmillió baktériumot eszünk meg. Nem a bacillus számán, hanem fajtaján fordul meg minden.

A nevétséggel határos fonákosságokat tapasztalhatunk a fertőtlenítő szerek túlzott használatára körül is. Amilyen komoly szolgálatot tesznek az egészségápolásnak a komoly fertőtlenítő szerek, éppoly hiábavaló pénzpazarlás minden gyárilag reklámozott pasztillát megvásárolni.

Eladó

2 és 3 szobás lakások a Sestakertben.

Köztisztviselők — akik eszekély tőkével rendelkeznek — forduljanak a Sebestyén Lajos oki, építész céghez, Fűrdő-utca 2.

A házak eladási feltételei olyan kedvezőek, hogy a szerződéskötés alkalmával fizetendő vételárresztlet kamata és a hátralékos vételár törlesztése együttesen kevesebb a lakások mostani lakbérénel.

A házak állami és községi pótdönteménnyel bírnak.

Nagy vállalat azonnali belépésre keres

fiatal keresztény ÉPÍTÉSI ANYAG-KEZELŐT és leszámlolásban jártas ÉPÍTÉSI RAJZOLÓT. Ajánlatok: Építési Iroda Budapest, V., Falk Miksa-utca 3.

Az influenza megelőzésére ajánlott pasztillák legtöbbje csak a szájat fertőtleníti, holott az influenza csirái az orron keresztül jutnak a tüdőbe. Azt is kevesen tudják, hogy a szájat fertőtleníteni hivatott szerek a szájlóra 25 százalékát érintetlenül hagyják. Ha komoly orvosságot keresünk, sohase kerüljünk el a forduljunk, hanem mindig az orvost keressük meg.

A Turul Szépművészeti Társaság irodalmi estje

A debreceni »Turul« Szépművészeti Társaság augusztus 14-én, hétfőn délután fél 6 órakor a Központi Egyetem aulájában irodalmi estet rendez a következő műsorral.

1. Megnyitó: Az élő magyar irodalom. Tartja Szalacsy Rácz Imre, a Szépművészeti Társaság tisztségviselője.
2. Erdélyi József verseiből ad elő.
3. Oláh Gábor elbeszélését olvassa fel.
4. Sinka István néhány versét mutatta be.
5. Benyovszky Pál verseiből szaval Tanay Emil.
6. Zárószót mond Fitos Vilmos, a »Turul« Szövetség országos kulturális vezetője.

Tízezer idegent várnak a szegedi ünnepi játékok záróelőadásaira

Szegedről jelentik: Évek óta nem tapasztaltak Szegeden olyan hatalmas érdeklődést, amelyet most az Aida és a Turandot európai visszhangú bemutatói, valamint az ember tragédiája, a Bizánc és a Magyar Passió sorozatos előadásaival váltottak ki.

Szombatra és vasárnapra öt ünnepi vonat érkezik Szegedre, több, mint négyezer utassal, akik közül a legtöbbben két előadást is végignéznek, majd ugyancsak a vonatok egész sorát indítják a hétfői és a keddi ünnepnap záróelőadásokra. A csütörtökön bemutatott Turandot-ot kedden adják elő másodsor, az Aidát vasárnap, szombaton az ember tragédiáját, hétfőn pedig a Magyar Passió kerül színre a Dóm előtt épített látványosságokban menő színpadon. Maga a színpad, a színpadi építmények és a grandiózus klazikus dekoráció külön eseményt jelentenek, amelyet nem győznek csodálni a Szegedre érkező idegenek. A játékok tartamára engedélyezett vasúti kedvezményekkel augusztus 15-ig az utolsó előadási napig lehet Szegedre utazni, a felárú kedvezmény a visszautazásra augusztus 17-ig, illetve a külföldieknek augusztus 22-ig érvényes.

1179—939. Eg. sz. ÁRVERESI HIRDETÉNY. 23. csomó ócska karó, 11 csomó ágas és heveder faanyagok folyó évi augusztus 16-án d. e. 10 óra kor elárvereztetnek a nagyeserei erdősízi lak kertjében.

Az árverezőknek a helyszínen 20.—P. bántpénzt kell előzetesen letétbe helyezni.

Debrecen, 1939 augusztus 8.

Városi tanács elnökezetősége.

Véres és könnyes lapok a trianoni magya tragédia nagy könyvéből...

Újból nagy tömegekben lépik át a magyar határt romániai menekültek, akik már nem bírják a szenvedést

A magyar határon ismét megindult a vándorlás Románia felől. Éjszaka idején, elcsigázott, sokat szenvedett magyarok jönnek át. — Otthagyják mindenüket az erdélyi földön, mert nem bírják tovább a szenvedést, az üldözést, mely egyre vadabb erővel csap fel, ahogy érik a románok a feltartóztathatatlannal közeledő összeomlást.

A »Debreczen« munkatársa a napokban elhelyezett dr Csige Sándor kapitány társaságában beszélgetett el egyik erdélyi menekülttel. Intelligens, harminc év körüli férfi az illető, Marostórára való. Két esztendeje szolgál az oláh hadseregben. Ahogy az erdélyi magyarság szenvedéseire terelődik a szó, mint fekete zápor zuhognak a panaszszavak ajkáról...

— Tavasz óta az embertelenségnek minden variációját megkísérelték a magyarsággal — mondja. — Azelőtt is, húsz év óta végehszatlan szenvedés volt a magyarság élete. Adókkal szípolozták, jogaitól megfosztották, törvényben mindig háttérbe került...

Azonban pünkösdi ünnepe óta egyszerre életveszélyessé vált a román uralom minden magyarra nézve.

— Akkor terjedt el a híre, hogy a magyarok bejönnek Erdélybe. A románok hirtelen elkezdtek költözködni.

A vagonok éjjel-nappal szállították át a Regátha az eltávolítandó értékeket... más vonat pedig a katonákat. Két hétig nem is volt jegyváltás a román vasúton annyira lefoglalta a vonatokat, a katonai és teherszállítás, hogy civil ember, ha sürgős dolga volt, legfeljebb felkapaszkodott valamelyik vonatra, de jegyet nem adott neki.

— Az oláhok ekkor nyíltan hangoztatták, hogy kiirtanak minden magyart Erdélyben... Ezrekre ment a brutalitások száma, védtelen nőket, gyermekeket egyszerre csak körülvette a román csőcselék és agyba-főbe verték. Ha panaszt tett a hatóságoknál, felvették a jegyzőkönyvet és aztán nem történt tovább semmi. Természetesen, látva a hatóság támogatását, vagy mondjuk, legjobb esetben közömbösségét, a balkáni hordák csak vérszemet kaptak és a vérlázító esetek egymást érték.

— A nagy riadalmat aztán követették a sáncásások, bedonfedezék építések...

Magyar embereket ágyukból vertek fel és százával hurcoltak el százával munkára az oláh katonák. Csak beállították ötletszerűen végig az utcákon minden házba és elhurcolták az embereket, akiket aztán hónapszámra nem látott családjuk. Ha egyik-másik kidőlvé hazakerült, hetekig nem lehetett rendbehozni. Elcsigázva, éhezéstől és hajszától kimerülten, valósággal roncsa gyötörve jutott csak haza.

Később, mikor a férfi már nem volt elég, asszonyokat és gyermekeket is elcipeltek a kényszermunkára és ez a tortúra tart még napjainkban is.

— Kibirhatatlan az a helyzet, amiből ide kerültünk — mondja a fiatal férfi, arcán az átélt szenvedések visszatükröződő emlékeivel. — Romániában pedig a legnagyobb káosz van. Maga az ország népe lelkileg ketté van szakadva... a regáti román jobban gyűlöli az erdélyi oláht, mint a magyart. Haragusan, amiért a kulturáltabb, értelmesebb erdélyi románság fejükre nőtt, beverekedte magát a vezető pozíciókba. A regáti oláh vallásos természetű, nem törtető, inkább lusta természetű ember, aki megelégszik azzal, ha a mindennapija meg van. Ezzel szemben az erdélyi oláh kapzsi, könyöklő s a regáti oláhság valósággal átoknak tartja, hogy a trianoni szerződéssel nyakukba került ez a rétege

Imrédy Béla feltűnést keltő beszéde

Udvard, aug. 12. Vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnök szombaton délután vette át díszpolgári oklevelét Udvard községben, amely még a Felvidék visszaesetolása alkalmával díszpolgárává választotta.

Az üdvözlésre Imrédy Béla hosszabb beszédben válaszolt. Többek között ezeket mondotta:

— Megpróbálom a ti szemügyretekén keresztül nézni a mi egyetemes magyar problémáinkat. Az idegen szellemiség, amely megbántva érzi magát, régi begyakorolt szokásához híven, felszínre hozza mindazokat a kérdéseket, amelyek alkalmasak arra, hogy a keresztény nemzeti társadalom rétegeit egymással szembeállítsák. A külön felvidéki szellem létezésének állítása is egyike ezeknek a mesterkedéseknek, de itt van azután a kisebbségi kérdés, sőt attól sem riadnak vissza, hogy a magyar külpolitika jól gondozott vetésébe is fejlett technikájukkal minél több konkolyt hintsenek. Ennek a mesterkedésnek meg is van az eredménye. Az emberek lassanként nem értik meg egymást, mert a szavaknak más és más értelmet tulajdonítanak. Nem csak az átfogó, kevésbé határozott kifejezések, mint jobboldalság, hanem a tekintély és a tekintélyrombolás szavai is szügesen ellentétes értelmezéseket nyernek.

— Bevallom aggódva nézem ezt a jelenséget, amely a nemzet egységes szellemiségének a megbontására kell, hogy vezessen.

— A másik oldalon meg olyan jelenségeket látunk, amelyek szintén mélyeséges aggodalommal kell, hogy eltöltsenek: a közélet vére-

az oláhságnak.

— Valóságban a helyzet az, hogy túl a sovinizmus féktelen, kavargó hullámain, melyet a zavarosban halászók mindig fel tudnak kavarni és a magyarságra uszítani, maguk a született oláhok is elégedetlenek a helyzettel. Nem bírják fizetni a sok adót s tudják, hogy hasztalan fizetik, mert a közpénztárakban soha nincsen pénz, elcsikkasztják azt. Ujabbban olyan javaslatot terjesztettek be, hogy ismét emeljék fel az adókat s temetési engedélyt, házassági és keresztelési engedélyt csak azoknak adjanak, akiknek családjában ki van fizetve az adó. Utlevelet sem adnak ki addig, míg nincsen igazolva az adófizetés teljesítése. Románia az egyetlen állam a világon, ahol rövid idő múlva születni és meghalni sem lehet adófizetés igazolása nélkül.

— Ha megpróbáljuk elfelejteni azt a sok elnyomást, szenvedést, amiben részünk volt és van — mondotta informátorunk —, akkor csak azt mondhatjuk teljes objektivitással, hogy Románia ma Európa legjövedelenebb állama.

(k. i.)

sen komoly problémáival való felelőtlenül könnyed játszadozás, hamis tényeken alapuló vádaskodás, sértegetések ellen fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat. *Mi tiltakozunk az ellen a felelőtlen stílus ellen a jobboldali gondolat nevében.* Oda kiáltjuk ezeknek a könnyűkezü politikusoknak, hogy elég volt, mert már jelentkeznek a kárörvendők, hogy ime: ez a jobboldali politika!

— Hát ennek a jobboldali politikának a nevében ki kell jelentenem, hogy ugyanakkor, amikor tiltakozunk a hetekes stílusa, vagy inkább stilustalansága ellen, ugyanakkor figyelmeztetjük a kárörvendeni akarókat, hogy korai az örömkö, mert bármilyen történet is, ott állunk az új magyar élet kialakításának akaró jobboldali politikának az örhélyén s onnan tapodtat sem távozzunk.

— Ebben az államban a szociális népi politikának kell érvényesülnie. A nagy magyar gondolatot csak úgy tudjuk megvalósítani, ha ezen a földön nemcsak magyarul beszélő emberek élnek, hanem a magyar gondolat, a magyar akarat révén.

— Mi csodálattal nézzük a német s olasz nép teljesítményeit, de miként az olasz nem él német életforma szerint és viszont, ugyanúgy mi magyarok is ezt az új életformát csak a magunk módja szerint, a magunk magyar lelkisége szerint tudjuk megteremtteni. Arra senki se számítson, hogy talál lelkiismeretes magyar politikust, aki muszkavezetővé, vagy bármilyen idegenvezetővé válik. Mi magunk független állami életet akarunk élni, de ennek a függetlenségnek érvényesülnie kell minden irányban.

A Mendelssohn bankház bukása

Amszterdam aug. 12. A Mendelssohn Bankház, amelynek pénztárait pénteken délelőtt bezárták, közli, hogy noha fizetéseit egyelőre beszüntette, még nem látja szükségét annak, hogy a törvénytől az egység elrendelését kérje.

Newyork, aug. 12. A tegnapi lapok vezetőhelyen, szenzációs beállításban közölték az amszterdami Mendelssohn Bankház bukását, de már a déli tőz-

dén nagy volt a riadalom és a nemzeti papírok jelentékeny árszűkületét szenvedtek. Délután a piac némileg megnyugodott és zárlat felé az árfolyamok részben behozták árszűkületüket.

Párizs, aug. 12. Mannheimi igazgató temetése pénteken délután volt Párizs egyik elővárosában, Vaucresonban.

A vezérigazgatónak ebben az elővárosban volt nagy fényűzéssel beren-

dezett villája, amely még arról is nevezetes, hogy a világ egyik leghíresebb műgyűjteménye van benne elhelyezve. Az újságírókat nem engedték be a temetőbe. A hozzátartozók és barátok részéről kijelentették, hogy öngyilkosság esete semmiképpen sem foroghat fenn. A vezérigazgató már három esztendeje súlyos szívbajban szenvedett és az utóbbi időben injekciókkal tartották benne a lelket.

Az sínes kizárva, hogy a bank üzleteivel kapcsolatos izgalmak nagyon előverték és lehetséges, hogy az izgalom ölte meg.

Néhány szó a tanítóválasztásról

A napokban napvilágot látott az a közlemény, hogy a ref. egyháznál rövidesen kilenc állást töltenek be. — Mindenesetre nagy fejtörést fog okozni az illetékeseknek, hogy a sok pályázó közül miként válogassák ki a legértékesebb tanítókat.

A választás módját törvény szabályozza. Természetes, hogy a törvény nem terjedhet ki a legapróbb részletekre, így a közvetlen felsőbb hatóságok igyekeznek a részleteket szabályozni. Debreczenben szokás volt, hogy a pályázók bemutatkozó látogatást tettek a választást eszközölő presbiterium tagjainál. Mivel itt a pályázók száma rendkívül nagy volt, bizony ez elég megterhelést jelentett a presbiterekre és iskolaszéki tagokra, még akkor is, ha a pályázók az illendőség határai között végezték ezt a bemutatkozást s nem küldték a nevezettek nyakára az ismerős rokonokat, s atyafiákat. Sok esetben ez már valóságos korteskedésé fajult.

Ennek meggátolása végett az utóbbi időben a presbiterium megtöltötte a házalat az illetékeseknél, ami helyénvaló lenne, ha be is lehetne tartani. Mert mi a helyzet. A pályázók nem merik személyesen felkeresni az illetékeseket, de annál inkább felkerestetik ismerőseiket és rokonaikat által. Az is természetes, hogyha egy listán három olyan pályázó jelöltetett, akik egyformán alkalmasak, vagy ha nem is egyformán alkalmasak papirforma szerint, de egyiket személyesen ismerik, a többit ellenben sohasem látták, azt ismertre szívesebben adják szavazatukat, mint az ismeretlenre. Világos tehát, hogy a személy szerint ismert egyénnek több esélye van a megválasztásra még abban az esetben is, ha nincs az alkalmatosság azon fokán, mint a személy szerint ismeretlen.

Az egyház és az iskola érdekeivel szembenállónak látszik a mai rendszeren alapuló választás és sok keserűséget hagy azok lelkében, akik a rendelkezéshez hívek amaradnak, ezáltal az ismeretlenség homályában maradván, pályázatuk célt nem ér, bár esetleg alkalmatosság tekintetében följötte állanak a megválasztottaknak.

A cél érdekében, vagyis a legalkalmasabb egyének kiválasztása tekintetében megfontolás tárgyává lehetne tenni, hogy kívánatos-e még fenntartani a bemutatkozó látogatás eltiltását kimondó határozatot s nem jobban szolgálná-e a kifizűtött célt, ha a pályázól, illendő formák közt, illetékes helyeken bemutatkozó látogatást végeznének. Mindenesetre ez a látogatás is hozzájárulna ahhoz, hogy a pályázókról valamivel tökéletesebb képet lehetne alkotni, mint csupán az okmányok alapján.

Kívánatos lenne az is, ha a választások olyan időben történének, hogy a megválasztott a tanév megkezdésére elfoglalhassa állását.

—y.—

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápolassa, fésültesse Adámmal. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Yárosház épület.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, augusztus 12-19-ig: „Még-váltó”, Piac ucca 18., telefon: 14-69. „Tisza” Magoss György-tér 9., telefon: 24-52. — „H. Rákóczy”, Külső vásár-tér és Miklós ucca sarok, telefon: 23-43. — „Sztankay” Szent Anna ucca 64., telefon: 25-58.
MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Sohse' tudtam megérteni...

Gayné Edy szövege.

Sohse' tudtam megérteni,
Hogy a férfi
Mért fél úgy a házasságtól?
Mikor a lány úgy álmodik
Róla mint egy:
Földöntúli mennyországról!
Mért veszik fel oly nehezen
A házasság
Rózsákból font édes jármát?
Tudja Isten! Igaz én is
Kerülgetem,
Mint macska a forró kását!

Sohse' tudtam megérteni,
Mért lesz sok férj
Szótalan, vagy riadt, gyáva!
Bármily hangos, bátor volt is
— Legény korban —
Otthon, vagy tán a kocsmába...
De, hogy most az anyád tán az
Anyósom lesz... (hajj!!!)
— Uram bocsá' hogy ha vétek —
Ha csacsogó száját nézem...
Isten ugyse
Azóta mindent megértel!

— Vasárnapi istentiszteletti rend a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Szabó Gábor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács Árpád, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor dr. Bartha Tibor, délután 4 órakor dr. Bartha Tibor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 5 órakor Peleskey Károly. — Ispóty templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gy., délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 6 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Orosz János, délután fél 6 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor Vándor Ernő. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulasí állami iskolában délelőtt 10 órakor Szabó Dániel, Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Horthy kórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffka-telepi olvasókönyvtárban délután 3 órakor Szilágyi László. — Tanyai istentiszteletek: Szepes délelőtt 9 órakor Papp Géza. — Hosszúpályai út délután 2 óra Papp G. Bány délelőtt fél 10 órakor Biró Béla. Diószegi úton délelőtt 11 órakor Biró Béla. — Hortobágy délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. — Ondód II. Ved-

res dűlő délelőtt 9 órakor Rápoly Árpád. — Kunpálhalma délelőtt 11 órakor Rápoly Árpád. — Macs délelőtt 10 órakor Kurucz József. — Kismacs délután 2 órakor Kurucz József. — Pallag délelőtt 10 órakor Mezey Béla.

— Római katolikus miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi miserend. Miskezdek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás — A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — A kertészekben és kápolnában a múlt vasárnapi miserend az irányadó.

— Istentisztelet az evangélikus templomban, augusztus 13-án: délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Ottlyk Ernő supplikáns teológus. Ottári szolgálatot végzi Koren Emil. Délután 7 órakor a hajdúszoboszlói állami polgári iskolában lesz istentisztelet.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt félkilenc-től—fél tízig imaáhitat, fél tíztől—f tízenegy óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—8 óráig bemerítési ünnepély, 8—9 óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig bibliaóra. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

— A Déri Múzeum ma, vasárnap 10—1-ig megtekinthető. Belépődíj 50 fillér, tanulóknak, katonáknak 20 fillér. Bejárat a Baltazár Dezső ucca felőli kapun. A Thaly-szoba épületjavítási munkálatok miatt ázrva.

— A Debreceni Repülő Club általános asztalosműhelyt állított fel. A kisebb javításokat itt végeztetik el a jövőben.

— A motoros repülők egyrészé megkezdi önálló repülését a jövő héten. A legközelebbi iskolaszünetben a Hortobágyon terveznek vitorlázó táborot tartani.

X Áramszünet. Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy folyó hó 13-án, vasárnap a hálózatunkon eszközrendő javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben. Reggel 7—12 óráig: Wesselény ucca, Budai Ezsaiás ucca eleje, Baranyi, Vámospércsi út, Márton Kálmán-telep, MÁV Kolónia, Bocskaitér, Pacsirta ucca s Lorántffy uccákon. Reggel 6—7 óráig és délelőtt 12—13 óráig: Csapó ucca vége, Árpád-tér, — Bercsényi, Rakovszky, Dobozi, Csapókert, Kincseshegy, Katz-telep, Kút Nyil Homok, Apaffi, Kassa út, Jánosi, Hadházi, Kórház uccákon, Simonyi út eleje, (páratlan oldala), Nagyerdő és Pallag pusztán. — Világítási Vállalat.

Divatos bőrkesztyűk megérkeztek
már 2-60, 3-—, 3-50-től

Családi értesítés:

Minden külön értesítés nélkül.

Dr. Szabó György
kir. törvényszéki jegyző
és
Bencsik Joli
jegyesek

x Orvosi hír. Dr. Deák Imre fogorvos rendelését ismét megkezdte. (Svetits-palota.)

X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCAPOLAS? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, — Blkabérház, telefon: 19-56 szám. — „Inectó” lerakat.

Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy **Bathyányi u. 10. szám alatt levő Balogh Zoltán hölgyfodrász üzletét átvettem, továbbra is kérem szíves pártfogásukat.** Tisztelettel HERMANN ENDRE hölgyfodrász

— A Szent István-hetében Budapestre utazó olvasóinknak figyelmébe ajánljuk a Corvin Áruház művészeti rajzú hirdetését, mely lapunk mai számában jelent meg. A hirdetésben a Corvin Áruház, amely nemcsak Magyarország, hanem egész Európának egyik leghatalmasabb, legmodernebb, legdúsabb raktáru üzletháza, meginvitálja a vidéki publikumot és a hirdetés beszolgáltatása ellenében minden vidéki vásárlónak egy-egy stílusos emléktárggyal kedveskedik.

x Cserépkályhák, vaggontételben megérkeztek. Rendkívül nagy választék, meglepően olcsó árak, tekintve meg raktáratom vételkényszer nélkül. Krisch kályhámester, Ispóty tér 1. Nagyalomásnál. Telefon: 12-18.

Szűcsmunkákat szépen és jól készít Hagymási szűcs Piac u. 63. udvar.

— A vidéki ellátóközpont legkedvesebb üdülőhelye lett a svábhegyi Majestic luxuspanzió, mely a szomszédos Mirabelle luxuspanzióval bátran nevezhető a legmodernebb hotelépítés két remekének. E két tökéletes ház terraszairól és függőkertjeiről tündérik kilátás nyílik Budapestre és a budai hegyvidékre. A legelőkelőbb külföldi és hazai közönség élvezi a nyarat a Majestic-ben, amelynek nagyszerű, komfortos, hideg-melegvízes szobáiban a Svábhegy ideális csendje és tiszta szubalpin levegője árad. A konyha tökéletes! Diéta is! Nyilvános Café-Restaurant. A penziók a Fogaskerekű állomása mellett vannak. Penzió már napi 9 pengőtől.

x DEBRECEN és H-SZOBOSZLÓ alkalikus tartalmú strandfürdők vízéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcsikket a **Benyáts Emil** harisny- és kötötttáru gyára gyártja. Eladás nagyban és kicsinyben.

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápolassa. fésültesse **Adámmal**. Rencz üzlet. Kossuth u. 4. Városház épület.

HANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Lakatos Ferenc napsz. 11k leány, ref. Veronika, Palugyai József cipész István út 4. leány, 1f. Ibolya. Bihari Sándor napsz. Álmosd leány, ref. Ilona. Juhász Lajos fiú. Nagyhegyes 2. fiú, ref. Sándor. Stancz István kőműves s. Király F. u. 3. fiú, g. kat. János. Nagy Sándor városi helypénzszedő Virág u. 13. fiú, ref. Sándor, Tóth József MÁV úv. altiszt, Kanális u. 26. leány, ref. Elvira. Török Imre majoros Kismacs 10. fiú ikrek Sándor és Ferenc. Bartha Sándor fogtechn. Malomköz. leány, ref. Ágota.

Eljegyzések: Dr. Weszeczky Oszkár orvos Miklós u. 19—Vigdranovits Magda Csillag u. 49. Dr. Ruzsinkó Jenő kir. járásbíró Fer. J. u. 28/B.—Banczik Mariska. Pap.

Házasságok: Bordás József fm. npsz. Balmazújváros—Tóth Piroska Haláp 2. Kauker Ferenc József főpincér. Diószegi u. 14.—Losonc Erzsébet Diószegi u. 14. Szabó István MÁV s. gépmunkás Máv Kolónia XXIII. 1.—Tömör Erzsébet J. Wekerle sor 6. Varga Mihály János nyersbőrátvevő Ujpest—Boldizsár Katalin Diófa u. 33. Hajóczki Bálint Sándor fogy. ad. cil. János u. 36—Bagi Irma Bathory u. 19. Pajtás István cipész m. Cegléd u. 16—Gonda Irma Arany János u. 14. Kiss Endre MÁV munkás Budapest—Kreszacs Mária Pacsirta u. 10.

Halottak: Csukás Lujza házt. alk. ref. 38 éves Kaba. Magyar Julia ref. 8 hónapos, Tegez u. 52. Sándor András ref. 17 éves Táncsics u. 55. Szabó Irén, ref. 10 hónapos Pesti u. 4. Reisz Gizella ref. 12 éves, Jókai u. 5. Balder Károlyné Thoma Ida ref. 82 éves Lehel u. 16.

Pályázati hírek

A Debrecen és Vidéke Ipartestület pályázatot hirdetett 1 tisztviselői és 1 eljárási állás betöltésére, továbbá esetleges megüresedés folytán betöltendő gépirői állásra.

A tisztviselői állásra pályázók a pályázat beadásakor tartoznak csatolni a következőket:

- születési bizonyítványt életkorukról,
- magyar állampolgárságukat igazoló bizonyítványt,
- erkölcsi bizonyítványt,
- megfelelő egészségi állapotukat igazoló hatósági orvosi bizonyítványt,
- érettségi bizonyítványt,
- eddiggi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványt.

A tisztviselői állás betöltésénél a jogvégzettséggel bírók előnyben részesülnek, továbbá az ipartestületi jegyzői vizsgával rendelkezők is.

A megválasztandó tisztviselő az ellenőri munkakörbe tartozó ügyeket, valamint az ipartestületi elnökség által kijelölendő más munkakört is tartozik ellátni. Megválasztása egy évi próbaidőre történik s annak elteltével a testületi szolgálati szabályzat szerint lesz véglegesítve.

A fizetés tekintetében az érettségivel bíró magántisztviselőkre irányadó rendelkezések és a testületi szolgálati szabályzat mérvadó.

A gépirői állás betöltéséhez a gépés gyorsírásban való teljes jártasság igazolandó, valamint a tisztviselői állásra fentebb említett kellékek. (a—f. pont.)

Az eljárási állásra beadandó kérvényhez az illető jelenlegi alkalmaztatását kell igazolni.

A pályázatokat f. évi augusztus hó 28-án déli 12 óráig kell az Ipartestület, Simonffy u. 1/b. sz., hivatalába benyújtani.

Elnökség.

GYÁSZ ROVAT

Özv. Pusztay Sándorné 80 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután félöt órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából. Engesztelő szentmise szerdán reggel kilenc órakor lesz a Szent Anna ucai római kat. templomban. Lakás: Szechenyi uca 16. **Gebauer** cég rendezi.

Sándor András 17-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető III. osztályú ravatalozóterméből. Lakás: Tancsics uca 55. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Balder Károlyné Thóma Ida 82-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz a Köztemető III. osztályú ravatalozóterméből. Lakás: Lehel uca 16. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, akik néhai Gappa András temetésén megjelentek, mely gyászunkban részvétel voltak, ezúton mondunk hálás szívvel köszönetet. **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánítás. Ezúton is hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett testvérünk Ábrahám István hentesmester temetésén megjelentek, ravatalára koszorút s virágot helyeztek, mely által fájdmunkát enyhíteni szívesek voltak. **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak és ismerőseinknek, kik szeretett jó férjem temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. **Özv. Szabó Mihályné és családja.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak és ismerőseinknek, valamint a rendőrség tisztái és legénységi karának, kik felejtethetetlen jó férjem temetésén résztvettek, ezúton mondunk köszönetet. **Özv. Vincze Erené és családja.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak és ismerőseinknek, kik felejtethetetlen jó testvérem Krisztiáni István temetésén résztvettek, mely által mély fájdmunkát enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. **Özv. Aszmann Ferencné és családja.**

x Magyarország egyik legjobb és legerősebb gyártmányú cserépkályháiból megérkezett egy vagonnal raklárámra. Újra választék, meglepően olcsó árak. Tekintse meg raklárámot, vételkenyészert nélkül. **Krisch kályhásmester** (nagyállomásnál), telefon: 12-18.

— Sok és főleg zsiros étel elfogyasztása után igyek legkésőbb másnap reggel éhgyomorral egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert az a gyomrot és a beleket igen alaposan kitisztítja és az emésztés további folyamatát határozottan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— Adomány. A háborúban szerzett sérülése folytán leamputált lábú Tarkányi részére Pozsár Gyula 1 pengőt küldött kiadóbivatalunkba.

— Kerékpáron haladt a szoboszlói úton Szücs Lajos 27 éves földműves, ez év március hó elsején. A kerékpáron nem volt lámpa és ezért a rendőr igazoltatta. Szücs, aki Beregszászról jött kerékpáron és igen fáradt volt, dühös lett az igazoltatás miatt s olyan féle kijelentést tett, hogy a csehéknél ilyesmi nem fordulhatott elő. Ezért a kijelentésért a debreceni ötéstanács elé került szombaton. A bíróság megállapította a bűnösséget és elítélte az enyhítő körülmények figyelembevételével ötven pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

A Német Munkafront vezette bevette ezeket a munkaruhákat, mert a szoknya sok balesetnek okozója az üzemekben.

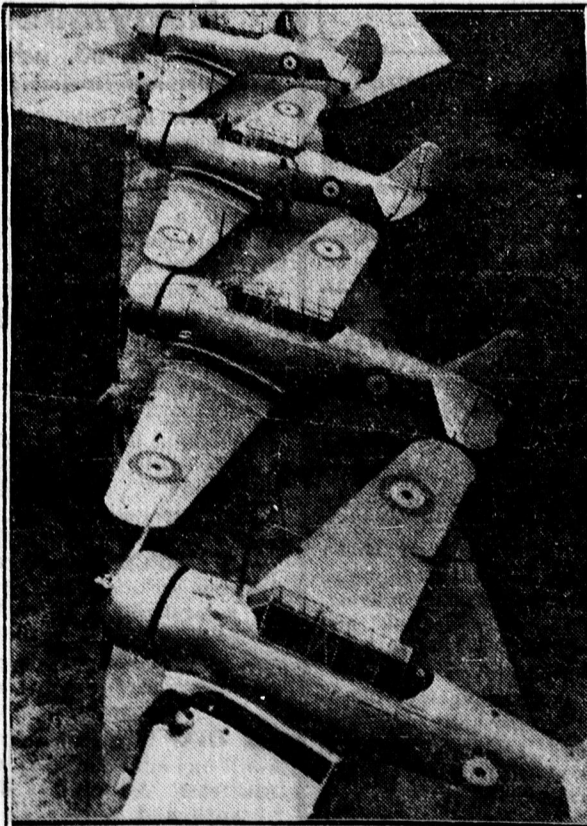
Központi fűtéssel
Szent Anna u. és Varga u. sarok bérházban
2-3-4-5 szobás lakások
és üzlethelyiségek november 1-re kiadók.

Ertekezni: Miklós-utca 1. ügyvédi iroda.

— A debreceni ötéstanács elé került szombaton délelőtt Bálint Matild debreceni szakácsnő ügye, aki ellen a magyar nemzet megbecsülése elleni vétség miatt indult meg az eljárás. Bálint Matild a sasucci borozóban ez év január hó 6-án azt a kifejezést használta, hogy „a felvidékiek visszakiváncsoznak a cseh uralom alá és a magyarok is azt kívánják”. Bálint Matildot, mivel ismeretlen helyen tartózkodik, nem tudták megidézni a fővágyalásra és így távollétében állapították meg a bűnösséget. Bálint Matild ellen kiadott körözés érvényben marad és ha kézrekerül, akkor állapítják meg a büntetését.

— Csizmadia iparosok figyelmébe! Az ipartestület csizmadia szakosztálya folyó hó 18-án, délután félhat órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart, melynek tárgya: szakosztályi elnök, alelnökök választása és egyéb tisztségek betöltése. Ezen szakosztályi ülésre a tagokat az ipartestület azzal hívja meg, hogy azon okvetlen és pontosan jelenjenek meg. — Ipartestület.

— Fagyalt délután. A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete ma, vasárnap délután 6 órakor fagyalt délutánt rendez. Kossuth uca 51. szám alatti székházában, melyre az egyesület tagjait és ismerőseit szeretettel meghívja a rendezőség.

Ausztrália is készül a háborúra. Most kezdték meg ezeknek a harci repülőgépeknek az építését.

— Adományok a nagyerdei gyermeknyaralattal akcióra. A MANSZ vasúti csoportjának tagjai körében Hegedűsné Kölesy Valéria gyűjtést rendezett a nyaraló gyermekek számára s oly nagy mennyiségű készlet és gyümölcsöt adtak össze a kedves Mansz-tagok, hogy két napon át is adhattak belőle a gyermekeknek a felügyelőnénéknél. Az adományok hozzájárultak: Bálint Elckné, vitéz Bolnárné, Hegedűsné Kölesy Valéria, — Nagy Dezsőné, Nagy Gáborné, Pásti Mártonné.

Olaj, olajkrem pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készít Adám. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— Ellopták Napoleon két kintűtetését. Lüttichből jelentik: A Napoleon emlékkikálitáson, amelyen a nagy hadvezér különböző emléktárgyait állították ki, a becsületrend két értékes kintűtetése az egyik vitrinből eltűnt. A tolvajnak teljesen nyoma veszett.

— Néprádiók megérkeznek e hónapban. Előjegyzés: Mayer mérnöknel, Kossuth u. 23.

— Egy nászutas pár autókatasztrófiája. A Hamburg—Kiel közötti gépkocsiuton a hirhedt wiemersdorfi kanyarodóban súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt. A szerencsétlenség alkalmával dr. Ragnar Lium norvég orvos életét veszítette. Dr. Lium és fiatal felesége éppen nászúton voltak. Az ifjú párt egy ismerős házaspár kísérte el. Amidőn az orvos gépkocsija egy kis kocsit akart megelőzni, a kocsit megesüstött és felborult. Dr. Lium belehalt sérülésébe. Az asszonyok sértetlenek maradtak, a másik férfi pedig kulesesonttörést szenvedett.

Üzletáthelyezés.

Orthopéd cipésműhelyemet Szent Anna u. 6. sz. alá helyeztem.
Szilágyi Ferenc.

— Zarándoklat Mária-erebely-Szentkútra. A nyiregyházi Ferenc atyák augusztus 26-án Erdély vértelen visszaszerzéséért könyörgő zarándoklatot vezetnek Mária-erebely-Szentkútra, a Magyarok Nagyasszonyának felsőmagyarországi, gyönyörű fekvésű kegyhelyére. A 75 százalékos különvonal Nyiregyházáról indul aug. 26-án, szombat reggel kb. 6 órakor — Szerencs — Miskolc — Putnok — Bánréve — Fülök és Salgótarján érintésével érkezik a kegyhelyre. Utiköltség: Nyiregyháza—Szentkút és vissza 5 P. Minthogy a zarándokvonat Debrecen elkerüli, a debrecenieknek először Nyiregyházára kell menniük. Ha helyben 100 utas jelentkezik, akkor közvetlen csatlakozású motoros vonatot vonatot ad a MÁV Nyiregyházára és vissza, amelynek térítijegye 2.30 pengő. Az utiköltség tehát Debrecen—Szentkút és vissza 7.30 P. Az éjjeli elzárásolás a kegyhelyen tetszés szerint vagy szállodában (90 f), vagy közös zarándok-otthonokban (10—20 f) történik. A visszaérkezés aug. 27-én, vasárnap a késő esti órákban lesz. Ebben a zarándoklatba a debreceni hívek is bekapcsolódhatnak. Jelentkezni lehet a római kat. plébánián d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig hétköznapokon 7.30 pengő lefizetésével. A jelentkezés határidője aug. 15. Kellő számú jelentkezés esetén a hívet egy helybeli pap is elfogja kísélni.

A „Turul“ fagyalttestje

Nagysikerű fagyalttestet rendezett a Turul a Nyári Egyetem hallgatóinak a tiszteletére, a nagygyerdei Vigadóban. A nagy gondjal és körültekintéssel megrendezett fagyalttestén megjelent Debrecen társadalmának színe-java. Az estét néhány hangulatos műsorszám vezette be. Szabó László érces, kultúrál hangján adott elő három szép magyar nótát, óriási sikert aratva. — Majd Besse Miklós, aki szellemes konferálásával tartotta állandó derűltséget a közönséget, szavalt el egy Petőfi költeményt, mely átérzéssel. A műsor főattrakciója. Tiszolczy Klára és Zvonarszky József táncbemutatója volt. Wally Margit táncnánán művészi elgondolását tökéletesen követve magyaros virtussal érzékeltették a magyar tánc szépségét. A nagy siker aratott számok után Balogh Imre primás és zenekara rázendített egy pattingó ritmusú csárdásra és megkezdődött az általános tánc, mely a reggeli órákig tartott a legjobb hangulat mellett.

Az iparos Dalárda serlegavató vacsorája

Szombaton este a közismert „Hullaház“ vendéglőben tartotta az Iparos Dalárda serlegavatási vacsoráját. — A vacsorán avatták fel azt a serleget, amelyet a dalárda a közelmúlt hetekben nyert Kassán.

A kitünően sikerült vacsorán igen sokan vettek részt. Ott volt a vacsorán az ipartestület tisztikara, élükön Galamb Ferenc elnökkel, Pataky József és Szendrey Sándor alelnökök. A vacsora után serlegavató beszédet mondott György Lajos fogművesmester, dalosvezér. Felszólaltak még Galamb Ferenc, Király Imre, Szendrey Sándor és Sarkadi Lajos, régi dalostag, aki 32 évvel ezelőtt már részt vett egy Kassai dalosversenyen. Előnékelte azt a dalt, amellyel 32 évvel ezelőtt a dalárda díjat nyert.

A kitünően sikerült vacsora a késő hajnali órákban ért véget.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági tudományos és kísérleti intézmények szak tisztviselőinek létszámába Szalmay Gyula díjnyokot (Debrecen) a XI. fizetési osztályba, ideiglenes minőségű tisztviselővé kinevezte.

— **Bugatti János,** az ismert gépkocsi gyáros fia éjszaka egy strassburg melletti műútszakaszon gyorsasági rekordkísérletet tett. Versenyközben egy kerékpáros került elé. Bugatti hirtelen fékezett, a kocsi egy útszéli fának vágódva, összetört. A gépkocsiversenyző belehalt sérülésébe.

— **XII. Pius pápa** gróf Mikes János elenopoli címzetes püspököt selimbriai címzetes érsekké kinevezte.

— **Washington állam keleti részén** hatalmas erdőtüz keletkezett, amely több mint egymillió dollárnyi kárt okozott. Spirítake helységet a lángok szinte teljesen körülzárták.

— **Száz kilométeres sebességgel kisklított a Simplon-vonat.** A Simplon vasútvonalon egy villamosvonalat felkötés következtében kisklított. A vonat a kisklós pillanatában több mint száz kilométeres sebességgel száguldott. A szerencsétlenségnek négy halálos áldozata van. A sebesültek számát még nem tudják.

ERŐ, egészség a nagygyerdei strand!

Lego'csóbban kifogástalanul fest, tisztít Weisz Arany János-u 29

1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

Emberölés után sirógöröcsöt kapott a gyilkos

Véres késsel a kezében megadta magát a rendőrnek.

Pécs, aug. 12. Szombaton délután öt óra tájban három ittasnak látszó fiatalember belekötött Vajda János 41 éves sörgyári kocsisba, aki munkája végeztével hazafelé tartott. A fiatalemberek egyike, Sipos János 22 éves munkás Vajdával dulakodni kezdett, majd elővette a zsebkését és teljes erővel mellbeszúrta. Vajda holtan esett össze. A szürkáló fiatalember tet-

tének elkövetése után menekülni kezdett. Egy kerékpáros fiatalember utólérte, de Sipos őt is megszúrta és tovább rohant. Nemsokára hirtelen sirógöröcs vett rajta erőt és kezében a véres késsel megvárta az utána futó rendőrt, aki bekísérte a kapitányságra. Vajda János három gyermeket hagyott árván.

Monilia terjedése a kártevő állatok révén

A természet ellátta a gyümölcsök legnagyobb részét védőburokkal, hogy azokat a külső hatások ellen megvédje. Ott van pl. az alma, körte, szilva, szőlő felülete vékony viaszréteggel van bevonva, hogy a gyümölcs felszínén az eső, harmat rothadást ne tudjon előidézni. A kajszli- és őszibarack felszíne szőrös, bársonyszerű apró tömött szőrözettel védi a természet ezek felületét, mert a szőrök között levő levegő megakadályozza azt, hogy a gyümölcs felszíne beázék. Még a kaliforniai paizsetű sem telepszik meg ezen finom szőrös felületen. Ez a védőburok azt mondhatjuk, hogy kitűnő védelmet nyújt a gombabetegségek ellen is, mert a védőburok át a spórák nem tudnak a gyümölcs nedves húsához férni, hol a spórák csírázásnak indulhatnának. Ez a védett helyzet azonban azonnal megváltozik, ha a gyümölcs felületét sérülés éri. Ilyen sérülést okozhat a jégverés, szél, de legtöbbször állati kártevők az okai pl. a monilia fellépésének is.

Ha egy rovar beleharap pl. az alma, szilva felszínébe, a levegő-

ben millió számra úszó gombaspórák közül kerül ebbe a sebbe, az ott csírázni kezd, a gyümölcs húsát át-meg átszövik ezek a ogmbafonalak, melyek aztán penészedést rothadás különböző fajtáit indítják meg. Ha valamely évben sok a jégverés, esős szelek fújnak, melyek a gyümölcsöt esapkodják az ághoz vagy megfordítva, sok a kártevő, akkor sok lesz a rothadt gyümölcs is, mert ezen okok folytán keletkezett sérülésekbe beletelepedett és fejlődésnek indult spórák megnövekednek a gyümölcsök penészedését is és rothadását is. Ezen gombabetegségek okozta termésvesztés annál nagyobb lesz, minél nedvesebb a levegő és minél melegebb a hőmérséklet. A meleg esapadékos időjárás esetén sokszor felreped a gyümölcs ezen sebeket keresztül kész gombabetegség melegágya. Ezen okok arra készítetnek bennünket, hogy a kártevőket rendszeresen irtjuk, mert ez a védekezés, mely a rovarok ellen szól, védekezés egyúttal a monilia fertőzés ellen is, vagyis a rovarok elleni védekezés preventív védekezés a monilia ellen.

— **Amerikában lezuhant egy repülő erőd.** Az amerikai új repülő erődök egyike kilencfőnyi személyzetével gyakorlatozott a Virginia államban. A nagy gép lezuhant, lángborult és a személyzetével együtt elégett. A lezuhás oka motorhiba.

— **Elűtötte egy ismeretlen gyümölesszállító kocsi Juhász Istvánné sz. Gulyás Zsuzsánna, Árpád-tér 4. alatti lakatos feleségét, a Csapó ucca 39. sz. előtt s a könyökén szenvedett zúzott sérüléseket. A mentők látták el sebeit.**

— **A Nobel-díjasok fejéknél 148.822 svéd koronát kapnak az alapítványból.** Ha ebben az évben nem találnak díjazásra érdemes munkát, akkor a díjakat ahhoz a külön alaphoz esatolják, melyből tudományos kutatásokat támogatnak.

— **Amerikában kivégzik a kínaiak „áruló“ honfitársait.** Clevelandban a rendőrség leleplezett egy kínzókamrát, ahol azokat a kínaiakat kínozták és ölték meg, akik nem voltak hajlandók a kínai ellenállási alapra áldozni. Egy gazdag kínai megmenekült a kivégzéstől és ő vezette nyomra a rendőrséget. A banda vezetője egy szép kínai lány, akit elfogtak. A nyomozás során több holttestet találtak már meg, összeszúrálva, megcsontkítva.

— **A debreceni sakkör bajnoki versenye.** Folyó hó 15-én kedden este kezdődik meg a kör ideai bajnoki versenye, majd a versenyzők névsorát tekintve hatalmas küzdelmet ígér és teljesen nyílt. A kör ezután is kéri a versenyzőket, hogy a sorsolással egybekötött első fordulón pontos időben megjelenni sziveskedjenek. A verseny színhelye a Gambinus lesz.

— **Korona díszterem** a legnagyobb és lehevősebb táncsterem, ahol minden vasárnap, csütörtökön összlánc.

— **Az árkormánybiztos leszállította az iskolai füzetek árát.** Az árellenőrzés országos kormánybiztosa megállapította a szabványosított (MOSZ) iskolai írófüzetek fogyasztási árát. A kormánybiztos kötelezte a papírkereskedők szövetségét a jóváhagyott árjegyzék kinyomtatására és elrendelte az árjegyzékeknek a üzlethelyiségekben való kifüggesztését. Az iskolai füzetek bizonyos fajtáinál az árak olcsóbbodása következett be, másoknál pedig abból tűnik ez ki, hogy a szabványosítás következtében jobb minőségben és kivitelezésben, nem ritkán nagyobb lapterjedelemben készülő füzetek árai a hasonló füzeteknél eddig érvényben volt áráknál nem magasabbak, sőt egyes esetekben ennek ellenére is alacsonyabbak. A megállapított fogyasztói árak 1939 augusztus hó 15-én lépnek életbe.

— **Zog kinevezéséről teherautóinak kalandja.** Párizsból jelentik: Mikor Ahmed Zog, albán exkirály feleségével és kíséretével autón Antwerpenből Brüsszelbe utazott, nagy rémületére észrevette, hogy eltűnt az a két teherautó, amelyen kincseit s magánvagyonát szállította. Utasítás szeriut a két kocsinak a kíséret autói után kellett volna haladnia. Az exkirály egy könnyű sportkocsit küldött vissza megkeresni a két teherautót, de maga és a családja folytatta az utat Brüsszelbe, aztán jelentették az exkirálynak, hogy megkerült a két teherautó, semmi sem hiányzik. A két kocsi egy útálgázásnál mellékútra tévedt.

SZERET élni? Strandoljon a nagygyerdei!

Az ipari alkalmazottak tejmészterbeni ellátásának értéke

A kézműves ipari alkalmazottak tejmészterbeni ellátásának értékeléséről a bérmegállapító bizottságok nem határoztak. A tanoncok és a tanoncokhoz hasonló munkakörben alkalmazottak életkorának átlagos határát — 17 éves korig — be nem töltött egyéneknek nyújtott teljes ellátását az ország egész területére egységesen havi 20 pengő egységértékben a csak étkezést havi 15 pengőben kell számítani. Egyébként az egyenérték a városokban a következő. Reggeli napi 24 f., heti 1.44 P, havi 6 P. Ebéd: 64 f., heti 3.84 P, havi 16 P; vacsora 34 f., heti 204 f., havi 8.60 P. Élelmezés: napi 1.22 P, heti 7.32 P, havi 30.60 P, teljes ellátás napi 1.52 P, heti 9.12 P, havi 38 P értékben számítandó.

A Himaláján 7430 méteres csucst másztak meg a lengyelek

Varsói jelentés számol be arról a szép teljesítményről, melyet a lengyel Himalája expedíció ért el. A Nanda Devi csucst sikerült megmászni a lengyel csoportnak. Elérte 7430 méter magasságba, de a csúcsig való feltörés közben a társaság két tagja meghalt.

Legnehezebb volt egy 80 méteres gárnitesúcsnak a megmászása, melyen alig találtak kapaszkodót.

A esűcs napfényben ragyogott és alattuk 1000 méterrel gomolyogtak a sötét fellegek. A hegymászók minden baj nélkül érték le a csúcsról.

36.821/1939. VII. HIRDETMENY. Közlöm az érdekeltekkel, hogy az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda hazai gazdaságokban mintegy 4.000 magyar-orosz mezőgazdasági munkavállalót közvetített. A közvetítési tevékenységgel kapcsolatban a Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter úr a közvetített magyar-orosz munkások terményjándóságainak hazaszállítására 50 százalékos fuvardíj kedvezményt visszavonásig, de legkésőbb 1939 október hó 31-ig kivételesen engedélyezett. A fuvardíj kedvezmény igénybevételéhez a községi előjárás (polgármester) igazolványa szükséges arról, hogy a szállítani kívánt terményjándóság magyar-orosz gazdasági munkavállalónak keresménye s így azt a Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter úr által engedélyezett 50 százalékos fuvardíj kedvezmény megilleti. Debrecen a szóbanforgó igazolványokat a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Rendőrségi épület) állítja ki. **Polgármester.**

36.488/1939. VI. sz. HIRDETMENY. Értesítem a város érdekelteit gazdaközönségét, hogy a m. kir. II. számú ideiglenes lóvásárló bizottság folyó évi augusztus hó 25-én 8 órai kezdettel a lóvásártéren lóvásárt tart. Akinek katonai szolgálatra tekintve jövő eladói lova van, az azt az említett időben és helyen a bizottságnak mutassa be. A bizottság vásárolni óhajt 4—8 éves hátaslónak, tüzérségi hámoslónak, vagy géppuskás málháslónak alkalmas melegvérű lovat és hátaslóvakért átlag 600—700 pengőt, tüzérségi hámoslóvakért átlagosan 700—800 pengőt, a géppuskás málháslóvakért 500—600 pengőt fizet. Ismeri jó származás a ló értékét emeli, az eladók tehát saját érdekében cselekszenek, ha lovak marhalevelén kívül a ló származási lapját (fedezetelési jegyét, szabályszerűen kitöltött csikózási igazolványát stb.) a vásárra magukkal viszik. **Polgármester.**

A japán-kínai háború 2-ik évfordulóján tankok félmillió ember előtt felvonulnak.

Sebesült japán katonák gyönyörű iriszek között.

KÖZGAZDASÁG

Nagy forgalom a piacokon

Az árak olcsóbbodtak.

A tegnapi hetipiacon élénk forgalom alakult ki. Ma nagyvásár lesz, igen sok östermelő jött be, hogy otthon felhalmozott árúját eladhassa. Sok volt az áru, a pénzre szükség van és az olcsóság különösen szembetűnő volt a zöldségpiacon, ahol a nagy szárazság miatt egészen szokatlan árak voltak. Most, hogy az idő is megjavult és azoknak a növényeknek árai, melyek esőt kívántak, mérséklődtek. Így pl. nagyobb mennyiségű zöldbabot és különösen sok uborkát hoztak fel, főleg télire való eltevésre. Olcsóbbodott a káposzta és a zöldbéte is. Egy hónap után végre tekintélyes mennyiségű gomba is piacra került.

A baromfipiacon is igen sok áru volt. Különösen sok a csirke, bár drága, mégis ezt vásárolták a legjobban. A legolcsóbb csirke páronként 1.30 fillér, de az átlagár páronként 2 P. Olcsó ellenben a javított félkövércakcsa és liba, melyet páronként 4 pengőért árúsítottak. A kövércakcsa és liba olcsóbb lett kb. 16 fillérral kilonként, a legalacsonyabb ár 1.35 P. A tojás ezilárd, 8 fillér darabja.

A legnagyobb forgalmat a gyümölcspiacon lehet tapasztalni. Az utóbbi tíz évben nem volt annyi gyümölcs, mint most, ez magyarázza meg az olcsó árat. Körte, alma különösen olcsó, 16 fillér, a dinnye kilonként 5 fillér. A szőlő kb. 3 hete egy áron cserélte gazdát, 44 fillér kilója. Sok az őszibarack és a szilva, mindkettő félárú, mint volt tavaly.

Zöldségárak: burgonya kg. 6—8 f, zöldség csomója 16 f, tök drb. 10—12 f, uborka drb. 1 f, zöldpaprika drb. 1 f, paradicsom kg. 10 f, karalábé drb. 4—24 f, spenót és sóska kg. 30 f, karfiol drb. 16—40 f, zöldbab kg. 34 f, zengebab literje 40 f, borsó kg. 50 f, hagyma kg. 10 f, fokhagyma füzérje 50 f, retek drb. 2 f, gomba kg. 70—1.50 P.

Baromfifrak: csirke kg. 1.30 P, párja 1.30—2.80 P, tyúk kg. 1.10 P, soványkacsa és liba kg. 1 P, kövércakcsa és liba 1.40 P, tojás drb. 8 f, kg. 1.60 pengő.

Gyümölcsárak: alma kg. 16—20 P, körte kg. 16—32 f, őszibarack kg. 30—90 f, dinnye kg. 5 f, szőlő kg. 44 f, szilva kg. 16—20 f, ringlókg. 20 f.

Marha- és borjúhúsárak: I. r. marhahús kg. 1.20 P, II. r. 1 P, borjúhús I. r. 1.60—2.40 P, II. r. 1.20 P, süthús kg. 1 P.

Sertéshúsárak és zsiradékok: tövis-

kes kg. 2.20 P, comb, karaj 2 P, tarja kg. 1.60 P, vékonyoldal kg. 1.50 P, báj kg. 1.54 P, zsír kg. 1.60 P, sósszalonna kg. 1.60—1.70 P, zsirnakvaló 1.46 P, paprikásszalonna kg. 2.40 P, friss kolbász kg. 2.20 P, füstölt kolbász kg. 2.60 P, tepertő kg. 2 P.

Halárak: ponty kg. 1.30—2 P, balatoni fogas kg. 3 P, harsa szelével kg. 4 P, harsa 2.50 P, csuka kg. 2 P.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőpiac:

Rozs októberre: 14.88, 14.70, zárlat 14.70—14.72, Márciusra: 15.75, 15.60, zárlat: 15.58—15.60.

Tengeri szeptemberre: 19.25, 19.18, zárlat 19.15—19.16.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg. 19.55—19.85 78 kg. 19.75—20.05, 79 kg. 19.95—20.25 80 kilós 20.05—20.35. — Felsőtisza 77 kg. 19.40—19.70, 78 kg. 19.60—19.90 79 kg. 19.80—20.10, 80 kg. 19.90—20.20 rozsa pestvidéki 14.10—14.25, rozsa más 14.35—14.60, takarmányárpa első-

rendű 16.70—17.25, középminőségű 16.45—16.65, sörárpa prima 19.75—20.25, sörárpa 19.25—19.75, zab középminőségű 18.40—18.50, tengeri 19.00—19.15, korpá 13.50—13.75, 8-as liszt 15.50—16.25 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A szombaton tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 130 darab sertést. A vásári állományból angol húsértéssel felhajtás 15 darab. Az irányzat változatlan volt. Árak: szedett sertés I. 100—104 fillér, II. 94—98 fillér, III. 84—92 fillér, angol tökesertés 100—103 fillér kilonként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 18.30—18.60 pengő, rozsa 12.50—12.80 P, árpa 16.00—16.20 zab 17.00 P, tengeri 17.00—17.30 P, lucerna 6.50—9.00 P, széna 6.00—7.00 lóhere 7.00 pengő mázsánként.

Szerkesztői üzenetek

„Egy kiránduló“. Nb. sorait illetékes helyre juttattuk, ahol kijelentették, hogy megvizsgálják a felmerült panaszokat és intézkedni fognak.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza.

Belsőtibeti fehérmedve, Allatkertek 5000 fontot is adnak darabjáért.

SPORT

Új játékosokat próbál ki a Bocskai

Ma délután háromnegyed 5 órakor érdekes mérkőzés színhelye lesz a nagyerdei Stadion. A Bocskai régen látott csapata mérkőzik az új NBB csapattal, az Ungvári AC-cal. Az UAC csapata jó játék-erőt képvisel, a Bocskai nemrégiben csak verejtékes küzdelem után csupán egy góllal győzött. A mérkőzésen a Bocskai vezetősége egész sereg új játékosokat próbál ki. Többek között egy volt román válogatott játékos is jelentkezett próbajátékra. A mérkőzés előtt az újdonsült Bocskai ifjúsági játszik a Tégláskerti FC-vel.

A Bocskai közgyűlése

Ma délelőtt 10 órakor lesz a Bocskai közgyűlése. A tárgysorozaton szerepel az új szervezkedés. Ma döntenek arról, hogy ki legyen a Bocskai anyaegyesülete. Hír szerint a DTE futbalcsapatát akarják feltámasztani és ez lenne az anyaegyesület. A választással nemcsak a Bocskai járna jól, hanem a DTE is, mert a nagymultú, Debrecen legrégebbi egyesületébe friss vérkeringést vinne a választás.

HIRDETMÉNY

Értesítem a közönséget, hogy a 33. számú Füzesabony-nyirábrányi út között 99—101 km. szelvénye között szakasza-útépítés miatt a forgalom elől elzárattott. Az útépítés 90 napig, augusztus, szeptember és október hónapokban fog tartani. Ez alatt az idő alatt a forgalom az út mellett levő nyári úton bonyolódik le.

Polgármester.

27.521/1939. C. sz. HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy 1939 június hó 8-án a Péterfia utcán 1 drb szőke kantsertés (kb. 8 hetes) felügyelet nélkül és gazdátlanul találtatott. Az állat a város istállójában (Bethlen u. 39. sz.) van gondozás alatt. Ha az igazolt tulajdonos a közhírtételtől számított 3. nap alatt az állat átvétele céljából nem jelentkezik, — a gazdátlanul talált állat az 1894: XII. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000—1894. F. M. számú rendelet-107. §-ában foglalt rendelkezés alapján 1939. augusztus hó 21-én megtartandó sertésvásáron fog nyilvános árverésen értékesítettetni. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

A Debreczenben nyaralt ruszin gyermekek a Kistemplomi egyházzész által adományozott szívalakú magyaros piros kötényekben

Borsi, II. Rákóczi Ferenc szülőhelye

Sátoraljaújhely városában való letelepedéssel rovom a szebbnél szebb s itt már aránylag eléggé magas hegyi utakat kényelmes turistaöltözletben, pompás, tüdőátgátító és gégetisztító levegőben. Találkozom városiakkal, akik a hegyekben fekvő »Túrta-ház«-ban, vagy más üdülő házakban nyaralnak családjuktól és levegő-tartalékot szednek magukba, mint jómagam; egy esztendőre való.

Pontosan ma egy hete közös kirándulást rendeztünk Kassára, a Nagyszágyos Fejedelem városába; ahol mindjárt megérkezésünkkor, ugyancsak több debrecenivel kerültünk össze. Első látogatásunk a híres dómuak szőlő, amely moslanában oly sokat szerepel a nyilvánosság előtt a sajnálatos templomrablás révén. A szemetelket gyönyörködötletű templom alapos megtekintésének befejezéséül lezarándokoltunk a Vezérlő Fejedelem remekművű szarkofágjához, ahol elhatároztam, hogy szülőhelyét is felkeresem alkalomadtán.

Ez az alkalom ma, egy hét múlva, el is következett. Egynéhány napi hűvösebb, sőt estefelé már hidegnek is mondható időjárás után villar van készülőben. Zeng az ég, villámlik... a hegyek felhőruhákba öltöztek... párák, látványos füstöt erógetnek... elragadó, nem mindennapi látvány ez is. Gyönyörködöm is benne s alig tudok betelni a látvánnyal. Szép, szép, de a turistáskodásnak mára — lóttek. Am a napnak nem szabad haszon nélkül elvesznie: gyerünk csak át Borsiba...

Partnerem nem akadt, mindenki félt a kitoró vihartól, így hát magam vágtam neki az útnak. Nagyobb baj nem történhetik a mindösze körülbelül négy kilométeres úton. Még el sem mondtam ezt magamban s máris a szomorúemlékeztető trianoni »hajózható határfolyó«-hídján állok, amelynek közepén húzódott végig a fehér »határvonal«. Elmerengve tűnődöm: tavaly ilyenkor még csak vizumos útlevelel, vagy »határléptési engedély«-lyel lehetett átjutni a most is kiapadt, nagy »határfolyó«-nak a tulsó partjára. Hála Istennek, hogy ez már a múlté.

Folytatom utamat, amelyen mindenfajta közlekedési alkalmatosságon és gyalogosan jövő-menő emberekkel találkozom; a két oldalt elterülő földet is szorgosan folyik a munka. Itt-ott vidám énekeszó mellett... A falu elején álló jelzőtábla mutatja, hogy megérkeztem és az ujonnan épült katólikus templommal szemben levő ut-

cába bekanyarodva, egyenesen a várkastélynak tartok. Mire odaérek, derülni kezd.

A »kastély előtt egy 12 évesnek látszó kis fiúcska nézeget, illedelemesen köszön s én leolvasom az arcáról, hogy mondani szeretne valamit. Ugy teszek, mintha nem tudnám biztosan, hol vagyok: »Ez volna talán a Rákóczi-kastély?« — »Ez — mondja, — elvezetem szívesen!« — Nem nagy vezetés kell ide, de azért örömmel ráállok és csakhamar benn vagyunk a lágas udvarban, amely ma egy igazi gazdasági udvar képét mutatja. Az épület külseje nem enged kövekeztetni belsejének siralmas állapotára, ahová a kis ügyes Bork és Ilona ajtónyitogatásával tudunk csak bejutni. Nála van a kulcs s ügyelnek, ő a cicerone is, pedig aligha idősebb 9—10 évesnél.

Egy-két szobán keresztül haladva, ott állunk a Nagyszágyos Fejedelem szülőszobájában, amely, mint a többi is, teljesen üres, csak az eredeti, falba illesztett pole van még benne. A szoba kicsiny, előszobaszerű. Ilonka megmagyarázza, hogy sokkal nagyobb volt az, csak utóbb került oda a válaszfal. Megilletődve, hangtalanul állok s lelki szemem előtt elvonulnak az egész Rákóczi-kornak nagy történelmi alakjai és eseményei. A két értelmes gyerek nem zavar, hallgat és rámnéz, mintha gondolataimat olvasná... Most be akarok nyitni az egyik szomszédos terembe, az ajtó azonban kulccsalban bezárva. »Oda nem sza-

bad bemenni, — mondja a kis leány, — mert életveszélyes!« Visszalépek hirtelen az ajtótol s most már lehanggolság vesz erőt rajtam a pusztulásnak: vakolat hullásnak, plafonyukaknak stb.-nek láttán. A gyerekek megértik fejcsóváló némaságotomat s egyszerűen mondja mindkettő: »Itt járt a főispán úr, alispán úr és még egy úr, aki kívül-belül mindent felmért, mert hogy »Rákóczi Múzeum« lesz a kastélyból.« Megvizsgálatódtam...

Lemegyünk a szobák alatt elterülő, pincéhelyiség szerű térre, hol két alagútának a bejárata látható. Az egyik Nagyszaláncig, a másik Sárospatakig vezetett. A Fejedelem lakosztályából lépcsőzetes, titkos lejárattal vezetett ide.

Az udvaron teli tüdővel szívjuk magunkba a jó, friss levegőt és szívélyesen köszöntjük egymást Bork és János gazdurammal, akinek bemutatkozás után gratulálok okos kis leányához, aki máris rutinírozott »idegenvezető«. Egy kis ceruzát is kérek kölcsön tőle, merthogy az enyémet a másik ruhámban fejejtetem s egy kis jegyzetelni valóm volna. (Ki látott már dohányos embert, aki ne mástól kért volna gyufát?) Amikor azt mondom, hogy ezt a látogatásomat megírom a »Debreczen« című ujság részére s hogy a két gyerek neve is benne lesz, ezek szinte gúnyosan, kétkedően lemosolyognak s Ilonka mondja is, hogy ezt már sokan ígérettek, de nem teljesítették. Ilyenkor mindig megvette az ujságokat, de a nevével sem olvasta. Hangjából kiérzik,

hogy itt egy kicsit az emberi és »női« hiúságon esett nagy sérelem. Kitor belőlem a mesterségem s oktatva beismerem, hogy bizony csunya dolog az ígértet be nem tartása, de én majd megreperálok az előttem jártak és ígérők »beesületét« is. Es elküldöm nekik az ujság egy-egy példányát is. Erre nem felel semmit, de szemem mégis mondják: »No, majd meglátjuk!«

Ismét az utcai frontra kikerülve, a falba helyezett emléktáblát belüzzetem:

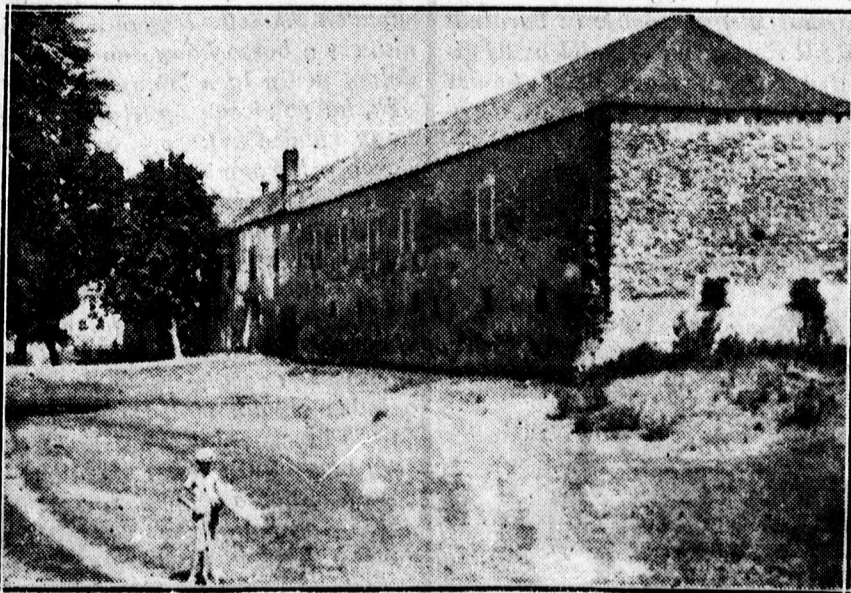
ITT SZÜLETETT II. RÁKÓCZI FERENC

1676. ÉV MÁRCZIUS 27-ÉN
EGYES HŰ HAZAFIAK ÉS TÖR-
VÉNYHATÓSÁGOK ALDOZAT-
KÉSZSÉGÉBŐL EMELTEK A
SATORALJA-UJHELYI TOURIS-
TÁK 1881. ÉVBEN.

Az emléktáblán koszorú hirdeti az el nem multható, örök kegyeletet.

Elbűsűzom Ilonkától, megköszönve fáradozását és igazán élvezetes »magyarázatait« és útnak indulok hazafelé a falun át. Kis új barátom, Hutterka Rudolf nem akar még elmaradni mellőlem és elkísér. Közben beszél és igen sok érdekes dolgot mond el, korát meghazudtoló értelmességgel. Többek között, hogy a megszállás ideje alatt három magyar iskola működött (napj 1—1 cseh nyelvtani óra kötelezettségével) itt Borsiban, a két cseh iskolával szemben. Magyar volt a templom is, az új is az. Eppen célje örünk. Rajta az az évszám: 1931—1936. Tehát öt évig készült. A keresztet — mondja Rudi — a templom mellett lakó ház gazdája tette fel 1000 cseh koronáért, de egy kicsit »elferdült«, mint látni is. Míg ezeket elbeszéli, a faluból kiérünk. Megáll, fesszes vigyázz-állásba vágja magát — a bokaösszeállítás csak azért nem hallatszott, mert mezitláb volt, — meghajol és kezét nyújtva elköszön. Egy néhány fillért eszűlatok a kezébe közben s melegen megrázom azt. Egyedül balagok tovább, elmerülve gondolataimba. A létesítendő »Rákóczi Múzeum« jár az eszemben. Teljesen kiderült s az újhelyi hegyek a késő délutáni napragyogásban pompáznak szemben velem. Maga ez a színpompás, fenséges kép is megérte volna a fáradságot. A hegyek fénylő ormai barátságosan, már ismerősként integetnek felém, mintha helyeslőleg bölintgatnák fejüket arra, amit hangtalanul, csak úgy magamnak beszélek: »Bizony, bizony, főispán úr, alispán úr és a többi urak és tisztelt társadalom és minden illetékes tényező urai, hamar, a z o n n a l azzal a »Rákóczi Múzeum«-mal, mert minden lehulló legkisebb darab vakolatnál egy darab nemzeti történelem felbecsülhetetlen értéke hull alá!

sz—ly—k.

II. Rákóczi Ferenc szülőháza

Divatkrónika

PARIS

JEAN

Már most bemutatja a nyárvégi és korai őszi kalapfantáziákat, hogy legyen a hölgyeknek ideje egyéniségüknek megfelelően - választani és kreálni. Tíz bemutatunk néhány friss párizsi modellt...

A nyári divatszín a fehér mellett — amely talán még sohasem volt olyan favorit, mint az idén — a rózsaszín, a világoskék, a citromsárga és a homokszín. Ezek közül a színek közül az általános nagy divat a világoskék.

A párizsi masamódok már most bemutatnak néhány korai őszi modellt: fileből, failleből, bársonyból. A modellek között sok az arcon kívüli kalap és sapka. A bársony kalapokat óriási színes masnik, kokárdák díszítik, legalább ötszöröse magának a kalap nagyságának. Nagyon divatosak a XVII. századbeli koloniális turbánok is, amelyek elől egészen magasas vannak csavarva. Fekete ruhákhoz élénk színű piros, sárga rozsdarinyalatú kalapokat készítenek. — A cilinder formájú postillon kalapok úgy látszik újra is divatosak lesznek. Egyik legnagyobb párizsi masamód már most mutat egyet fileből, két oldalt visszahajlott karimával, hátul pedig sűrű fekete selyemrojt díszrel, amely a haját egészen betakarja.

Általában a tendencia a kalapdivatban a magas kalap. Magasak a sapkák, magasak a karimás kalapok koronái. A díszítések a szalagok, a virágok, a nagy maslik mindig úgy vannak a kalapra dolgozva, hogy magasítsanak. Sok struccotoll díszítést fogunk látni az őszi kalapokon mind azt célozva, hogy a kalap magas legyen.

Érdekes, új imprimé anyagok látnak napvilágot, nem mindennapi minta az aranyharangok fekete alapon, dundi kis angyalfecskék rózsaszín felhők közt, mely anyaggal egyébként egy fiatal párizsi színésznő debutált, rengeteg sálminta jelent meg a vaciutcai szalonok vitrinjeiben is. Ezek legtöbbike nemzete zászlóit másolja élethűen, magazinok fedőlapjait vagy a legkeresettebb cigarettado-

bozok fedőlapjait, mely nem kis reklámért busás összegeket fizetnek az érdekelt vállalatok és lapkiadók.

Nem sokára megkezdődik egy új divat szezonforduló, vajjon mit kell az embereknek megint majd viselni — hallottam gyakran az elkeseredett sóhajást — Isten tudja, mit fognak megint kitalálni.

JEAN

Nos, soha nem kell valamit viselni csak azért, mert kitalálták, tehát divat — ezt mondjuk mi is, divattervezők. Így csak az a nő sóhajthat; aki varrónője és barátai között rémülettel gondol az új divatra, amikor majd a sok tanács és új forma közt szegényke kétségbeesetten fogja kiválasztani — ami lehet ugyan a legdivatosabb, de esetleg legrosszabbul is áll neki. Ezért nem szabad soha vakon követnünk a divatot. Azért van

JEAN

maga a divattervezés is a maga formájában olyan tökéletes fejlettségi fokon, hogy mindenkinek egyénileg az egyéniségéhez tervezzenek, színösszeállításról a fazonig. Természetesen nem vonatkozhatik ez határozott izlésű, biztos ítéletű nőre, aki megtalálja, ami szépségével, egyéniségével és körülményeivel leginkább összeegyeztethető. Öltözködésükben első sorban egyéniségüknek kell érvényesülnie, ezt látták be régül is a divattervezők, amikor is beszüntették az utóbbi évek elkeserítő uniformis divatját s teljesen egyéni inspirációknak engedve, olyan változatos és sokoldalú divatot nyújtának vonalban és formában, hogy mindenki megtalálja, ami neki a legjobban megfelel.

JEAN

Magától értetődik, hogy két-három uralkodó főirányzathoz ragaszkodnunk kell.

Legfontosabb, hogy megjelenésünkben tökéletes legyen a harmonia, ezt a bosszorkányosan hangzó dolgot pedig igen könnyen elérhetjük, ha gondosan ügyelünk arra, hogy ruházatunk minden egyes darabja harmonizáljon a többivel. Soha ne vegyünk új holmit anélkül, hogy magunkban el ne sorolnók, hogy mivel kombinálhatjuk majd össze és vajjon illik-e majd ruházatunk többi darabjához. Más a helyzet, ha valaki teljesen új felszerelést engedhet meg magának minden alkalommal. De még akkor is igyekezzünk vásárlásainkat úgy megoldani, hogy holmijaink jól menjenek a régiekkel, mert ez fogja gazdaggá és változatosá tenni ruházatunkat és egy kis cserélgéssel, újra és újra frissek és meglepően elegánsak lehetünk. Tulajdonképpen minden nő ös-

tönösen jól öltözködik — igen ritka a rosszízű, annál több a befolyásolható. Nos, erre kell vigyázni, egy kis óvatossággal, körültekintéssel és önkritikával, minden alkalommal megfelelően, tökéletesen és ez a lényeg — egyénien elegánsak lehetünk.

Óriási sikerük van az Orchidea fürdőruháknak az úri közönség körében. A nagy külföldi fürdőhelyekről már előnyösen ismert modellek csupán egy méretben készülnek és tökéletesen pasztikusan állanak minden alakon.

A Daily Telegraph-ban olvastuk: A new-yorki Rockefeller központban megnyílt az Egyesült Államok első divatmúzeuma. Európában minden nagyobb metropolisban megtaláljuk a karakterisztikus ruhák és különböző korok divatmúzeumát. — Amerikában azonban ez az első irányítva körültekintő pontossággal és megfelelő tökével terveztek meg. — Négyszáz év divatját mutatja be 30.000 értékes darabbal a különböző korok divatjának gyűjteménye. A praktikus gondolkozású újságíró nem is annyira a divat szempontjából melleja a nagyszabású gyűjteményt, min utóbb figyelemzeti a hölgyeket, jól gondolják meg, mit tesznek a fejükre, hogy az holnap, vagy holnapután ne legyen nevetéses darabja a múzeumnak.

Schiaparelli a Grand Prix-re már nagyon sok filekalapot készített. A kalapok mindegyike, elől a homlok felett viselendő, úgyhogy a fej hátul teljesen szabadon van hagyva. A sötét filekalapokat élénk színű grosgrain, vagy bársonyszalag csokorral díszíti Schiaparelli. Barna kalapot hársfavirág zölddel, szürkét citromsárgával. A file mellett már sok bársony, sötét plüsskalap is készül nála, részben sapka, részben is sisak formájában. Díszítésül gyakran struccotollat is használ.

A nyári divathoz néhány apróság: Jól egészíti ki a nyári angol ruhákat egy kockás taft szalagosokor a hajfürtök között és egy legyező ugyanabból a taftból. Csinosak Marcel Rochas legújabb strandtáskái. A négyzetes kretonból egy vászonból vándorosmaghoz hasonló táskát, egy hosszú vándorbot végére erősíti és vállára akasztva viselteti mannekenjeivel.

Egyiptomi fejdíszek formájára félkör alakú válligérő vászonkendőket viselnek strandruhákhoz Dormoy mannekenjei. Az elől art mellett lelógó fejdísz, rendszerint mintás anyagból készült homlok felett egy díszes tüvel, vagy virággal megerősítve.

JEAN

X HAJFESTÉS ? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS ? bizalommal forduljon Debrecen legrégebbi szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérház, telefon: 19-56 szám. — „Inectó“ lerakat.

FILLEREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

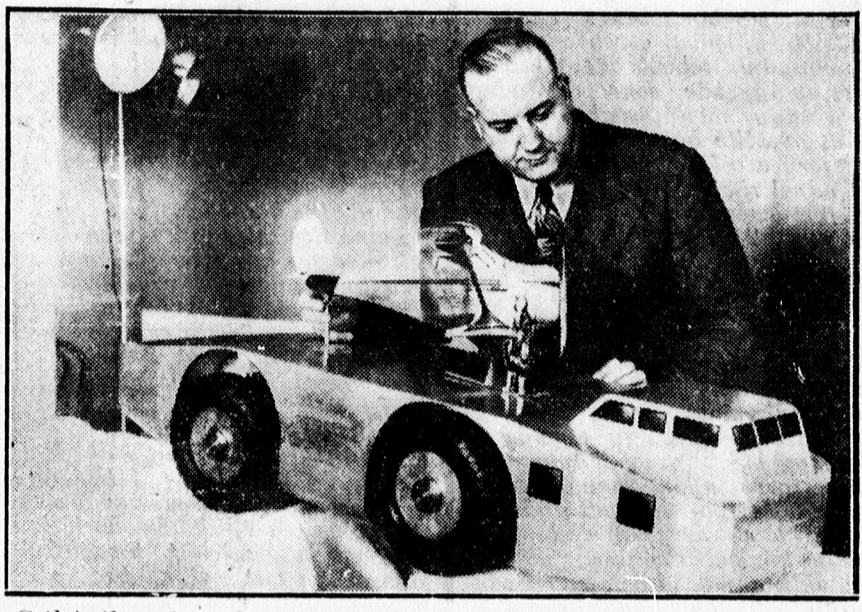
JEAN

DEBRECZEN KÉPES VASÁRNAPJA

Az amerikai Los Angelesben egy 65 éves férfi jelentkezett a rendőrségen, mert „olvasta az újságban, hogy megölte 26 és 27 éves fiát, valamint a feleségét.” Ő maga az egészről nem tud semmit, nem emlékszik semmire.

Csikágóban dr. Tohams C. Poulter egy hójárművet konstruált Byrd kapitány részére, aki október elején indul az Antarktúra expedíciójával. A különleges járműre repülőgépet is szerelnek.

Jegyzőkönyv

arról, hogy **Kistapolcsány**

ismét új kastély urat kapott a jámbor és kegyes életéről eddig még tanubizonyoságot aligha tett Tisó atya személyében, aki nagy fényrel, pompával, de amúl kevesebb öszinte lelkesedéssel elfogadta előde, Massarik nagymester rekvirált rezidenciáját. Nos, mert ha nem tudnák egyesek, akkor el kell segítségemre árulni azt is, hogy ez a kastély annak idején rekvirálás útján került nemzeti ajándékkul Massarik nagymester úr birtokába, mert eredetileg mi csürés csavarás, bizony az József

főherceg tulajdona, mondjuk ma is, csak éppen mások vannak benne. Hiszen ilyesmí előfordult már a történelem folyamán máskor is, mégse dült össze a világ, Abdurrahman, a nagy renegát budai basa is ott fénykedett a budai várban, sőt elődei százötven esztendőig tettek úgy, mintha Mátyás királyi paloláját egyenesen nekik építették volna, aztán mégis másképpen történt, pedig Abdurrahman és sorstársai más fából faragott legények voltak, mint Massarik és sorsutóai. Igghát nincs semmi különösebb baj, már azért se, mert hiszen stilszerű új-jongás közben szívünk és lelkünk egyetlen vágját harsogta a jámborságáról és kegyességéről eddig még tanubizonyoságot nem tett Tisó atya környezete is, amikor

szüntelenül hangzott: Mindent vissza! Nagyon helyes, mindent, még a kistapolcsányi kastélyt is, mert nem hinnénk, hogy föltétlen előírás volna a tót egyházmegyében, hogy Tisó-atyák okcetlen főhercegi kényelemmel berendezett magyar kastélyokban hallgassák a magyarság egyetlen imádságát: mindent vissza, visszhangzó és szüntelenül harsogó szent litániáját...

arról, hogy a tanfolyam

rendesen azért készül, azért rendeződik, hogy ott szorgalmas hallgatók, tanulók valami szépet, valami nagyot tanuljanak. Kibővítsék ismereteiket és több erővel menjenek pályájukon tovább. Ezt

eddig így hittük, így tudtuk, balgán, mert most egy román tanfolyam meggyőzött bennünket arról, hogy lehet, sőt kell másféle tanfolyamot is tarani, így pl. öök Nagyváradon »Magyar ellenes« tanfolyamot rendeztek kizárólag tanárok, tanítók számára, hogy aztán a szélrózsa minden irányából odacsődített, állami pénzen fenntartott tanfolyamon megtanítsák gyűlölni az embereket. Hát ez az, ami új, ami szokatlan, amit az európai nemzetek nemcsak nem csináltak eddig, de lehetőleg úgy tettek, ha történetesen nézeteltérés támadt egyes népek között, hogy ezt a nézeteltérést is titkolják, de gyűlölet tanfolyamot, azt igazán nem rendeztek. Ha így halad Románia, akkor afrikai vad törzsek mintájára talán emberevő tanfolyamot is tartanak majd, mert arról is lépten, nyomon halunk a román sajtó jóvoltából, hogy fizikailag kell kiirtani a magyar kisebbséget Erdély területéről. Uristen, mennyire dédelgethettük, szerethettük mi ezt a népet, hogy ezek most kiirtással és gyűlölet tanfolyammal akarnak fizetni nekünk azért, mert elvették előlünk kenyérünket, elvették földünket, meggyalázták nemzeti érzésünket és a föld poráig aláztak bennünket. Egyszer ideje volna már nekünk is fizetni, amugy az ő módszerük szerint, apró pénzzel végérvényesen, hogy legyen miért gyűlölködni, legyen miért kiirtásunkat szorgalmazni, mert ezidő szerint mi az alatt a pár százszentő alatt, míg ők a Balkánról felszivárogtak hozzánk, egyebet jónál nem adtunk nekik...

arról, hogy megszületett

a legfrissebb háborús kicsike is, mely azonban nap, nap után »szébb« fejlődést mutat, mert minden háborús örömmel az a jó tulajdonsága van, hogy gyorsan fejlődik és hihetetlen vehemenciával rombol. Ilyen ez a kicsike is, melyet most alkalmaztak először, ez pedig semmi más, mint bacillus háború, melyet nem tudom én már, hogy a kínaiak, vagy japá-

Az angol királyné egy kerti ünnepélyen az öt esodáló gyermekek sora között vonul el. Londonban elkészültek a légvédelmi óvóhelyek. Táblák mutatják az utat és irányt az óvóhelyekhez.

nok, esetleg mindketten, de a múlt héten alkalmaztak először. Természetesen nagy sikerrel. Lehet, hogy flektifusz, talán kolera, esetleg malária, mindenesetre valami olyan komoly bacillus, melynek vírusát már sikerült megállapítani, szűrni, sőt a jelek szerint nagy mennyiségben kitermelni. Most aztán lehet nyaklónélkül permetezni a jámbor, békés városok nyakába, kútjába, elvégre emberek vagyunk, többek az állatnál, mert az ügyebár soha se tudna ilyen nagy mennyiségben kitermelni pusztító bacillust, melynek egyszerű a célja: minél több ember minél rövidebb idő alatt minél fertelmesebb szenvedések között pusztuljon el.

arról, hogy

meghatódás

nélkül lehetetlen nem olvasni azokat a híreket, melyek beszámolnak a bukovinai Józseffelva tragédiájáról, melyet egy gyenge elméjű gyermek azzal támasztott, hogy forró nyári napon tüzet gyújtott és porrá égett minden értékével ez az ősi telepítésű csángó község. Csángók, magyarok, akik annak idején azért vándoroltak ki ebből az országból, mert számukra nem termelt kenyert a magyar föld, mert az akkor idegeneknek adta savát, borsát. Porig égett a több ezer lelkes csángó község és ekkor, óh, csodálatos módon, megmozdultak a magyar lelkek Erdély földjén és hetek alatt milliókat adta össze a szűkösségeknek megfelelő verejtékes pénzekből, hogy hajlékhoz, szálláshoz, újra élethez juttassák a messze szakadt magyar testvéreket. Könnyű szölköz az ember szemébe, amint az öt leies, száz leies adományozók névsorát olvassuk nap, nap után az erdélyi magyar újságokból, ahol gróf és földmíves, pap és nyugdíjárt vesztett tisztviselő egyforma nagy és szent magyar testvériességgel adja, adja talán az utolsó pénzét is, mert a porig égett magyar községnek állania kell. Uristen, de különösen megrvert fajta vagyunk mi, akik mindig akkor eszmélünk kötelességünkre, mindig akkor ébredünk magarságunkra, amikor egy kiscsit már késő. Most majd mindenki megtanulja Erdélyben Józseffelva nevét, könyvrrel, pénzzel, ruhával ellátják a koldus magyarok a még koldusabb magyarokat, mikor ezelőtt negyven esztendővel háromszázezer magyart játsza, könnyen visszatelepíthették volna Erdély földjére, ősi jussára éppen Bukovinából is, arról is szólván, hogy Kanada, Brazília, kiellen földjén is közel kétmillió magyar tengődik, akik ha itthon, Felvidéken, Erdélyben, Névidéken s nem utolsósorban Nyugat-Magyarországon találtak volna otthon, ma mésképpen beszélne a világ a tizenegymillió milliós Magyarországgal. Nekünk csak az égett Józseffelvák kellene, hogy megnyíljon a szívünk, hogy a magyar a magyarral találkozzék, hogy testvéri találkozásban egyszer, egyszer a jövőnkéről is gondolkozzunk...

arról, hogy

az őrmester

mindünk is nagy hatalom környezetében, hiszen olyan feladata van, melyet betölteni nem mindenki tud egyforma hozzáértéssel és érzéssel. Az azonban, amit most hallunk a román őrmesterekről, minden kétségelést felülmul a legutóbbi erődépitkezéssel kapcsolatosan. Kétségmentesen, hogy az erődépitkezés bizonyos mozgósítással járt

és ötven éves korig, tekintet nélkül a foglalkozásra, bevonulnak odaát és heteken át saját költségén kell dolgozni a magyarrak, hogy a magyar ellen építsen sáncot, árkot, erődöt. Két, háromszáz embert aztán egy, egy őrmester vezénylete alá rendelnek — amint egyik menekült elmondta —, aki aztán korlátlan úr az alája rendelt emberekkel, szekerekkel szemben. Az egyik nagyobb városból is berendelték minden épkézlab embert, így azokat is, akik a román hadsereg tartalékos tisztjei lettek, mint hadnagyok, főhadnagyk, de bizony a legény koron már a világháború alatt átestek. Az egyik idősebb urat is berendelték, s akkor Cozmuc őrmester úr rendelkezett a tartalékos főhadnaggyal és beosztotta sáncásáshoz. Természetesen ez ellen tiltakozott a főhadnagy, mire az őrmester megfellebbezhetetlen szigorral mondta: „O, nem bánom, ha maga főhadnagy, akkor maga lesz ennek a tíz szekérnek a parancsnoka, de az első szekér lovait is hajtania kell! Mellesleg a tartalékos főhadnagy mérnök ember volt, míg az őrmester úr, az erődépitkezés korlátlan parancsnoka, melőtt tovább szolgált altiszt lett volna, becsületes meszes oláh volt. És még ma mondják, hogy nincsenek magasan ívelő pályák? Mert ugyanakkor ugyanott egy-egy fényesszemű ci-

gánykáptár vezette a betonsapda építkezést. Ez legalább annyiban élt a munkához, mert boldog civil korában tisztos vályogvetéssel foglalkozott, az pedig tudvaleg hatalmas kubikgödörök ásásával jár. Elmondotta az egyik menekült, hogy ennél cudarabb és az ellenőrzést szigorúbban betartó építelő aligha volt a román hadbiztonság keretében, s arról aztán nem tehet — mint ezt is elmondta nekünk a menekült katonára —, hogy a lövészárkok és a tankcsapda egyformán kubikgödörnek sikerült, mert amikor a múlt hetekben véletlenül repülő bizottsággal maga a román király látogatta meg ezen a szakaszon a betonépítkezést, kísült a dísznóság: a betonárkok színtűltig voltak vízzel, mert az alapépítmény betonját már feleslegesnek ítélték, nem építették meg, azútt az nem is szokás vályogvetésnél, kubik gödörök. A király aztán éppen saját kezével nem csinálta a rendet, de huszonnégy másodperc alatt elcsapta az összes építelőket, sőt ha hinni lehet a híreknek, már ülnek is az építészek, de a mérnök magyar főhadnagy tartalékos tiszt mivolta dacára is minden héten két nap ott ül a szekér bakján és földet hord az őrmester parancsnoksága alatt...

jegyzí: sz. r. í.

Kollégiumi anekdoták

Irja: NAGY LAJOS.

A mi összeesküvésünk

A IV. gimnáziumban én a »b« osztályba jártam. Az »a« osztállyal annyi kapcsolatunk volt, hogy egy folyosón volt az osztályunk, együtt ének- és tornaóra és mint minden »a« és »b« osztály — ha magunkban is — egymásközt összehasonlításokat tettünk, vagyis vetélkedtünk. Az »a« osztálynak — el kellett ismerni — meg voltak a maga erősségei, mint Elek István, Erdős Károly, Várházy István, s Talay Zoltán, Balla Bertalan stb., akikből később Debrecen város árvaszéki elnöke, polgármestere, tanácsnoka s a gróf Tisza István-egyetem hittudományi professzora lettek.

Ezzel szemben, így gondoltuk, hogy az »a« osztálynak látni kell, hogy már a III. osztályban a mi osztályunkban volt a legmagasabb fiú, a Pestről jött bentlakó Bujdosó János, aki most a IV.-ben, talán már az egész gimnáziumnak legnagyobb növendéke volt.

A legnagyobb fiúval való — ha zajtalan is, — de állandó dicsekedésünk közben ért bennünket az az intézkedés, hogy a tanári kar a IV. b. osztályban Kissgyörgy s. tanár úrra bízta a mértantantást, aki pedig az akkori Nagymagyarország legalacsonyabb tanára volt.

Elég alacsony volt az osztályfőnökünk, Révész Lajos is, de puha kállal is volt olyan magas, mint Kissgyörgy János cilinderral, amit állandóan hordott.

Különben pontos ember volt. Ha nem is állt egy vagy két perccel esengetés előtt az ajtóban, mint Révész Lajos, de esengetés után egy fél perccel már bent volt az osztályban.

Könnyen, érthetően és élvezetesen magyarázott. Ha kérdést intéztünk hozzá, nyugodtan és szívesen válaszolt. A felelővel szemben a legnagyobb türelmet gyakorolta. Véleményéből, ítéletéből a feleletek után nem csinált tiltakozást s abból megállapítottuk, hogy tárgyilagosan bírál, de jóindulatúan osztályozott, úgyhogy nem lehetett rá semmi panaszunk.

Meg is állapítottuk jótulajdonságait,

nem is panaszkodtunk rá mindaddig, míg valamelyik barátunknak eszébe nem jutott megjegyezni: »Csak olyan kicsi ne volna.« Akkor már ehhez hasonlók folytatódhattak tovább: »Láttad Bujdosóval a táblánál?«

Ha Bujdosó egyenesen kitarolta volna a kezét, Kissgyörgy János kényelmesen elcsúszhatott volna a keze alatt. Én a folyosón láttam őket együtt. Bujdosó elnézett a cilindere felett.

Ezek után már a jótulajdonságait is élesen kritizáltuk. Miért olyan nyugodt? Miért nem kiabál, ha valami nem tetszik neki, legalább is olyanformán, mint Révész Lajos? Egyszer történt, hogy esengetés után elmúlt négy perc is és Kissgyörgy János még nem volt az osztályban. Egy hangadó barátunk, akit nevezünk Böhmnek, kiment az osztályból, hogy megnézzék, jön-e már. Óvatosságból spongyát is vitt magával. Ha találkozott volna vele, kiment volna a kúthoz spongyát mosni, de nem jött.

Érdekes, hogy ebben az időben a mi osztályunkban a jó tanulóknak nem volt szervező erejük s szavaiknak fél annyi átütő erejük sem volt, mint Böhmnek, aki abban az évben már befejezte iskolai pályafutását.

Próbált ugyan szóhoz jutni egy jó tanuló, az osztálykulesos, de ezt Böhm Zajthyval, a későbbi nagy utazó festővel lerajzoltatta a táblára, mint Szomjas Péter városi rendőrt. 12 néptárlóknak nevezett fiú vállalta az osztályfőnöknél a rajzot — ki kezét, ki lábát, — ilt le érte két hónapi szerda és szombat délutánt büntetésül. De ezzel a martíromással méginkább Böhmék vették magukhoz az osztály vezetését és irányítását.

Egy perc múlva Böhm ismét kiment, de mert nem látta a tanár urat jönni a folyosón, nagyobb terepszemlére a kút felé indult. Láttá Kissgyörgy Jánost beszélgetni a főkapunál az igazgató úrral. Vágtatva jött ezt jelenteni nekünk. Volt egy indítványa, hogy mindenki szedje össze a könyvét. Ő megegyezt kimegy s ha még mindig ott állnak és beszélgetnek, rögtön visszajön. Itthagyjuk a tantermet és a hátsó udvaron keresztül, mikorára ideér, kényelmesen elmenekülünk.

Visszajött Böhm, egyetlen egy szót mondott: »Gyertek!« Mi pedig, mint akiket meghívnak, mentünk,

Másnap a vezetők két dolgot jelentettek. Mikor az osztály a hátsó udvaron eltűnt, két perc múlva Kissgyörgy János megjelent a tanteremben. Kissgyörgy János a látottak után búsan távozott a tanári szobába.

Másnap nem volt vele óránk, de Révész igen. Kérdésére, hogy miért nincs beírva a mértanóra az osztálykönyvbe, valamelyik főember jelentette a legnagyobb nyugalommal: »Tanár úr nem tartotta meg az órát, mert igazgató úrral volt dolga.«

Az azután való napon ismét mértanóra lett. Meglehetősen izgatottsággal vártuk az órát. Az izgatottságunk abban nyilvánult, hogy senki sem beszélt az eseményekről, hanem fűzetjébe írt, vagy rajzolt, könyvből olvasott s szóltalanul várt.

A tanár úr bevonulását majdnem mindenki másként látta. Egyik nagyon idegesnek, másik olyannak látta, amilyen rendesen szokott lenni — nyugodtnak. De attól kezdve, hogy a helyét elfoglalta a katedrán s el kezdett beszélni, mindnyájan egyöntetűen azt állapítottuk meg, hogy ez a világ legnyugodtabb embere.

Bejelentette, hogy a mult mértanóra előtt a rendes időben feljött ugyan az iskolába, de találkozott az igazgató úrral, akinek nagyon sok kérdéznivalója volt, így elismeri, eltöltötte az időt s a szokottnál később jött órártartani. Össze fogja egyeztetni a szabadidejét az osztály szabad idejével. Ő ezt a mulasztását feltétlenül pótolni fogja. E bejelentés után rendesen folyt az óra. Magyarázott, feleltetett. Felelt Böhm cimborára is. Azt állapítottam meg a feleletről, hogy inkább közelebb áll a felelet az elégtelenhez, mint az elégségeshez, de abban a reményben van, hogy a következő alkalommal jobb felelettel pótolja a máit s ezéért elégségest fr be.

Óra után Böhm a katedrán egy nagy szónoklatot tartott. Kijelentette, hogy Kissgyörgy János, ez egy nagyon veszedelmes ember. Nem nézi az ezt osztályt semmibe sem, ha már akkor is nyugodt maradt, ha az osztály az órájáról hazamegy.

Bezzeg a »Kis gyorsvonatot« (Révész) majd megütötte a guta, úgy kiabált, pedig csak az történt, hogy tízen egyszerre hoztak fel virágot a gomblyukokban. Azt mondta: »Összeesküvés!« Ha valaki csak a legkisebb hibát is ejtette a feleletében, mindjárt azt vágta oda: »Virágyelven van, fiacskám, mondvá?« A fél osztályt beszekundáztatta, többünket háromszor is egy órában. Fordításból, nyelvtanból és versből.

Most már igazán az osztály becsülete azt kívánja, hogy tegyünk valamit. Tenni is fogunk. De mindenkitől feltétlen engedelmességet várunk. Még nem tudjuk, hogy mire és hogyan, de ezzel össze voltunk esküdvé.

Író-barátok

A villamoson találkozunk. Az egyiknek fel van kötve a keze. — A másik megsajnálja:

— Mi lelt, drága barátom?

— Tojást és teát főztem a benzinfőzőn és megégettem a jobbkezemet.

— Sajnálak... apópó, van még a teából és a tojásból?...

— Már nincs és a kezemmel még a tollat se bírom azóta. De viszont azóta, képzeld csak, a szükség megtanított rá, hogy ma már a balkezemmel tudok írni!

— Csoda! Csoda! De ha ilyen szerencséd van, mondd, nem lennél jó megégetni a balkezedet is?

— Micsoda? Úgy akarod érteni, hogy esetleg a jobbkezemmel is megégetném végre írni?

— Úgy. Vagy hogy akkor egyikkel se írnál.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Szerethetek

Olyan embert, aki már nem szabad, — kérdezi valaki és arra kér bennünket, hogy sürgősen adjunk választ erre a kérdésre.

Röviden, vélelően azt írjuk: nem. Nem pedig azért, mert a kertet is azért kerítették be, hogy oda senki más a lábát ne tegye, mint az, akié a kert...

Kivételesen persze van, a kertnél, ha valakinek erre a belépésre engedélyt adnak.

A szerelemben azonban nem valószínű, hogy engedélyre lehetne számítani. Ha valaki nem szabad, akkor nem rendelkezik egyedül ezzel az engedéllyel, vagyis az eset: reménytelen...

Az mesebeszéd, hogy mint a testvérek szeretik egymást...

Ilyen százezer esetben egyszer fordul elő, de ez se szokott tartós lenni férfi és nő között, ezzel tehát ne állassa magát, a testvéri szeretet csodálatosan nagy erő, félelmesen igaz hatalom, azonban arra való a testvér, vagy jó barát, hogy pazaroljuk arra szakadatlanul. Ellenben szokatlanul merész módja arra pazarolni, aki nem szabad saját bevallása szerint.

A tüzzel lehet játszani, de hogy biztosan megégeti vele a kezét, az bizonyos. Lehet, hogy a szíve szárnyai is megpörkölődnek, tehát sürgősen mondjon le erről a reménytelen „sportról”!

Röviden tehát azt mondhatjuk, hogy lehetnek esetleg kivételek, de ez az ön esete semmi esetre se sorozható a kivételek közé.

Az bizonyos,

ha a *friss lútra citromlevet csöpögtetünk* és azzal bedörzsöljük, akkor a húst bátran kinn hagyhatjuk, mert a légy nem fog rászállni, azonkívül pedig a hús nyáron jobban eláll. A citrom a hús izére semmiféle befolyással nincs; —

hogy könnyen és tökéletesen ki tudjuk préselni a citrom levét, ha a citromot előzőleg tűzhelynél jól felmelegítjük;

hogy a konzervdoboz tartalma romlott, ha a doboz tetején vagy alján kidomborodás mutatkozik; —

hogy felbontott szardíniás dobozban soha ne hagyjuk állni a szardíniát, még jégsekretyben sem, hanem tegyük át porcelán- vagy üvegedénybe, mert a szardínia a dobozában egészen rövid idő alatt is megromlik; —

hogy a *jégsekrety tisztántartása* egyik legfontosabb teendője a rendes háziasszonynak. — Jégsekretyünket minden héten mossuk ki egyszer lapegys szappanos vízzel, amelybe kis szalmiákszeszt csöpögtetünk és a kimosásnál különös gondot fordítunk a sarkokra. Ezenkívül pedig legalább háromszor-négyszer füstöljük ki a jégsekretyt úgy, hogy cserép aljára tesszünk egy darabka kénszalagot, meggyújtjuk és jól lecsukjuk a jégsekrety ajtaját. Füstölés után szellőztessük ki jól használat előtt a sekretyt. (Ezt a kénezést nagyon ajánlatos abban a sekretyben is elvégezni néha, amelyben a téli ruhát rakjuk el nyári pihenésre.) Soha ne legyen a jégsekretybe forró étel, hogy lehűljön. A gőz nagyon árt a többi ott elraktott ételcímünk.

Vörös az ég alja

Tüzek lángolnak napkeletre,
Be' nehéz idők virradtak reánk,
Sok harcot megért nemzetemre!..

Magyar panaszt vágtat az úrben;
Isten, hallgasd meg a szót, Isten,
Hiszen a panaszt húsz éve legyűrtem!..

Ha ez a panasz másoknak úgy égne,
Harsogó, otromba betű haddal
Írnák fel sírva a fekete égre!..

Hej, átkozott az ősi ember-fajzat,
Mert becsületesebb harc volt az,
Mikor szemtől szemben nyilaztak!..

Bántóink hátulról dülő vadak,
Akkor méregbe mártották sunyin
A reánk fenekedő hasító agyarat!..

Ott vájták belénk, ahol égetőn fájt,
Hogy vérbe borult körülöttünk minden:
Virág, napfény és porladó temető-táj!..

Lángol az ég alja, ott keletre
És a megpróbáltató, új, nehéz idők
Elközelegnek árva, hős nemzetemre!..

Szalacsy Rácz Imre.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Karfiollevés, gombás gadinnye. **Vacsora:** Füstölt marha nyelv tormával, körte.

KEDD. Ebéd: Zöldbablevés, párolt fariót kelkáposzlával, tepertős pogácsa. **Vacsora:** Paraj tükörtójással, görög-dinnye.

SZERDA. Ebéd: Húslevés, főtt marhahús, ecetes tormával és sóskamartással, szőlősmetelt. **Vacsora:** Rántott borjúláb tartármártással, őszibarack.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Csirkegulyás, szilvágombóc, görög-dinnye. **Vacsora:** Töltöttparika, almáspüré.

PÉNTEK. Ebéd: Savanyútojáslevés, kirántott karfiol, tejberizs. **Vacsora:** Zöldborsófőzelék tükörtójással, juhsajt zöldpaprikával, szilva.

SZOMBAT. Ebéd: Zöldséglevés, tejfőlés tökfőzelékkel, almáspite. **Vacsora:** Burgonyástarhonya kolbászkarikákkal, barack.

VASÁRNAP. Ebéd: Szárnyasraguleves, töltött gomba, pulykapecsenye vegyes főtt gyümölcsel, mákosrétes. **Vacsora:** Hideg pulykasült, gyümölcshaláta, piskótatekeres.

Receptek

VADMÁRTÁSSAL

Egy kiló sovány rövidkarajt besózzunk és cseréplábasba tesszük. Zománcos fazékba karikázzuk egy közepnagy sárgarépa és egy petrezselyemgyökérrel, tojásnyi vöröshagymát, beleteszünk 15 szem fekete- és 15 szem szegfűborsot, egy babérlevelet, két száit kakukkfűvet, darabka citromhéjat és leöntjük annyi vízzel, hogy elfődjön. Ha lágyra főtt a zöldség, négy ujjnyi mágasságban vizet öntünk rá és egy deci borecetet. Ezt a pácot forrón öntjük a húsrá, úgyhogy a pác teljesen elfődjön a húst és a csőben megsültjük, kevés aláöntött páccal. Egy óráig sül, a pácot állandóan pótoljuk. Azután kímeljük a húst és felszeleteljük. A zöldségből kinyomjuk szűrőn a levét, és észébe öntünk egy deci lisztet és hideg páccal síma, csurgós tészta keverjük. Ezt elkeverjük a kívánatos mennyiségre a többi hideg páccal a tepsiében. A húst beletesszük a már-

lába, amellyel fel kell fornia. Az íz és szín kedvéért 1—2 kockacukrot adunk a mártáshoz. Tálalás előtt tíz perccel két deka gömbölyű francia vágott kaprit is adunk a mártáshoz, később, közvetlenül a tálalás előtt, egy-két kanál tejfölt. Pirított burgonyával vagy makarónival szervírozzuk.

BARNALEVES

Egy kélliteres zománcos vaslábas alját kirakjuk 5 deka füstölt szalonnának vékony, nagy szeleteivel. Erre a rétegre rakjuk tíz fillérenyi eretlen marhamájnak vékony, nagy szeleteit, erre ráteszünk egy kevés marhakeresztesontot, egy közepnagy petrezselyemgyökérnek finomra vágott karikáit, azután egy kis tojásnyi felmetéit vöröshagymát, 15 szem fekete és 15 szem szegfűborsot. Lefődjük a lábast és egy óráig pároljuk nem nagy tűznel (rázni kell, nem keverni). Később ráöntünk egy levesmerítőkánányi leszűrt levest. Ha nem elég barna, egy-két kockacukrot pirítunk, feleresztjük levestel és félóráig jól összefőzzük. Tálaláskor leszedjük a zsírt és a levestálba szűrjük.

KENYÉRLEVES

Hús deka kétnapos fekete rozskenyeret harapásnyi vékony szeletekre vágunk, lábasba dobjuk és nagy diónyi forró zsírban óvatos keverés közben megpirítjuk. Ha pirosodni készül, belevetünk kis diónyi finomra vágott vöröshagymát. Ha a hagyma már sárga, ráhintünk két ujj közé fogott törött borsot, feirázzuk és rögtön tányérra borítjuk a lábas tartalmát. Most vékony karikákra vágunk 12 deka füstölt nyers házikolbászt, abba a másfél literes fazékba dobjuk, amelybe leszűrjük a levest. Rászűrjük 1 liter forró marhahúslevest és felforraljuk. Levesestálba öntünk négy tojást, elhabarjuk s apránként feleresztjük keverés közben a forró kolbászos levestel. Pirított kenyert tálalunk mellé.

TÁLÁS CSIRKE

Két csirkét pörköltöz feldarabolunk. Nagyobb lábas alját kirakjuk öt deka füstölt szalonnának vékony szeleteivel, arra rakunk egy réteg kisujjnyi vastag nyers burgonyaszéletet, erre

karikázzunk egy réteg vöröshagymát. Most rákerül egy réteg csirke, megsóva, paprikázza. Ismét rakunk egy réteg burgonyaszéletet, rá vöröshagymát, majd egy újabb réteg csirkét. Az egészet burgonyaszéletekkel fődjük és leöntjük néhány kanál tejfellel. A lefődött lábast fél—háromnegyedóráig pároljuk. Keverni nem szabad, csak rázni és a lábasban kell tálalni.

Leeső kolbászkarikákkal. Félkiló szép, húsos zöldpaprikát megmosunk, a magokat kiszedjük belőle és karikára vágjuk. Három-négy szép paradicsomot meghámozunk és darabokra vágjuk. Közben két vöröshagymát karikára vágva megpirítunk tíz deka füstölt szalonnából kiolvasztott zsírban, ha szép aranyárga, kevés pirospaprikát teszünk bele és hozzátesszük a felvágott paradicsomot, paprikát és megsózzuk. Így pároljuk saját levében, amíg a paprika megpuhult. Akkor hús deka megmosott és lehámozott karikára vágott kolbászt teszünk bele, ezzel még tíz percig főzzük. Porrón tálaljuk. Ugyanezt készíthetjük tojással is. Ebben az esetben azonban a tojással csak két-három percig főzzük.

Csirke majonézsel

Mindentéle zöldséggel, borssal és kevés sáfránnyal egy csirkét megfőzünk. Ha megfőtt, hideg sós vízben lehűtjük. Két kanál lisztet két kanál jó tejfellel, vajjal, négy tojás sárgájával elkeverünk, főzni tesszük, a csirkelehből hozzáöntünk és a tűzön addig keverjük, míg sűrű mártás lesz belőle. Ekkor áttörjük, a csirkére öntjük, melyet előbb szépen felvágunk és aszpikál díszítve, hidegen tálaljuk.

Ludaskása

Az aprólékot — szárnya, nyaka, feje, lába, gyomra — apróra vágjuk, kimossuk, lábasba tesszük s forró vízzel leöntve hozzáadunk még zöldséget — sárgarépat, petrezselymet, zellert, kalarábét, vöröshagymát, — megsózzuk, megpaprikázzuk s puhára főzzük. Ha megfőtt, a húst kiszedjük belőle, a levet leszűrjük és köleskását adva be, puhára főzzük, elkavarjuk a hússal és feladjuk.

Homoksitmény

Keverjük habosra 21 deka friss vaját, ugyanannyi törött cukrot, egy késhegynyi fahéjat, ugyanannyi szegfűszeget és hat egész tojást kavargatunk bele egyenként félóra múlva 31 deka átszittalt finom lisztet adunk hozzá. Kanállal diónagyságú esomókat rakunk a papirossal letakart tepsire, apró szőlővel meghintjük, gyorsan megsütjük.

Borhabkása

Vegyünk tíz deka cukrot, hat tojás sárgáját, finomra vágott citromhéjat és kavargatunk mindaddig, amíg jó sűrű nem lesz. Akkor adjunk hozzá 7 deka jól kiszáritott zsemlyemorzst és négy tojás fehérjének kemény habját. Kenjük ki egy formát vajjal, öntsük bele a keveréket és tegyük a sütőbe. Mialatt a kása sül, vegyünk négy deci óbort, forraljuk fel fahéjjal és cukorral, hogy jó édes legyen. Tálalás előtt pár perccel öntsük a bor felét a tészta alá. A másik felét a fogyasztáskor adjuk hozzá.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Önművelés

nehéz munkáját nagyszerűen gyakorolhatod a szünidőben is és errefelül igen bőséges alkalmat találsz. Így mindennek előtt abban, hogy ügyelmesen fegyelmezed magad az élet minden megnyilatkozásában... Itt van mindjárt az időbeosztása.

Ha ezt jól elintézed és be is tartod, már nagy lépésben előrejutottál a művelődésnek azon a fokán, melyre azt mondjuk, önművelés. Nagyon egyszerűnek látszik ez a keresés, de annál nagyobb feladatot ró reánk, minél ritkábban gondolkoztunk erről ezelőtt!

Első lépés, hogy önmagunkkal szemben ne legyünk cselezők és úgy bíráljuk minden cselekedetünket, mint a legszigorúbb bírót.

Senki se lehet igazabb és szigorúbb bírója önmagának, mint saját maga, de persze itt aztán be kell tartani becsülettel a lelkiismeret szavát.

Aztán száz és egy mód kínálkozik az önművelésre ezután.

Ha időbeosztásod van és ezt jól megcsináltad, csak akkor fogod látni, hogy mi mindenre jut ezután idő. Akinek pedig ideje van, az ráér olyan dolgokkal is foglalkozni, melyek valóban előbbre viszik az önművelődés terén.

Ha művészi hajlamod van, akkor ezen a téren képezd magad. Nyelvérzéked van, akkor tanulj nyelveket.

Mesterségre vágysz, hát akkor szakíts időt arra, hogy ezt a mesterséget az önművelésen keresztül még jobban megszerethesd, megtanulhasd...

Lehetetlen felsorolni, de minden egyes kérdésben szívesen állok rendelkezésedre. Ahány ember, annyi gondolkodású és más, más irányban kergeti a vágya, a fontos az, hogy ezt a vágyat igyekezzék a legjobb irányban érvényesíteni, beváltani...

A puszta este

A nap leszállt,
A pusztán esend honol,
Valahol messze
Juhnyáj kolompol.

Tereli a puli
Gazdája szavára
Mérges ngatással
Öket a karámba.

Néha a nagy esendbe
Belebóg egy tehén,
Hosszan, elnyújtottan,
Álmos lehet szegény!

Ostorpattogás,
S kurjongatás hallik,
Csikókak a ménest
Összébberelgetik.

Majd itatni hajtják
A nagy gémeskúthoz,
Azután terelik
Vissza a karámhoz

Lassan kezd a vidék
Homályba borulni,
S a karámok mellett
Tüzek kezdnek gyúlni

Fő mára bográcsban
A pásztor embernek

Legkedvesebb étke,
A jó lebbenesleves.

Egy hosszú kanállal
Kavarja a pásztor,
Ízesíti néha,
S megkósolja párszor.

Esznek és azután
a jószághoz mennek,
Körülfekszik szépen,
Nehogy elszökjenek.

Csend van már mindenütt,
Alszik minden jószág,
Csak a pásztor van fenn,
Lesi az éjszakát!

Szakály Miklós.

Nyári éj

Elnyomó forró nap után
mily jó, hogy jön az alkony,
vagyik mindenki a hűvös után
esőndben — aludni vágyón.
Nem is késik, jön a nyári éj,
s altató nótát fúj a lenge szél.

Úgy szeretem e csendes éjeket
a nyitott ablakon be-befúj a szél,
minden bánatot — bűt elfeledek
esodákat művel a nyári éj.
Elaltat minden szorongó érzést,
s nyújt csendes — békés pihenést.

Mily jó, hogy eljő a nyári alkony
az elnyomó forró nap után,
s elsimít minden ráncot az arcon,
hoz örömet, jókedvet talán.
Óh! ne késél — jöjj már nyári éj,
fúj altató te is lenge szél.

Nagy Erzsébet.

Magyarország sorsa

Magyarország meddig lesz még szomorú a sorsod...
Meddig kell még ily nagy gyászban várnod.

Esdekelve várjuk már a napot
Amikor szép országunk nem lesz többé halott.

Ó szép Erdély, mikor kapunk vissza?
Mikor lesz már a szép hazánk tiszta?
Megtisztulva minden ellenségtől,
Nemzedet a csúf üldözéstől.
Mikor lesz szabad a Bácska, Bánát?
Mikor teljesítjük a nemzetünk álmát?
Mi édes hazánk mennyire szeretünk,
Érted hullatjuk hősi véréink.

Mert magyar a szívünk, magyar a lelkünk.
Édes hazánk véled örökké élünk.
A te néped magyar volt végig!
Az is marad újabb ezer évig!

Tóth Mária

Gazdagságom szegénységem

Írta: Margit néni.

Ha könnyeim árja
igaz gyönggyé válna,
arcom lenne a földnek
gazdagabb királya.

Örömeimet egytől-egyig
ha mind összemerném,
nem lenne e kerek földön
olyan koldús mint én.

Horthy Miklóshoz

Hazánk díszé, éke,
Reménye, virága;
Ragyogjon a neved:
Enekebe, imába.

Otrantónak hőse,
Vitéz hadvezére
Hozzád fordul mostan
Árpád nagy nemzete.

Ezer éves ország:
Dicső magyar hazám,
Szenvedéseidet
Óh, le sem írhatnám.

Bátor magyar vitézünk!
Csak az egyre kérünk:
Bármily nagy vészben is
Te legyél mivelünk!

Látod, hogy országunk
Igy széjjel szaggaták,
De az igazság győzött.
Eljen Magyarország!

Segítettél minket
Minden nagy veszélyben;
Vitézet mutatni
A sok ellenségem.

Védjed meg országunk
Es a szabadságunk,
Ne tartson sokáig
A nehéz rabságunk.

En hiszem, hogy Te majd
Ki fogsz szabadítani,
Kinos szenvedésből
Új életet adni.

Hallgassa meg Isten
Az én kis imámat,
Aldja meg ezerszer
Dicső kormányzónkat.

En hiszen, hogy győzni
Fog már az igazság,
Lesz még nekünk ünnep,
Eljen Magyarország!

Szűcs Imre.

Felkelő csillag

Kívántam látni hazám ébredését
Felpeszülő vérenek zsongását
Kívántam látni honviszszerezését
Elrabolt földünknek visszacsatolását.

Azt hittem, hogy vágyam elérhetetlen
Hogy én nem érem meg azt a dicső
napot.
Azt hittem míg élek nem lesz az soha
meg,
Hogy én nem látom a felkelő csillagot.

De ez nem így történt Isten megengedte
Hogy meglássam én is hazám ébredését,
Visszajött már nekünk Felvidékünk
bérce
Visszakaptuk a szép Kárpátok
hegységét.

Most már megindult az igazság csillaga
Magasan fenn ragyog a magyar
égholton,

Most már reméljük, hogy lesz
diadalunk
Nem lesz több sérelem a szegény
magyaron.

Most már reméljük, hogy mindent
visszakapunk,
Hogy ismét nagy lesz szép magyar
hazánk.

Hogy tovább megy a mi felkelő
csillagunk
Es újra ragyogó lesz a mi hazánk.

Amit kívántam már kezdetét vette
Es hiszem azt, hogy addig meg sem áll.
Mig újra miénk lesz a sok hegység
bérce.
Mig újra miénk lesz a nagy magyar
határ

Nagy Erzsébet.

Dal

Udvarunkban van egy rezgő
nyárfa.

Hej, nagy betyár annak a
gazdájával

En volnék a nyárfának gazdája,
Ez a ház sem másnak a tanyája!

Lovam lábán patkó ezüstből van,
Oly büszke rá az én deres lovam,
Büszke lehet nemesak patkójára,
Hanem az ő betyár gazdája!

A csizmámon arany sarkantyú
peng.

Kalapomnál az árvalányhaj leng,
El nem adnám soha a lovamat,
Az én drága sarkantyús
csizmámat.

ifj. Szabó Sándor.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!
Ne tessék haragudni, hogy ilyen
sokáig nem írtam, de nem érttem
rá. Most itt küldök két verset, ha
jó tessék szíves lenni közölni. Ha
nem jó, akkor megüzeni. Üdvöz-
lettel hü munkatársa Csernus Mó-
ric.

Üzenet: jobbat kérek.
Kedves Imre bácsi!
En, aki szorgalmas olvasója va-
gyok a „Gyermekek Debrecenje”
újságnak, szeretném, hogy egy
par mesémet és versemet tetszően
közölni kedves újságomban. Sze-
retnék szorgalmas segítőtársa
lenni ennek a lapnak és hogyha
jönak tetszik látni itt küldött pár
versemet, a legközelebbi számban
tessék közölni. A legnagyobb tisz-
telettel: ifj. Szabó Sándor.

Üzenet: Örömmel fogadlak és
írásaidból egyet már is a közlen-
dők közé soroztam.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon örülök, hogy a „Pásztor-
leány lettem” című versemet vi-
szont láthattam a kis lapunkban,
nem tudom, hogy a többi jó-e, de
ha jó, úgy remélem, azok is sorra
kerülnek. Most újra küldök négy
verset. Ha jönak tetszik látni, tes-
sék kitenni kis lapunkba. Most
egy kis színdarabot készíték I. fel-
vonásba, nem tudom ezt lehet-e
beküldeni. Minél előbbi választ
kérek Imre bácsitól. Maradok
tiszteltetlél Tóth Erzsébet Sári.

Üzenet: Mindenek előtt ezután
nagyon rendes, szép és olvasható
írást küldj, mert az fele munka
nekem. Színdarabot nem tudok kö-
zölni. Ezeket a most küldött írá-
sokat nem tudom használni, job-
bakat, szebbeket kérek.

E heti könyvjutalmat Búzás
Edit, Horváth Szaniszló és körösi
Tamás kapták. Jutalomkönyvüket
átvehetik lapunk kiadóhivatalá-
ba esütörtökön délután 4-5 óra
között.

Judas Matyi

Csak egy mosolyt

A meglegedett vádlott

Védő (a vádlotthoz): Sajnálom, hogy nem tudtam többet elérni az érdekében.

Vádlott: Köszönöm, de a három év, amit kaptam, tökéletesen elég nekem.

Előzékeny kiszolgálás

Házigazda (a vendéghez): Akarja, hogy a lányom énekeljen? Vagy nyissuk ki a rádiót. Esetleg akarja inkább, hogy föltegyünk egy lemezt a gramofonra?

Vendég: Kanárimadaruk nincsen?

Kecsegtető ajánlat

A dúsgazdag bankárnál jelentkezik a bank egyik fiatal hivatalnokja:

— Elnök úr, tudok egy üzletet, amelyen ön kerek százezer pengőt kereshet.

— Ne mondja! Százezer pengőt? Hat halljuk, mi az az üzlet?

— Tudomásom van róla, hogy elnök úr kétszázezer pengő hozományt akar adni a kedves leányának. Nos hát, én hajlandó vagyok százezer pengőért is feleségül venni.

ELSŐ GONDOLAT

— Mit csinálnál, ha megütnéd a főnyereményt?

— Körutazási jegyet vennék az egész világ körül az anyósomnak.

ÜZLET, ÜZLET

— Én a mások verejtékéből élek.

— És ezt nem resteli bevallani?

— Mióta szegény az, ha valaki egy gőzfürdő tulajdonosa?

JOGOS KIFAKADÁS

— Már megint nekimentünk egy táviróoszlopnak!

— Nem is értem, minek ez a sok táviróoszlop, mikor Marconi már rég feltalálta a drótnélküli telefont.

BIZTATÓ

— Milyen sebességgel lehet futni ezzel az autóval?

— Ha ki van fizetve, olyan sebességgel futhat vele uraságod, hogy akár a nyakát is kitérheti.

EJJEL A KÜLTELKEN

— Szabad egy kis tüzet, uram?

— Kedves barátom, én olyan szegény ember vagyok, hogy már nekem dohányzásra sem jut.

ORVOSI VIZIT

Az orvos kinyitja a rendelészoba ajtaját és kiszól a várakozóknak:

— Kérem azt, aki legrégebben vár!

— Akkor én következem — feleli egy úr —, mert én már három hónap óta várok ezzel a számlával.

FINOM VENDÉGLŐ

— Pincér, ebben a ráklevesben nincs rák!

— Miért? Talált már valaha a székelgyűlésben székelyt.

ÚJ KÖNYVELŐ.

— Nem értem... Azt mondtam neki, hogy hozza egyensúlyba az üzleti mérleget.

MI A LEHETETLEN!

— Semmi sem lehetetlen, ha az ember komolyan akarja.

— Ugy?! Próbált már a tanár úr harmadmagával bemenni egy forgóajtón?

OKOS GYEREK

Bandika nem akar felkelni.

— Azonnal kelj fel! — rivall rá a mamája — és szégyeld magad!

— Anyukám — könyörög Bandi — tessék megengedni, hogy ágyban szégyelhessem magam.

KELLEMESEMBEREK

— Gyere be velem ebbe a vendéglőbe.

— Nem megyek. Nem vagyok se éhes, se szomjas.

— Azért gyere csak. Ha nem is fogyasztasz semmit, talán sikerül kicserélned a régi felöltődöt egy rendesebbre.

A ROSSZ SZÁMTANISTA

— Palika, hány éves a néned?

— Huszonöt.

— Tényleg? Nekem azt mondta, hogy húsz.

— Ugy látszik, csak öt éves kora óta tud számolni.

A STRANDON

— És mondja, kisasszony, nem haragudna meg a kedves mamája, ha ebben a szörnyen kivágott fürdőtrikóban megpillan aná?

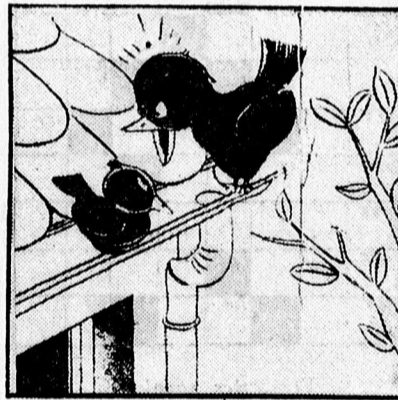
— De mennyire dühös lenne. Ez tudniillik az fürdőtrikója.

SKÓTOKNAL.

— Sajnálom, hadnagy úr, nem volt odahaza szoknya. Az enyémet véletlenül a nővérem vette fel.

FENYEGETÉS.

— Te, ha nem tanulsz meg repülni, soha sem fogsz zöldágra vergődni.

AZ ISMERTETŐ JEL

Az úszoda napozójában megkérdezi egy öreg hölgy:

— Melyik nyugágyban szokott feküdni a férjem?

— Az úszómester az egyik nyugágyra mutatva:

— Ez a zsírfolt az ő helye. Itt szokott napkúrázni minden nap.

AZ ÓVATOS DADA

Jelenet a vonaton:

— Fogja, uram, egy pillanatra ezt a gyereket!

— De miért éppen nekem adja, miért nem kér meg inkább egy hölgyutast erre?

— Mert az egész kupéban csak önnnek van vízhatlan köpenye.

Az pályaudvaron egészen új rendszerű, modern mérlegeket állítottak fel. A mérleg nemesak cédulát adott a dátummal és a pontos súllyal, hanem hangosan is megmondta, mennyi kilót nyom az illető, aki ráállt. A nagybácsi és a kisleány is kipróbálták az új érdekességet. Először a kisleány állt rá és borzasztó örömmel hallgatta, amikor a mérleg bemondta:

— Huszonöt és fél kiló!

Gyermekek írnak

Az amerikai olvasóközönség számára a lapok állandóan gyűjtik az elemi iskolás gyermekek dolgozataiban előforduló elírásokat. Időnként egész oldalakat közölnek belőlük, sőt legutóbb könyvet is adtak ki, amely kizárólag ezeket tartalmazza. A most megjelent "Boners Omnibus"-ból vettük ezeket a tipikusan amerikai gyermek-elírásokat.

A monológ két olyan ember közötti beszélgetés, mint például a férj és feleség.

Homeros műveit nem Homeros írta, hanem egy más, azonos nevű ember.

Az állati élet legmagasabb formája a zsiráf.

Kérdés: Milyen sorrendben következnek az evangéliumok?

Felelet: Egymásután.

LÉLEKJELENLET.

— Csendesen, igazgató úr kérem... Egészségtanórát tartok és azzal kísérletezem, el tudom-e latatni az egész osztályt.

STRANDON.

— Mondja, kedves fürdőmester úr, merre van itt a víz

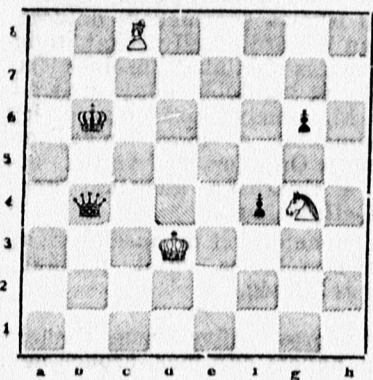
REJTVÉNYEK FEJTŐRÖK

Rovatvezető: Boross György.

SAKK

Nationalzeitung, 1939.

Sötét: Kd3, gyalogok: f4, g6 (3).

Világos: Kb6, Vb4, Fc8, Hg4. (4).

Világos indul és a harmadik lépésben mattot ad.

VEZÉRCSEL

(Ruházati Munkások Sakköre, Budapest, 1939.)

Világos: Fleischer M. Sötét: Leitner A.

1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Hc3, Hf6. 4. e3, c6. 5. a3... — Tempóvesztésnek számít. Ha világos kevésbé ismert ösvényekre kívánja terelni a megnyitást, úgy választhatja 5. f4-gyel a Stonewall-szisztémát, vagy 5. Hfc3, He4. 6. He4: dx e4. 7. Hd2, f5. 8. f3 után francia védelmet játszhat fordított színekkel. — 5. ... Fd6. 6. c5, Fc7. 7. b4, b6. 8. Fd3, bxc5. 9. dx c5, e5. 10. Hge2, e4. 11. Fc2, a5. 12. Fb2, ax b4. 13. ax b4, Bx a1. 14. Fx a1, 0-0. — Nem kétséges, hogy megnyitásbeli gondolai inkább világosnak vannak, mint ellenfelének. A sáncolás helyett jobb Hbd7. — 15. 0-0, Hg4. — Érdekes támadás, de a megfelelő folytatással sötét, a döntő pillanatban, adós marad. — 16. h3, Vh4, Hf4, Hf6: 18. b5, cxb5?? — Ehelyett 18. ... Fx f4. 19. ef4: Fx h3! legalább döntetlen biztosít. — 19. Hxd5, 20. Hxd5. Bd8. 21. Fb3, Fe6, 22. Vd4, Vg5. 23. h4! és világos nyert. (Munkássakk).

Sakkhírek

Tömörülnek a magyar Sakkmesterek érdekeik megvédésére. Hetek óta megbeszélésre jönnek össze a magyar sakkmesterek, hogy a versenyek terén, sérelmek orvoslást nyerjenek. A napokban kívánságait memorandumban terjesztik elő a szövetség vezetőségének. A kedden kezdődött Mako-vez-emlékversennyel kapcsolatban külön is előterjesztik álláspontjukat, melyben a játszmahonorárium megállapítását kívánják.

A finn-román földművelőverseny győztese 80:57 arányban a román csapat. A kétlépéses osztályban az első díjat Keller Izabella, a háromlépéses osztályban Herland nyerte.

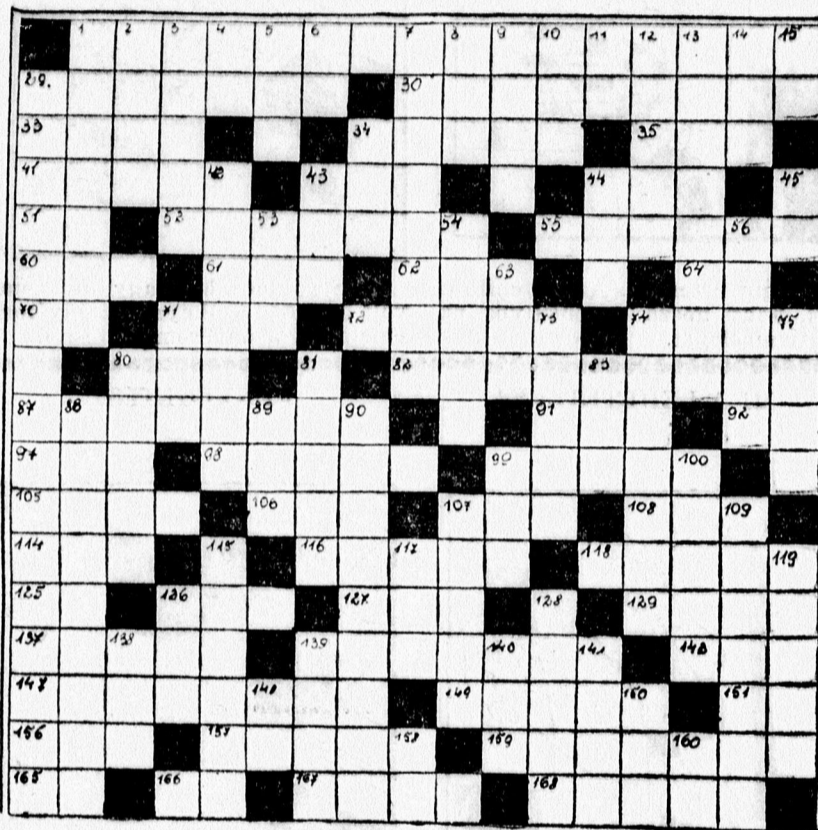
REJTVÉNYSZELVÉNY

(1939 augusztus 13.)

Név:

Századik keresztrejtvény

Mozaik keresztrejtvényünk négy részből és 1089 kockából áll. Minden héten 1 részt közlünk. A végleges megfejtés a negyedik rész megjelenése után alakul ki. Az egyes részeket egymás mellé illesztve kapjuk meg a nagy rejtvényt. A vékony keretvonalnál nem minden szó ér véget, legtöbbje átfut a következő heti ábrákba!

Vízszintes sorok:

- Liszt Ferenc mondta Chopin E-dur etűdjéről.
- Elis mondabeli királya, Endymion fia, az egyik görög törzs ősapja.
- Az őszösvetségi törvényeket kutató zsidó férfiak.
- Kínai pénz.
- Pionir.
- Német névelő.
- Köszméte.
- Csiga-fajta.
- A juhok hímeje.
- Böbeszedő piaci asszonyoság.
- Ezen a napon.
- Nyugatmagyarországnak a trianoni békeben Ostmarkhoz csatolt része.
- Contra — ellentéte.
- Idomtalan, csunya.
- Görög előjáró szócska, jelentése fel, felfelé.
- Német személynév.
- Az olasz skála neve.
- Ruhát fehérít.
- A világhírű milanói operaház neve.
- Vissza: balog, balkezes.
- Angolna — németül.
- Friedrich Nietzsche aranymondása a zenéről.
- Kanada, egyik középső tartománya. Fővárosa Winnipeg.
- Honka.
- Gabonafaj.
- Bódit — mássalhangzói.
- Természetes hosszmeték.
- A római jog szerint polgári perben a felperes, vagy ügyvivője.
- Elasztott füves mező.
- Fonetikus kettős mássalhangzó.
- Tejtermék.
- Pet.
- Vissza: textilnövény.
- Az antilop-családdal tartozó emlős állat. Európa legmagasabb hegyein él.
- Egyenes felületűek.
- Angol „úr” rövidítése.
- Máramarosi folyócska.
- Capek híres társadalmi színműve.
- Mongol nomád néptörzs. Kabul és Herat között él. (Afganisztán).
- Spanyol sziget.
- Törvényes, törvényszerű.
- Eugène Delacroix francia festő képe.
- Vízszintez, egyenget.
- Olasz hajós (1460—1526) Észak-Amerika felfedezője.
- Angol női becenév.
- Ének vagy zenei kettős.
- Folyó-ágy.
- Kirekesztés, kiközösítés.
- Mutatószócska.
- Hótalp.
- Folyó Keletázsában, Szibéria és Mandzsukuo határán.
- Az anyaföld és a gabona római istennője, Zeus testvére.

Függőleges sorok:

- Rövid, bővíző folyó az USA és Kanada határán. Az Erie-tó vizét eresztli le a 104 m-rel mélyebben fekvő Ontarióba. Középe táján van az 50 m magas vízesés, mely világhírű.
- Altatószer.
- Emberformájú készülék.
- Vissza: kettős mássalhangzó.

- A hajnal görög istennője.
- A vanadium és a kén vegyjele.
- Dél-Amerika legnagyobb tava, Peru és Bolívia határán, 3800 m magasságban. Területe 8400 négyzetkilométer.
- Vissza: ellenértéke.
- Magyarságba olvadt nép.
- Kártyalap.
- Nagy Tamás.
- Daganat, bütyök.
- Csalogatja, kecsgetti.
- Betegség.
- Előzmény.
- Lapufajta.
- Lapufajta.
- Női név (Erkel-opera is).
- Felfog ésszel.
- Víz van benne!
- Kovács Nándor.
- Kínai festéknem.
- Vissza: a jobblétre szenderült város Spanyolország köztársasági elnöke volt.
- A háztetőnek a falon túl nyúló része.
- Világosszínű angol sör.
- Egészen friss!
- Anna kicsinyítő, kedveskedő alakja.
- Világhírű filmkomikus.
- Férfinév.
- Perzsa mérték igazgyöngy méréséhez.
- Kopjafa, szó.
- Határozószó, latinul.
- Vissza: leszék, latinul.
- Napoleon intő szavai a szerelmekekhez.
- Vannak, angolul.
- Döntetlen sakkjátszma.
- Régi magyar énekmondó.
- Offenzíva.
- Ammónia. Hűtőkeverékek készítésére és forrasztásnál használják.
- Labdát lábbal továbbít.
- Szék is, gyertyatartó is van ilyen!
- Aromája, zamatja.
- Gázló madár.
- Kocsmai helyiség.
- Ferflóg.
- Órakettyegést utánzó szócska.
- Férfinév.
- Irány a pince!
- Mindannyian játszuk.
- Ulca, franciául.
- Üzletköltség.
- Belgiumi városka és fürdőhely a német határ közelében.

Betűrejtvény

P = Pirosodó
D = R

Egész heti kiindulószókat minden dobhüvelyben kapható. Ujjad, 20 oldal, ára 10 fillér, nyújt a Magyar Rejtvény-nyitást.

Tudnivalók:

- Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
- E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
- A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a „Hírek” között „Rejtvényfejtők figyelmébe” cím alatt helyeztük el.

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

A tisztifőorvos felhívása a hentes és mészáros iparosokhoz

A közegészségügyi törvények és rendeletek értelmében Debrecen tisztifőorvosa a következőkre hívta fel a város hentes és mészáros iparosait:

Az a hentes és mészáros, aki fertőző vagy undorkeltő betegségben vagy fertőző bőrbajban szenved, foglalkozását mindaddig nem folytathatja, amíg betegségéből ki nem gyógyult.

A hentes és mészáros üzlet- és feldolgozóhelyiség világos, száraz és jól szellőztethető legyen. A falakat évente legalább egyszer, szükség esetén többször is világos színűre kell festetni, illetve meszelni.

Az üzlet- és feldolgozóhelyiségek padlója rémsentes (beton, cement, mükő stb.) legyen. A falak 2 méter magasságig lemoshatóan készíthetők, ezért csempé- vagy cementburkolattal, illetve világosszínű olajfestéssel látandók el. A falakat mindennap egyszer, de szükséghez képest többször is le kell mosni.

Az üzlet- és feldolgozóhelyiség ajtóit, ablakait a melegebb időszakban légyhálóval kell ellátni és a legyek irtásáról minden lehető eszközzel gondoskodni kell.

A helyiségekben megfelelő számú zománcozott, vízzel telt köpöcsésze helyezendő el, amelyet naponta lúgos vízzel kell kitisztítani. Feltűnő helyen Padlóra köpni, dohányozni tilos; és Kutyát behozni tilos feliratú táblát kell kifüggeszteni.

A húst tiszta, szellős, hűvös helyen kell tartani.

A húst az uccára kiakasztani tilos! Romlott, bomlásnak indult húsfélét árusítani tilos. Húsáruhulladék részére külön célra szolgáló edényt kell az üzletben tartani. Az ilyen hulladék azonban csak szappanfőzésre használható fel.

A jégsekrényt mindig tisztán és jó állapotban kell tartani s benne a húson kívül más (pl. zöldség, gyümölcs, dinnye stb.) nem tartható. Rácsos jégsekrényben hűtésre csak műjég használható.

A húsakasztó horgok állandóan tiszták, fényesre súroltak, a legsekevényebb rozsdától mentesek legyenek. Ezeket befesteni tilos.

Az üzletben használt összes eszközöket állandóan tisztán kell tartani, azokon zsírnak, vérnek és húsfoszványoknak maradni nem szabad. A mérlegen, vagy azok tányérjaiban nem szabad hús- vagy csontdarabokat tartani. A mérlegek mindig tiszták legyenek.

A vágótűket naponta melegvízzel le kell súrolni. Ennek állandóan hézagmentesnek, simának kell lenni és amennyiben a használat folytán felületé hézagos, avagy egyenellen lenne, újra simára kell gyalulni.

A hús- és hentesáruk kimérésével foglalkozók kötelesek kezüket, körmüket, ruházatukat állandóan tisztán tartani. Kiszolgálást az üzletben csak tiszta fehér köpenyben, illetve kötényben lehet végezni. Férfiak fehér sapkát, nők fehér fejkendőt kötelesek viselni. A henteseknek és mészárosoknak tilos az utcán fehér köpenyben, vagy véres munkaruhában járkálni.

Úgy az üzletben, mint a feldolgozóhelyiségekben foglalkozók kötelesek a munka megkezdése előtt, valamint az illemhely használata után kezüket szappannal alaposan megmosni. Ezért

a munkahelyen kézmosó berendezésről, körömkéferől, szappanról, törülközőről és tiszta vízzel állandóan gondoskodni kell.

Tilos a húst és hentesárut használni, vagy újságpapírosba csomagolni. Ilyen papírosat még külső csomagolásra sem szabad használni.

Tepertő, felvágottak stb. pormentesen és legyektől védve tartandók. A kiszolgáló a felszeletelt hentesárut lehetőleg ujjaival ne érintse.

A zsírtartó bödönnek állandóan tisztának kell lenni s az lefedve tartandó.

Levegőt állatot, húst és egyéb állati szerveket az utcán teljesen pormentesen, tiszta fehér ruhával letakarítva kell szállítani. A kocsi belseje kifogástalan tiszta, hézagmentes, ózozott bádoggal bélelt legyen. A húszállító kocsi más célra nem használható.

Az üzemekből származó állati hulladékokat, amennyiben azok nem használhatók fel, légmentesen záródó, mosható falú tartályokba gyűjtve, a

hatóság által engedélyezett helyre kell kihordani, ahol azok haladéktalanul elföldelendők.

Az üzemhelyiségtől az ürszéknek, trágyagödörnek és bármiféle istállóknak, ólnak legkevesebb 10 méter távolságra kell lenni.

A alkalmazottak részére az üzlet tulajdonosa állandóan tisztán tartott, fedővel ellátott illemhelyről tartozik gondoskodni, amely a város vízvezetékekkel és csatornával ellátott részein csak vízőblítéses és a csatornahálózatba bekötött lehet.

Az üzemek udvarát állandóan tisztán kell tartani. Ezekben az udvarokban vízálló falazatú és hézagmentesen záró fedéllel ellátott szemét-, illetve trágyatartó építmény, melynek tartalmát meleg időben hetenként legalább egyszer ki kell hordani.

Az üzlet tulajdonosa, vezetője felelős az alkalmazottak működéséért és a közegészségügyi törvények, illetve rendeletek betartásáért, ezért ezen utasítást az alkalmazottakkal is ismertetni köteles.

A legkisebb munkabér több szakma együttes gyakorlása esetén

Vannak iparosok, akik egyidejűleg több szakmát folytatnak és ezek közül a legkisebb munkabérek csak egy szakmára vannak megállapítva. A többi szakmában vegyesen foglalkoztatott alkalmazottak munkabére tekintetében az iparügyi miniszternek 26.848—1939. számú elvi határozata az irányadó.

Ez a miniszteri döntés kimondja, hogy amennyiben a több szakmában foglalkoztatás kellőleg elkülönítve történik, azaz megállapítható, hogy a munkavállaló az egyes szakmákban külön-külön mennyit dolgozik, neki a legkisebb munkabért arra az időre

kell kifizetni, amikor a legkisebb munkabér hatálya alá eső szakmában dolgozik.

Ebben az esetben sem lehet azonban a legkisebb munkabér határozatlan megállapított időegység béreket: órabért, napibért, hetibért, havibért csökkenteni, vagy megosztani. Amennyiben a több szakmában foglalkoztatás nem kellőleg elkülönítve történik és nem állapítható meg, hogy a munkavállaló az egyes szakmákban külön-külön mennyit dolgozik, neki a megállapított legkisebb bért a munkában töltött időre kell megfizetni.

Az ipari munkások külföldre szegődését szabályozták

A belügyminiszter az ipari és kereskedelmi miniszterrel egyetértésben rendeletet adott ki, mely szerint csak a munkaközvetítő hivatal végezheti magyar ipari munkások külföldre szegődését.

A miniszter rendelete szerint az út-

levél kiadását vagy meghosszabbítását meg kell tagadni, ha azt abból a célból kéri valaki, hogy külföldön ipari munkát vállalhasson, abban az esetben, ha a külföldi munkaszervező nem az állami munkaközvetítő hivatal útján kötötte.

Mikor lehet emelni az árakat

Dr. Kaecóh Bálint árkormánybiztos igen érdekes nyilatkozatot tett a napokban arról a kérdéssel, hogy lehet-e emelni az árakat és mikor. Kijelentette, hogy a vállalkozó szabad ármegállapító joga korlátozva van a kartellált cikkekénél. A kartellmegállapodás alá eső cikkekénél a kormánybiztos hozzájárulása nélkül emelni nem szabad. Ezzel elzárták az útját annak, hogy a gyáripari termékekénél indokolatlan áremelkedés történjen. A vállalatok szabad ármegállapító joga abban az esetben is korlátozva van, ha a vállalatot a kormánybiztos javaslatára állandó ellenőrzés alá helyezik. A vidéki árszínvonal szemmel tartásánál is gon-

doskodik a kormánybiztos, nemcsak a fogyasztó, hanem a termelő érdekeit is figyelembe veszik. Az önköltségi ár alatt forgalomba hozott árukal szemben azért állapítják meg a legkisebb árakat is.

A fizetéseketelenségek száma csökkent

A napokban jelent meg az Országos Hitelvédő Egylet jelentése a júliusi fizetéseketelenségekről. A jelentésből kiderül, hogy csökkent úgy a fizetéseketelenségek összege, mint a fizetéseketelenségek száma. Július hónapban alig egy millió pengőt tett ki a követe-

lés, míg júniusban három milliónál is több volt a követelési összeg.

A júliusi alacsony szám 1937 óta a legalacsonyabb számot jelenti a passzívák listáján.

Az örvendetes csökkenés azonban nemcsak az insolvenciák, hanem a törvényszéki megnyitott eső esetek számában is mutatkozik.

Szeptemberben megnyílik az első ipari középiskola

Szeptember 2-án Székesfehérváron megnyitják az első Ipari középiskolát. Ebbe az intézetbe a gimnázium, vagy polgári iskola IV. osztályát elvégzett és legalább két havi fémipari gyakorlatot igazoló 14—17 éves ifjakat vesznek fel.

Az iskola négy évfolyamos, elvégzése után érettségi vizsgálatot tehetnek és a végbizonyítvány a középiskolai érettségi bizonyítvánnyal egyenlő értékű. Tanulóthona is lesz az iskolának, ahol havi 50 pengőt kell fizetni.

A nyomdászipar a sokszorosító gépek ellen

A nyomdászipar mozgalmat indított a sokszorosító gépek munkálkodása ellen. Rendkívül sok éppen a kisüzemek keretébe illő munkát készítenek házilag sokszorosító gépeken. A belügyminiszter segítségét is kéri, hogy a hivatalok ne állítsanak elő házilag nyomtatványokat és egyébként is kívánatosnak tartják, hogy az ilyen gépek működése csak az iparendéssel rendelkező iparosok üzemében engedélyeztessék.

A belügyminiszter megígérte, hogy ebben a kérdésben intézkedik.

A legalacsonyabb munkabérrendelet kötelező kifüggesztése

A Kihágási Tanács nemrégben fellebbezés folytán több iparos kihágási ügyével foglalkozott. Az érdekelt iparosok elmulasztották a legalacsonyabb munkabérrendeletet műhelyükben kifüggeszteni és ezért elsőfokon elmarasztalták őket.

A Kihágási Tanács helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, azzal az indokolással, hogy minden munkaadó köteles nyilvántartást vezetni munkásairól, amelyben betekintést kell nyújtani a munkadíjakra, bérekre, szabadságokra vonatkozólag is.

Ugyanígy köteles minden iparos kifüggeszteni a legalacsonyabb munkabérrendeletet. Ennek elmulasztása kihágást jelent, amely a közszállítókra való kizárással is sújtható.

FILLÉREKERT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Nyári munka a gyümölcsösben

Gyümölcsösben a meleg, száraz időben igen erősen jelentkeznek a levéltetvek, különösen szilva-, ringló-, cse-reszenye és almafák, hol őszibarack-termesztés is folyik, ezeken is. A gazda ügyeljen ezekre a levéltetveket minél előbb, lehetőleg a levelek összezsugorodása előtt kiirtani. Az összezsugorodott levelekben élő levéltetvekhez hozzájutni nem tudunk, ezeket tehát ki sem tudjuk irtani. Ha a baj ennyire elajult már, akkor az összezsugorodott leveleket a védekezés előtt lehetőleg szedjük le és azután permetezzük nikotinoldattal. A nikotinoldatot lehetőleg esővízben oldjuk fel, ha ez nem áll rendelkezésre, akkor a kemény kútvízet egy marék mosósóval lágyítsuk meg, mert a kemény víz a szappant nem oldja és így a nikotin sem tudja hatását az ilyen permittel kifejtetni. A ribizlibokrok is tetvesek szoktak lenni, ezekre is legyünk figyelemmel. Az almamoly elleni védekezést folytassuk, de ne csak permetezzünk, hanem a fogókóteleket is rakjuk ki, mert a hernyófogó kótelek is igen hatásos kiegészítői a védekezésnek. A körte- és almafák hajlásain nagy tömegben jelentkeznek a levélhollók, ezeket is irtuk ugyanolyan erősségű nikotinoldattal, amelyet a le-

véltetvek irtására használunk. A korábban érő körtét előszeretettel keresik fel a darazsak, tehát darázsfogó üvegeket is rakjunk ki, a darázsfészket a gyümölcsös környékéről irtuk ki. Július végén, augusztus elején már kikelnek az apró hernyók, a galagony-pille, sárgafarkú pille petéiből, ezek az apró hernyók azután a gyümölcsfák leveleit hámozzák. Ha ilyen apró hernyókat látunk a leveleken, akkor irtuk ki őket nikotinoldattal való áztató permetezéssel. Ugyancsak így irtathatjuk a vértetűt is nyáron nikotinnal. A vastagabb ágakon, törzsen levő vértetves sebeket tisztítsuk ki és azután tömjük be a sebet káliszappannal, hogy így annak újra való fertőzését elkerüljük. A ribizlibokrok éves hajlásában rejtőző szitaszárnyú lepke hernyóját úgy irtathatjuk, ha a fertőzött vesszőt hernyóstól kivágjuk a töről és elégetjük. A monolia és varas betegség ellen 1 százalékos bordói lével vagy nyári higitású mészkénlével kell védekezni. A lisztharmat ellen kénporozással vagy kénkészítménnyel való permetezéssel védekezhünk. A meleg, esős időben a gombabetegségek igen elszaporodnak, ezért előzetes védekezéssel kell ezt megakadályozni.

A méhészkedés fokozza a kiscgazda jövedelmét

A Tiszántúlon kevés gazda foglalkozik méhészettel, pedig a méhészet megfizet a gazdának. Ha egy kisebb gazdaságban csak 20-30 méhesládot tartanak és ha csak 20 kiló mézet számítnak családonként, akkor is évenként legkevesebbet 500 pengőt keres a gazda. Ez az 500 pengő a gazda számára teljesen elmaradt jövedelem, ha nem tart méhesládokat. A kiscgazdának nem szabad a méhektől idegenkedni, a kezelést megtanulhatja hamarosan és nemcsak az a haszna lesz, amit a méhek a mézben adnak, hanem még több termése is lesz, mert a méhek látogatása elősegíti a megtermékenyítést, fokozza a termés mennyiségét. Különösen nagy szerepe van ezen a téren a gyümölcsösökben a méheknek. A gazda, ha a tanya körül gyümölcsös is van, kell, hogy méhest is tartson a

több gyümölcsstermés szempontjából is. A méhek nagy munkájára jellemző, hogy amíg egy méheslád egy kiló mézet összegyűjt, addig 32 kiló magotermő löhere virágját látogatják meg. A pillangósvirágú takarmánynövényeket szeretik a méhek, mert jó méhlegelő, a hüvelyestermésű növények is adnak mézet. A méheknek még a tarlóvirágok is eleséget adnak, tehát onnan is hasznat szednek a szorgalmas gazdának.

Azokban a gazdaságokban, ahol meg van a lehetőség arra, hogy öntözéssel fokozzák a termést, még nagyobb jelentősége van a méhészetnek, mert az öntözéssel együttjáró változatos növénytermelés következtében úgyszólván állandó a mézgyűjtési lehetőség.

A sarjűszéna

A réti anyaszénát és sarjűszénát egyszerű megtekintésre könnyű megkülönböztetni. Az első és a további kaszálásból származott széna gyeplővényci ugyanis a szálhosszúság és a szárfinomság tekintetében eltérnek egymástól. A réti füvet az első kaszálásig aránylag levéllel 50-90 cm-re, sőt egyesek még magasabbra is megvágják, a második kaszálásba viszont már zseggébb, levélben gazdagabb, rövidebb szárú füvek kerülnek. Ennek következtében az anyaszéna vastagabb, vagy legalább keményebb szálú, mint a sarjűszéna, amely tehát lágyabb, hajlékonyabb fű alkotászeiből áll. Az egyhelyről származó anyaszéna és sarjűszéna közt igen gyakran még más szembevető jelenség is mutatkozik, nevezetesen, hogy más a bennük lévő füvek és egyéb növények százalékos aránya. Míg egyes növényfajok s ez főképpen a gyeplővénycikre vonat-

kozik, az anyaszénában bőségesen található, a sarjűszénában alig fellelhető, viszont a sarjűszénában sok olyan növény fordul elő, amely a réten igazában csak az első kaszálás után fejlődik ki a gyeplővénycik rovására. Ezen „új” túlnyomóan gyomnövények a sarjűszénából a gyeplővényciknél hosszabb, keményebb szárrakkal és virágzatukkal válnak ki.

A mondottakból következik, hogy az ugyanazon rétről származó szénában a tápláló anyag százalékos mennyisége, valamint azok emészthetősége is különböző. Eppen emiatt

más az anyaszéna és a sarjűszéna tápláló értéke.

Mivel a gyomnövények a réten inkább az első kaszálás után jutnak érvényre, amikor a gyeplővénycik sarjadzása az első kaszálás tömegéhez mérten aránylag kevés, így a gyomnövények a sarjűszéna

tápértékét jobban befolyásolják, mint az anyaszénáét. Tekintve, hogy a gyomnövények csak legfeljebb kismértékben táplálók, irtásukkal a sarjűszéna tápértékét jelentősen növelhetjük. A gyomirtásnak fokozott jelentősége van száraz időjárás esetén, mert

a szárazság a mélygyökérzetű gyomnövényeknek nem árt, úgyhogy azok az esőhiány folytán fejlődésükben úgyszólván visszamaradt értékes gyeplővénycikket mégjobban elnyomják.

A gyomirtáson és általában az okoszerű rétművelésen kívül a sarjű hozamát és a sarjűszéna tápláló értékét még azzal is fokozhatjuk, ha az első kaszálást borotválás he-

lyett 3-4 ujjnyi tarló meghagyásával és legalább is a füvek virágzása idején végezzük. A későn és alacsony tarlóval kaszált réten t. i. a meleg napokban nehezen indul meg a sarjadzás, sőt sok értékes növény kiszárad és így azokból alig kerül a sarjűszénába.

Arra a kérdésre, hogy egy évben ugyanazon rétről származó anyaszéna és sarjűszéna tápláló értéke mennyire különbözik, teljesen szabatosan csak úgy lehet választ adni, ha a réti bizonyos területét elkerítjük s a bekerített parcella anyaszénájának, valamint sarjűszénájának tápláló értékét vagyis emészthető fehérje tartalmát és keményítő értékét kísérlet útján megállapítjuk s egybevetjük.

A GYOE lekvárfőző üzemeket létesít, hogy a szilvatermést hasznosítani tudják

A szilvából bőséges termés van és aggodalommal tekintenek az értékesítés elé. A földművelésügyi minisztériumban tárgyalásokat kezdek a szilva értékesítéséről és megbízták már a Gyümölcstermelők Országos Egyesületét azzal, hogy szervezze meg az egész országban a szilvalekvárfőzést. A terv szerint azokon a helyeken, ahol nagyobb tömegű szilvára van kilátás, megbízást adnak a szilvalekvár főzésre. A lekvárt átveszi és télen forgalomba hozzák. Létesít a GyOE a gyümölcstermelők központokon lekvárfőző üzemeket és a lekvárfőzés céljára rézüstököt ad kölcsön.

A szilva értékesítést kívánják előmozdítani azzal is, hogy a GyOE aszalókat épített a kiscgaz-

daságok részére. A földművelésügyi kormány erre a célra 30.000 pengőt adott át már a GyOE rendelkezésére. A kiscgazdák a szilva aszalók megépítéséhez 100-300 pengőt folyósítanak. A kiscgazdák létesítendő szilvaaszalók kivül a GyOE maga 10 nagy aszalót létesít az ország különböző helyein és azokat vállalkozóknak adja bérebe.

A GyOE kéréssel fordult pénzügyminiszterhez, melyben a szeszkontingens felemelését kérték. A szeszfőzők, hogy a szilvát vásárolni tudják, szükséges a kontingens felemelése. Valószínűnek tartják, hogy megengedik a nagyobb arányú szilvafeldolgozást a szeszfőzőkben.

Háromszor gubóznak a selyemhernyók egy évben

Birják-e az eperfák a háromszori megkopasztást?

Az országos selyemtenyésztési főfelügyelőség székszárdi petevizsgáló állomásán Jaeger Lajos selyemtenyésztési főfelügyelőhelyettes igen érdekes kísérleteket végzett a selyemhernyópete kikelési idejének megrövidítésére. A kísérletek teljes sikerre vezettek. Ma már könnyen lehetséges, hogy **évente három nemzetséget is felnevelhessünk a lerakott friss petékből.**

A gubójaért tenyésztett selyemhernyó nálunk rendszerint csak egy nemzetséget ad évente. Vanak több nemzetséget adó selyemhernyó fajták is, de ezeket meghonosítani a mi éghajlatunk alatt nem volt lehetséges, mert nyomban elvesztették ismétlődő jelenségüket, egyévéssé alakultak át.

A magyar selyemtenyésztési szakértők régebbi idő óta kutattak olyan fajta után, mely nálunk is több nemzetséget adna évente, de ilyet nem találtak. Többféle kísérletet tettek a pete nyugalmi idejének meghosszabbítására a többszöri tenyésztés érdekében, sajnos, a mesterségesen meghosszabbított nyugalmi idő a pete kibujási százalékát csökkentette.

Jaeger 30 C fokra lehűlt 33 százalékos sósavoldatban 15 percig fűrészt a petéket, utána alaposan átmosa, megszáritja és a peték 22 C fok hőmérsékletű szobában már

a 12-ik napon kikelnek. A kikelési eredmény százzszázalékos volt. Ezt az eljárást más változatban Olaszországban már régen alkalmazták, 1923 óta pedig Japánban, mert felismerték ennek óriási előnyét az évente többször szaporodó faj gubóival szemben.

Ma az első, éves petéből származó tenyésztés után már három sósavas kikeltetést is létrehozhatunk. Jaeger eljárását a selyemtenyésztési vidékeken általánossá fogják tenni és így megrövidül a selyemhernyótenyésztéssel foglalkozók évi keresményét. Minden attól függ, hogy az eperfák miként birják a háromszori megkopasztást

Egy hajdúsági gazda levele

Hírt adtunk arról, hogy a szudáni fűvet nem érdemes vetni sivar homokra és nagyon szikes területre, mert nem ad megfelelő termést. Egy hajdúsági gazda levelet írt ezzel kapcsolatban és kijelentette, hogy az erősen szikes, agyagos talajon is szépen fejlődik a szudáni fű, igen jól terem és szárazságot is jól tűri. Aszályos években, szikes talajon az utóbbi években háromszor is kaszálták a szudáni fűvet és így mennyisége, mint a minősége kifogástalan.

A Debreczen rádióműsora

1939 augusztus 13-tól augusztus 19-ig

VASÁRNAP

AUGUSZTUS 13

BUDAPEST I. 8: Szózat
Utána: Hanglemek.
8.45: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben P. Horváth Domonkos zalaegerszegi szentferencendí házfőnök mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara, vezényel Sugár Viktor. Orgonán Várhelyi Antal.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-terti templomból. Prédikál Wolf Lajos cegléti esperes. Orgonán Kapri-Králik Jenő.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Közben kb. 13.05: »Székelyudvarhely«. Nyíró József városképe. Felolvassa Sala Domokos.
14: Hanglemek. Részletek Verdi leg-híresebb operáiból. 1. Rigoletto a) Ária a II. felvonásból (Riccardo Straccari), b) Ária a III. felv.-ből (Gigli), 2. Trubadur a) Ária a II. felvonásból (Maartje Offers), b) Misere-re (Keltős: Rosa Ponselle és Giovanni Marti), 3. Traviata a) Ária az I. felv.-ből (Mercedes Capsir), b) Ária a II. felv.-ből (De Luca), 4. Alcibiades a) Ária az I. felv.-ből (Irene Minghini-Cattaneo), b) Ária a III. felv.-ből (Lawrence Tibbet), 5. A végzet hatalma a) Ária a II. felv.-ből (Dusolina Giannini), b) Keltős a III. felvonásból (Gigli és de Luca), 6. Aida a) Celeste Aida (Caruso), b) Ária az I. felv.-ből (Dusolina Giannini), 7. Otello, énekkar (Milanói Scala ének- és zenekara).
15: »A magyar búzakérdés«. Marinovich László dr., a Külkereskedelmi Hivatal aligazgatójának előadása.
15.45: László Imre magyar nótákat énekel, kíséri Toki Horvát Gyula és cigányzenekara.
16.30: »A magyar ábcéé életre«. Irtá Csakó Elemér. (Közművelődési előadásorozat.)
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: A 15. honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Közvetítés a margitszigeti Tejesarnokból. Vezényel: Fogarasi József.
18.10: »A világiosi fegyverletétel«. Gyálókay Jenő előadása.
18.40: Böszörményi Nagy Béla zongorázik. »Liszt-művek«.
19.15: Hírek.
19.25: »Szerenád Füreden«. Hangjáték Irtá Babay József. Rendező Csanády György. Szereplők: Enyedi Gáspár — Bodnár Jenő; Enyedi Gáspár — Berky Lili; Mária, a leányuk — Szelezky Zita; Zsófi tant — Nagy Teréz; Koroda István, főhadnagy — Hajmássy Miklós; Kovalkovszky huszárkapitány — Matányi Antal; Blaha Lujza — Nagy Izabella; Cigányprímás — Heltai Andor; Klarinétos — Sala Domokos. (Az 1939 július 2. előadásunk megismétlése hangfelvételtől.)
20.10: Hangverseny a salzburgi Ünnepi Játékok műsorából. Vezényel Clemens Kraus. (Hangfelvétel.)
21.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22.05: Hangképek a magyar atlétikai bajnokságokról. Közvetítés a Beszkárt-pályáról. Beszélő Legényei József dr.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Spolarich-kávéházból.

Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
15.05: »Filmdalok és táncszámok«. (Hanglemekről.)
16.35: László Imre magyar nótákat énekel, kíséri Toki Horváth Gyula és cigányzenekara.
18.40: »Kerekpáron Ázsiában és Afrikában«. Pentz Endre előadása hanglemekkel.
19.30: »A magyar szenthegy szobrászati emlékei«. Mesterházy Jenő előadása.
20: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Schumann: d-moll zongorahármas, Cortot (zongora), Thibaud (hegedű), Casals (gordonka). Hanglemek.
20.55: »Paolo Voronese kiállítás Velencében«. R. Szörédi Iona előadása.
21.15: Chopin: La nuit ensoreillée. (Hanglemek.)
21.45: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS délután 15—16 és éjjel 1—2 óráig ad műsort.
KASSA 10: Református istentisztelet a kassai református templomból. Prédikál Gönczy Gábor.
11.15: Hírek, műsorismertetés.
11.25: »Magyar nyár«. Költmények. Előadják a kassai középiskolák diákjai.
11.45: Hanglemek.
12.20—0.05: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Lahti 18.25: Ádám Jenő előadás. Königsberg 19: Mozart: Figaro házassága, opera. München 19.30: Wagner: A bolygó hollandi, opera. Riga 19.10: Lengyel Gabriella hegedül. Stuttgart 20.45: Leoncavallo: Bajazzók, opera.
TÁNCZENE: Bécs 22.30. Kalundborg 23. R. Paris 23.

HÉTFŐ

AUGUSZTUS 14.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: »Vidéki társadalmi élet a Bach-korszakban«. (Felolvasás).
10.45: »Jókai és a mesevárók«. Irtá: Hamvas József. (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Takács Paula énekel, bókai Kovács Antal hegedül, zongorakísérettel.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara. Bizet: Spanyol szerenád. 2. Lehár: Slowfox a »Giuditta c. operettből. 3. Delibes: Virágok tánca. 4. Eclair: Velencében, tangó. 5. Micheli: Babatánc. 6. Nevin Narcissus. 7. Leoncavallo: Malinata. 8. Cortopassi: Rusticanella. 9. Szücs János: Szivárvány, keringő. 10. Strauss János: Részletek az »Egy éj Velencében c. operettből.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfelőrája.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.40: »Puszta Budapest alatt. Erdői Ferenc előadása.

17.40: Szimfonikus zenekar műsora. Közvetítés a Városligeti Tejesarnokból. Vezényel Vincze Ottó.
18.50: »A szabadság és a szabadság állama«. Vértési Frigyes dr. és Kis-teleki Pál világa.
19.15: Hírek.
19.25: Spanyol dalok Michele Fleta és Lukretia Bori előadásában. (Hanglemekről.)
19.50: »Kassai est. Közvetítés a kassai Schalkház-szálló nagyterméből. Rendező Kiszely Gyula. 1. Bevezető: elmondja Kállay Miklós ny. miniszter. 2. A Lyra Dalkör férfikara énekel, vezényel Stefanics Tibor; Hoppe—Csokonai: A reményhez. 3. Wick Béla dr. kanonok előadása: Kassa emlékei a megszállás alatt. 4. Szakmáry Magda énekel. 5. Részletek Fiedler József báró »A kassai legendája c. hangjátékából. 6. M. Hemerka Mária zongorázik. 7. Dalkő István: »Húsz év magyar irodalma Kassán«. 8. Szakmáry Magda énekel. 9. Mécsek László verseket mond. 10. A Lyra Dalkör énekel.
Utána kb. 21: A kassai rádió műsorából: Csiri László és cigányzenekara muzsikál.
21.25: »The Regent of Hungary«. O. Rutter, a Kormányzó Úr életreajzfrójának angolnyelvű előadása Magyarországi Kormányzójáról. (Hangfelvétel.)
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Franek Caesar: d-moll szimfónia. Előadja az Operaház zenekara. Vezényel Dolmányi Ernő.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Liszt: A-dur zongoraverseny. Előadja Szeffényi Imre. Kíséri az Operaház zenekara. Vezényel Dolmányi Ernő.
23.25: Közvetítés a Szeffert-kávéházból. Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.20: »Miért zöld a növény?« Ráskay Klára előadása.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Közvetítés a Dunapalotából. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
21.10: Rolla Margit és Tamás Sári verseiből olvas fel.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS éjjel 1—2 óráig ad műsort.
KASSA 10: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: »Amit a régi kalendárium beszél«. Pechyné Bartóky Mária csevegése.
11.25: Hanglemek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—kb. 21-ig: Azonos Budapest I. műsorával.
Kb. 21: Csiri László és cigányzenekara muzsikál.
21.25—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Svájc al. 20-ig: Csóka Béla énekel. Hamburg 19.30: Mozart: Szóktetés a szerályból. Frankfurt: 20.15: Weber: A hívős vadász, opera. R. Paris 20.30: Opera.
TÁNCZENE: Varsó 17. München 21.15. Varsó 22. Olasz III. 22. Kalundborg 23.10.

KEDD

AUGUSZTUS 15

8: Szózat.
Utána: Hanglemek.
8.45: Hírek.

10: Egyházi ének- és szentbeszéd az esztergomi Bazilikából. A szentbeszédet Serédi Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás mondja. Közreműködik a bazilika ének- és zenekara. Vezényel Buchner Antal. Orgonán Pécsi Sebestyén.
11.30: Görögkatolikus istentisztelet a Rózsák-terén levő görögkatolikus amgyar plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben, az evangélium után Suchy Elek szerencsi lelkész, szentszéki tanácsos mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Tézene közvetítése Szegedről. A Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Fricsay Ferenc.
Közben 13.10: »Asszony a viharban«. Mark Twain humoreszkje.
14: Operett-részletek hanglemekről.
14.45: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata. 1. »Gabonavetőmagvak csávázása és porozása«. 2. Mezőgazdasági hírszolgálat.
15.30: A m. kir. honvédelmi minisztérium II. számú regéscsoportja. Tagjai Köblös József, Szóls D. Péter, Tarnay Béla (ének), Sárváry János (tárogató). Zongorán kísér Karácsonyi István.
16: »Magyar nyár«. Kenyeres Imre dr. előadása.
16.30: Balázs Kálmán és cigányzenekara muzsikál.
Közben 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.40: »Idejében hívj orvost«. Kunsági Antal dr. előadása.
18.10: A rádió szalonzenekara.
19.15: Hírek.
19.25: »Verhovina«. Irtá Zsarnó Mária.
19.55: Tessitori Nóra erdélyi verseket ad elő.
20.20: A »Turandot« ismertetése.
20.25: A Szegedi Ünnepi játékok keretében a »Turandot« közvetítése. Dalmű 3 felvonásban. Szövegét írta Adam és Simoni. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Puccini. Az utolsó kettőt és a finálét Alfano fejezte be. Vezényel Rubányi Vilmos. Rendező Nádasdy Kálmán. Karigazgató Roubal Vilmos. Személyek: Turandot — Németh Mária. Aétoum császár — Toronyi Gyula; Timur — Koréh Endre; Kalaf — Halmos János; Liu — Orosz Julia; Ping — Lendvay Andor; Pang — Szűgyi Kálmán; Pong — Udvardy Tibor; Egy mandarin — Jámbori János.
Az I. felvonás után kb. 21: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
A II. felvonás után kb. 22.15: Időjárásjelentés, hírek, német, olasz, angol és francia nyelven.
Az előadás után kb. 23.20: Közvetítés a Vadászkiút-szállóból Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál.
14.45: Tánclemek.
19.30: Szmírnov Szergej balalajka zenekara játszik.
20: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: »A Biedermeier Kassa«. 20.45: Tánclemek.
21.30: A szlovákiai magyar házak mozgalmának kerti ünnepélye a székesfővárosi Állat- és Növénykertből. **A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS** éjjel 1—2 óráig ad műsort.
KASSA 9.45: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai premontrai templomból. A szentbeszédet Holba Kasszián premontrai tanár mondja.
10.50: Hírek, műsorismertetés.
11.05: Hanglemek.
Közben 11.30: »A kassai magyar gyermeklélek«. (Előadás).

12.20—0.05: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK Lahti 21.10: Cigányzene. Olasz II. 21: Verdi: Othello.
TÁNCZENE: Varsó 21.15, Frankfurt 22.40, Olasz III. 22, Königsberg 23, Kalundborg 23.

SZERDA

AUGUSZTUS 16.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: »Teleki Blanka.« Irta Eörsy Julia dr. (Felolvasás).
10.45: »Divattudósítás. (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Fátoly Jancsi és cigányzenekara. Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáklélorája. »Agy magyarsága«. (Előadás).
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: »Irodalmi földrajz«. Illés Endre előadása.
17.40: Tull Ily gordonkázik zongorkáskréttel.
18: Magyar mecénások: Ipolyi Arnold. Gerevich Tibor dr. egyetemi tanár előadása.
18.30: A rádió szalonzenekara.
19.15: Hírek.
19.25: »Nyársapát«. Körösi Nagy Lajos előadása.
19.45: Nagypál László Lehár-dalokat énekel zongorakísérettel.
20: »Zimberi-zombori szép asszony«. Operett 3 felvonásban, 7 képből. Irta és zenéjét szerezte Erdélyi Mihály. Közvetítés az Erzsébetvárosi Színházból. Vezényel Majorossy Aladár. Személyek: Zombory Mária — Honthy Hanna; Marika, a leánya — Szondi Biri; Togyerszky Djoko, földbírtokos — Csontos Gyula; Ibolya — Fejes Teri; Kovásznai Gyuro, hálókocsi ellenőr — Latabár Kálmán; Katá, a felesége — Dajbukát Ilona; Töhöly Elemér — Ifj. Latabár Árpád, Boronkay Gusztáv, hajóskapitány — Dolly Ferenc, Magass László második tiszt — Lázár Tihamér; Hodács Béla rádióosztály — Jenei Ottó; Vrabecky — id. Latabár Árpád; Tekla, patronázhölgy — Kömüves Erzsébet; Pálkás — Károlyi Vilmos; Milica, szerb parasztlány — Pulay Etelka; János, öreg komornyik — Horváth Jenő; Félix, fiatal komornyik — Bérci Pál; Lili, Éva, szobalányok Bodnár Mici és Lovassy Klári; Szvetozár — Pártos Dezső; Sofőr Csillag János; Demeter — Mikos Béla; Jonuás — Répay Elemér.
Az I. felv. után, kb. 21.15: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
A II. felv. után, kb. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Az előadás után, kb. 23.40: Lovászi Ferenc és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18: Közvetítés a városligeti Gerbeaud-pavillonból. Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál.
19.30: A rádió szalonzenekara.
20: Hírek, magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Hanglemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS éjjel 1—2 óráig ad műsort.
KASSA 10: Azonos Budapest I. műsorával.

11.05: »Bethlen Gábor terve egységes közép-európai pénz verésére«. Kerekes György dr. előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—15.45: Azonos Budapest I. műsorával.
15.45: A Lyra férfi- és vegyeskar műsora. Vezényel Stefanics Tibor.
16.15—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK Szófia 19.20: Rossini: Szévilai borbély. Riga 19.10: Lengyel Gabriella hegedül. Hamburg 20.15: Opera. Svájci adók 21: Verdi: Requiem. Varsó 22: Könnyű magyar zene.
TÁNCZENE: Varsó 17, Kalundborg 20.50.

CSÜTÖRTÖK

AUGUSZTUS 17.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: »Zsoldos László elbeszéléseiből. (Felolvasás).
10.45: »Falak nedvesség elleni szigetelése«. Vitéz Nemes Árpád iparügyi minisztériumi műszaki tanácsos előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Ilnczyk László szalonzenekara.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Vizváry Mariska háztartási előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: »Havasi pásztorok«. Tamási Áron elbeszélése.
17.35: Katonáné Varga Irén magyar nótákat énekel, Asbóth Gyula tárogatózik, kíséri Kiss Lajos és cigányzenekara.
18.45: »A magyar válogatott vívók kézsülődése a világ bajnokságra«. Közvetítés a Honvédtisztviselői Vívó Klubból.
19.15: Hírek.
19.25: A rádió szalonzenekara. Közreműködik Gyurkovits Mária, az Operaház tagja és Havas-Haják András.
20.35: »Az én rádióműsorom«.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Közvetítés a Parisien Grillből. A Chappy-jazz-zenekar játszik.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Rendőrzezenekar. Vezényel Szöllösi Ferenc.
Közben, kb. 23.20: »Az olasz bel canto diadala a magyar színpadon«. Márffy Oszkár olasznyelvű előadása.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19: Bárány Sziszi hegedül, zongorakísérettel.
19.30: »Benedek Elek, a székely mesemondó«. Gaál Endre előadása.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Hanglemezek.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS éjjel 1—2 óráig ad műsort.
KASSA 10: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Szlovák hallgatóinknak: »Szlovákia gazdasági helyzete«.
11.20: Magyar és szlovák műdalok. (Hanglemezeiről).
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Svájci al. 20.30: Donizetti: Lammermoori Lucia. Radio Paris, Strassburg 20: Muszorgszkij: Godunov Boris. Varsó 21: Szegedi Ernő és Vásárhelyi Magda hangversenye. Olasz 21: Mule: Al lupo, opera.
TÁNCZENE: Olasz III. 22, Kalundborg 23.

PÉNTEK

AUGUSZTUS 18.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: »A kelés«. Irta Zemplényi Imre dr. (Felolvasás).
10.45: »Mik emlékeztetnek Szent Istvánra Kalocsán?« (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Petry Kató, az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri vitéz Pongrácz István. Kis Judit zongorázik.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáklélorája: »Egy titokzatos állat«. (Felolvasás).
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: Nagy Adorján Horatius verseiből ad elő.
17.30: A régi közös hadsereg indulói. Előadja a József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Sereg Artur.
Közben 18: »Emlékezés I. Ferenc József királyra«. Vitéz leveldi Kozma Miklós előadása.
18.30: Sportközlemények.
18.45: Magyar-országi hallgatóinknak: 1. Magyar-országi költők verseiből szaval Mankovich Mária. 2. Oszkay Mária magyar-országi népdalokat ad elő balalajka zenekar kísérettel.
19.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
20.05: »Lionardi da Vinci repülőgépe«. Hangjáték három részben. Irta Volkert Kramer, Fordította Papp Ferenc. Rendező Németh Antal dr.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Közvetítés a Gellért-szállóból. Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál. Közben 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25: Hanglemez.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: Szmirnov Szergej balalajkazenekara.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: »Bismarck és Magyarország«. Irta Tóth László dr. egy. tanár.
20.50: Magyar szerzők tánclemezei.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS éjjel 1—2 óráig ad műsort.
KASSA 10: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: »Az iparosodás a statisztika tükrében«. Bors Kálmán előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT

AUGUSZTUS 19.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.

— Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: »A régi Pest—Budai Szent István-napi ünnepek«. Irta Horváth Mária. (Felolvasás).
10.45: »Mít nézzünk meg?« A Nemzeti Múzeum őskori aranyleleteit ismerteti Gallus Sándor dr.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Egzotikus mesék. Irta Harsányi Gizi. (Felolvasás).
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17.10: Dohnányi: Szimfonikus percek. (Hanglemezeiről).
17.25: A rádió szalonzenekara. 1. Boulanger: Max és Mária, humoreszk. 2. Waldeufel: Dolores, keringő. 3. Huszka: Részlet a »Gül Baba« c. operettből. 4. Logodi Frigyes: Árvalányhaj. 5. Kliment: Vágyalmok, keringő. 6. Kálmán: Részletek a »Jozefin császárné« c. operettből.
18.45: »Szent István országa«. Erdei Ferenc dr. egyetemi tanár eszperanto nyelvű előadása.
19.15: Hírek.
19.25: A rádió külügyi negyedőrája.
19.40: »Magyar nőtaes«. Közvetítés a városligeti Iparcsarnok előtti zene-pavillonból. (II. rész.)
20.15: »Utolsó pogányok«. Történelmi hangjáték három részben. Irta Forster György. Rendező Csanády György. Személyek: Géza — Toronyi Imre; István — Timár József; Adalbert — Forgács Antal; Koppány — Kiss Ferenc; — Úvek — Patáky Jenő; Sarolta — Mátray Erzsébet; Gyzella — Orsolya Erzsébet; Gyöngy — Tökés Anna; Iréne — Verbőczy Józsa; Gyöngy — Gárdaj Lajos; Párka — Sala Domokos; Babka — Szabados Pirokska; Bulesu legényei: Szilassy Gyula, Laczkó József; Baksa Soós László.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Operaházi Zenekar. Vezényel Ferencsik János. Közreműködik Osváth Julia és Rösler Endre.
Közben 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30: Közvetítés az Emke kávéházból. Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.35: »Magyar nőtaes«. Közvetítés a városligeti Iparcsarnok előtti zene-pavillonból. (I. r.)
19.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
20: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Várhelyi Antal orgonál. Közvetítés a budavári Koronázó Főtemplomból.
21: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS éjjel 1—2 óráig ad műsort.
KASSA: 11.05: »Híres magyar zeneszerzők a Felvidéken«.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek. Műsorismertetés.
12—15.15: Azonos Budapest I-gyel.
15.15: A 21. honvéd gyalogezred zenekarának műsora.
16.15—19.25: Azonos Budapest I-gyel.
19.30: Azonos Budapest II-gyel.
20: Táncklemezek.
20.15—0.15: Azonos Budapest I-gyel.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-59 telefonszám alatt megtudhatók. Jelígis hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája
Varga uca 41. sz. Leg-
diszkrétebben nyomoz,
megfigyel, bárhol. 1603

Levelezés

Egyedülálló
állami alkalmazásban
levő 28 éves fiatal-
ember magános hölgygel
megismerkedne. „Kis-
igényű” jelígre a ki-
adóba. 1620

Szórakozás
céltől csinos úrilány-
nyal megismerkedne
fiatal tisztviselő. Jelíge:
„Augusztus.” 1682

Komoly
ismeretséget kötné
fiatal asszony sze-
rény igényű iparos-
sal. Bercesnyei u. 15.
1697

Házasság

Gyermekszerező
leány, házasság-céljából
megismerkedne 30—40
év körüli férfivel. Le-
velet: „Barna” jelígre
kérek. 1802

Alkalmazást nyer férfi

Könyvelő,
gyakorlattal, keresz-
tényt, kimondottan jó
írassal keres iparvállal-
lat. Ajánlatokat „Mér-
legképes” jelígre a ki-
adóhivatalba. 1631

**Női fodrász-
segéd** felvétetik, Bata
fodrász, Simonffy uca
1. szám. 1629

Kifutófiú
felvétetik sütődebe. Kis-
hegyesi-u. 8. 1725

18 éves
4 középiskolát végzett
fiút fogtechnikuskak
felvesz Simon, Miklós-
u. 27. 1737

Konvenció
bérest nagyobb fiával
azonnalra vagy október
1-re felvesz Simon,
Miklós-u. 27. 1736

Fizetéssel
és magas jutalékkal
laggyűjtőket keresünk.
Jelentkezni 9—12 kö-
zött Turul, Piac-u. 34.
1. emelet. 1741

Tanuló
fiú és leány felvétetik
Varja könyvtárszete,
Péterfia-u. 12. 1743

Szervezési
titkárt keres fizetéssel,
napidíjjal Magyar biz-
tosító intézet, Piac-u.
34. 1741

Fiatal
gyári munkás felvé-
tetik. Műjéggvár —
Barna u. 15. 1008

Felveszek
önálló nagy mun-
kást állandó munká-
ra úriszabóságban —
Heiman Zsigmond,
Haidúböszörmény.
1461

Udvari
szoba házi munkáért
kiadó Eötvös uca 52.
Értekezhetni délelőt-
tönként. 1461

Garage-mestert
és kocsimosót azon-
nali belépésre keres
Szikszay. Központi
Garage, Piac uca 50.
szám. 1665

Kovácsstanulót
és segédet felveszek.
Kigyó u. 16. Fábán.
1655

Ügyes
fiú kifutónak felvéte-
tik Csapó uca 84. sz.
Csapos fűszerüzlet.
1640

Fűszeres
tanulónak fiút felve-
szek. ifi. Czinege Tam-
ás, Bethlen uca 76.
1489

Jó házból
való segédet, textil szak-
mára azonnalra alkal-
maz, Fleischmann, Si-
monffy uca 1. 1853

Cipészsegéd,
felvétetik, ki lehetőleg
csizmát is csinál, Telek
uca 43. 1818

Ötezer pengőt
kihelyezek, földre, vagy
házra, telefon: 20-47.
1821

**Jó kerékpár-
műszerészsegédet,** jó fi-
zetéssel, sürgősen keres
Király, Hunyadi uca
2. szám. 1858

Házmaster
felvétetik, Baross uca
26. szám. 1769

Kulcsárt,
vagy gazdát, nádudvari
kis gazdaságomba ke-
resek. Pályázatot „Sze-
rény” jelígre a kiadó-
hivatalba kérek. 1772

Házmaster
gyermektelen, kinek a
felesége főzni tud, fize-
téssel szeptember 1-ére
felvétetik, Rákóczi uca
65. szám, 3-ik ajtó.
1795

Magános
embert, vagy asszonyt
vidéki szőlőmbe felve-
szek, Lorántffy uca 42
szám. 1863

Szikvizüzembe
koosist állandó mun-
kára felveszek. Cso-
konai u. 31. 1834

Lakatossegéd
tűzhely munkában
gyakorolt, állandó
munkára felvétetik,
Csapó 87. 1747

Fodrász
üzletben iparral
rendelkező, — vagy
iparnélkülinek is —
perfekt tudással bíró
hölgyfodrász egyen-
nek helyet adok. Cí-
met a kiadóhivatalba
„fodrász” jelígre ké-
rek. 1758

Megbízható
segédg júbi ceati
és jómegjelenésű ke-
resztény fiatalembert
némi kereskedelmi és
irodai gyakorlattal
felvesz nagyvállalat,
Sajátkezűleg írt aján-
latot, életkor, eddigi
működés és fizetési
igények megjelölésé-
vel „szorgalmas” jelí-
gére a kiadóba ké-
rünk. 1834

Alkalmazást keres férfi

Kimérő,
pénzbeszedői, vagy
bármely állást vállal-
lok kaucióval. Cím a
kiadóban. 1761

Elmennék
helyben vagy vidék-
re gazdának — nagy
gyakorlattal. Cím a
kiadóban. 1827

Alkalmazást nyer nő

Filepapus
fonásában jártas mun-
kásnőket keresek emelt
munkadíjjal, állandó
munkára. Batthyány u.
1. I. emelet. 1030

Pénztárosnő,
jól számoló, forgalmas
üzletbe felvétetik. Aján-
latok „Megbízható” je-
lígre a kiadóba. 1595

Egy
középkorú asszony ta-
karításért lakást kap.
Wesselényi-u. 125. 1645

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot

vesz
lapunk nyomdája

5 és 4 éves
gyermekem mellé gon-
dozónőt keresek. Jelent-
kezés: Péterfia uca 43
szám alatt, 18—20 óra
között. 1628

Masamód
tanulóny felvétetik.
Sélyei kalapszalom,
Piac-u. 61. 1657

Fiatal,
ügyes bejárónó egész
napra felvétetik. Damó
cukrászda. Színházát-
járó. 1661

Bejárónót
keresek, parketthez ér-
tőt. Jelentkezés vasár-
nap délelőt vagy hét-
főn, Arany J.-u. 31.
1741

Egyedülálló
idősebb nő házvezet-
nőnek felvesz Simon,
Miklós-u. 27. Jelentkez-
ni vasárnap 3—4-ig.
1735

Középkorú
magános nő beteggon-
dozásra azonnal felvé-
tetik. Jókai-u. 3. 1731

Tanulóny
paplanvarrodába fel-
vétetik. Püspök pap-
lanos. Csapó 27. 1803

Tisztességes
bejárónó, takarítás és
főzéshez értő felvéte-
tik Eötvös u. 21. 1799

Kifutóleányt,
fogtechnikai laborató-
riumba felveszek, Er-
zsébet uca 61. 1833

Fehér
géphímző leányokat al-
kalmaz Nagy Gyula mű-
hímző, püspöki palota.
1793

Nőiszabóságba
gyakorlott kézi- és ta-
nulóleányt felveszek,
Mester uca 3. 1819

Üzletvezető
alkalmazottat kere-
sek azonnalra „Tra-
fik” jelígre. 1832

Munkásleány
iskolamentes, háztar-
tásban segédkező. —
légyfogókészítéshez
felvétetik. Garai 16-
1846

Egy fiatal
hölgyfodrászkisasszony
felvétetik, Bethlen uca
23. szám. 1751

Gyermekeim
mellé — megbízható
egyént azonnal felve-
szek. Maróthy Gy.
u. 3. sz. 1844

Gyakorlott
kézilányt uriszabó-
sághoz felveszek. Fo-
dor. — Arany János
tizenöt. 1843

Bejáró
takarítónót keresek
reggeli órákra. Löw,
Hatvan u. 61. I. I.
1838

Gyermek mellé
14—17 év közötti lány
felvétetik. Busi u. 6.
1822

Alkalmazást keres nő

Gazdasszonynak
ajánlkozom, éves bizo-
nyítvánnyal, helyben,
vagy közeli vidékre,
szeptember 1-re. Cím a
kiadóban. 1606

Kereskedelmit
végzett keresztény
urilány elhelyezke-
dést keres. Cím a ki-
adóban. 1830

Fiatal
leány fővárosi gya-
korlattal irodai, vagy
üzleti elfoglaltságot
keres, esetleg pénz-
tárba. — Ajánlatok
„Megbízható” jelígre
a kiadóba. 1648

Háztartási alkalmazott

Szobaleány
azonnalra felvétetik. Je-
lentkezés: Kossuth uca
15. sz., házmasternél.
1544

Jobb leány
gyermek mellé felvéte-
tik. Jelentkezni: Mester
uca 26. szám. 1633

Megbízható
mindenes főzőnő, ki
a háztartás minden
ágában jártas. Öreg
nárhoz felvétetik —
Piac u. 6. Zsáküzlet.
1699

Bejárónó
vagy nagyobb kifutó-
leány azonnalra felvé-
tetik, Péterfia uca 39.
1781

Kettő
tagú család, jól főzni
tudó mindenes szakács-
nőt keres, szeptember
elsőjére, Nagy Gyula,
Hatvan uca 1., üzlet.
1794

Mindenes
szakácsnő, jó bizonyít-
vánnyal azonnal felvé-
tetik, Besesnyei uca 14
1817

Bejárónó
jó bizonyítvánnyal fel-
vétetik, Batthyány uca
15. szám. 1813

Bejárónót
jó bizonyítványokkal
egész napra felveszek.
Sebestyén, Szent Anna
uca 35. szám. 1813

Mindenesleányt
azonnali belépésre vagy
15-ével felveszek. Je-
lentkezni: főzőkonyha-
épület, klinikán, vasár-
nap délután 4 órától,
dr. Legezáné. 1856

Vegyés

Domka Miklós
kéménymester, munká-
ra azonnal jelentkeznek
Friedmann gözmalom,
Pocsaj. 1590

Azonnal
elvállalok 250—300 da-
rab birkát, nyári lege-
lőre és teletelésre, Gel-
lért István, Mikepécs,
1608

Csinosan
bútorozott szoba, havi
22 pengőért azonnal ki-
adó. Eötvös uca 13.
1855

A görög katolikus
templomtól 5 pernyi
járásra levő Lónyay u.
9. szám alatti családi
ház eladó. Értekezni
lehet ott. 1861

Egyszerű
egy szoba, konyha, kis
lakás, 15-ére kiadó. Lo-
rántffy uca 42. 1862

Üzleti
berendezés, üvegbetétes
deszkafal, nagy asztal
olesón eladó. Pékó, Szt.
Anna uca 10. 1860

Libamáj
3 fillértől dekája, liba-
hús 1.60 kilója, csapó-
uccai színházi átjárónál
libahúsüzletben. 1859

Kerékpárok,
részletre és készpénz-
áron, legelősebben Ki-
rálynál, Hunyadi uca
2. szám. 1857

Kossuth uca 49.
szám alatt ötlakásos ta-
tállós ház hat munka-
teremmel, kerttel, 627
négyzetméter telken eladó
Tulajdonos címe a ki-
adóban. E 47

Kittinő jövedelmet hoz
158 négyzetméteres tel-
ken fekvő ház, két há-
romszobás lakásból áll,
most renoválták, ha-
vonként 172 pengő bért
hoz. Kedvező feltételek
mellett szabadkézből el-
adó. Cím a kiadóban.
22 A 7

KIRÁLY KAYÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMAS, ZAMATOS
KAYÉTI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
A VEVO ELŐTT PORKÖLİK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Grafológusnő
csalhatatlanul biztos
analízist nyújt az ér-
deklődőknek Széchenyi
utca 43. 1696

Csere
Sestakert, Poroslay út
74. számú, két uccára
nyíló szőlő- és gyümöl-
césösömet elcserezném
városi lakóházra, tele-
fon: 2491. 1765

Ajánlat

Poloskairást
ciángázzal, lakások át-
vizsgálását felelőséggel
vállalja Kiss ciánó-
zó vállalat, Kigyó ucca
5. szám. 1867 9. 2

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala”
ciánózó vállalattal. Rá-
kóczi utca 9. szám. Te-
lefon: 14-27. szám.
1875 9. 2

Fáy arckrém,
napbarnított arcokra a
legjobb. Kapható Grósz
Nagy Ferenc patikában
(színház mellett).
1322 9. 6.

Villanykörte-
csere 20 fillér. Diszlár-
gyak, rádió, gramofon,
gramofonlemez, olcsón
Vagyonmentő, Hunyadi
utca 22. 1526 9. 9.

Az Augusztus
tüdőbeteg szanató-
riumban 3-4 vagon
salak kifuvarozás el-
lenében dímentesen
átvehető. Jelentkezés
az intézet gazdasági
hivatalánál. 1756

Kütfűrást,
javítást, felelőséggel el-
vállal Szeitler kütfűr-
mester. Kerekas s ki-
sebb szivattyú, kútrá-
mák eladó. Honvéd u.
41. szám. 1788

Kereslet

Veszek
bütort, zálogjegyet, var-
rógépet, irodaberende-
zést, mindenféle ingósá-
gokat. Hívásra jövök.
Csapó ucca 16.
707. 9. 7.

Veszek
jól felszerelt nagy
Boczonádi kaptáros
méheket — pergetés
után. Ehrenfeld Mik-
lós, Sáránd. 1711

Egy
kis üres szobát kere-
sek. Cím a kiadóban.
1847

Élelmiszer ital

Fajdinnye.
jégbehűtve, szeletelve,
állandóan, napi áron
kapható. Dégenfeld-téri
barakk (Bódéval szem-
be). 431 8. 22.

Hatvan fillér
egy négyfogásos ebéd.
Szent Anna ucca 36. sz.
kifőzdében. 1733

Száz hektó
1937 évi sajáttermésű
bor, részletekben is el-
adó. Dr. Lengyel, Boes-
kay-kert. 1530

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-
gária panzióban, szo-
bák napokra és hónap-
számra, Ferenc József
út 59. szám. Telefon:
23-39 szám. 800 vv

Diákot keres

Középiskolás
leányt teljes ellátásra
elfogadok. Káposztás-
hordó eladó. Barna-u.
tizenegy. 1687

Teljes
ellátást keresek diák
fiam részére református
családnál, a kollégium
közeliében. Ajánlatokat
„Zongorahasználat” jel-
igére a kiadóba. 1529

Középiskolás
gyermeket teljes ellá-
tásra elvállalok. Lor-
ántffy ucca 27. Ugyan-
ott zongora eladó. 1782

Középiskolás
leányt, teljes ellátásra
elfogad uri család. Zon-
gorahasználat: Bethlen
utca 31. sz. 1790

Középiskolás
leányt vagy fiút tel-
jes ellátásra elfoga-
dok. Bethlen u. 17.
1804

Középiskolás
diákot teljes ellátá-
sra elfogadok. Özv. dr
Kovácsné. Kálvin tér
1. sz. 1825

Tüzelő anyagok

Száraz
bükkszászból felvágott
tüzifa 500 kg vetelénél
hazaszállítva 3.80 P és
4.40 P Grünfeldnél. —
Hatvan u. 21. Telefon:
29-82

Tüzfát-szenet
vásároljon legolcsóbb
napjaron Vágó József
tüzfát-szenkereskedőnél
„Margit fürdő” mellett.
Telefon 10-24. 1080 vv

Tüzifa
és szén legolcsóbban
Sándor László Dózsa u
25. T. 27-01. 1092 8. 31

Hangszer

Egy rövid
keresztúros „Ehrbar”
zongora eladó. Cím a ki-
adóban. 1668

Zongora,
pianinó bérbe, vagy el-
adó. Bátorudvar, Csapó
utca 16. 1783

Zongora
augusztus 15-ére bérbe
kiadó. Kardos ucca 13.
1744

Hosszú
koncert zongora eladó.
Nyilastelep, Emerich u.
15. szám. 1702

Zongora
angol mechanikás, hasz-
nált eladó. Orosz, Szent
Anna ucca 48. 1790

Irjon
egy levelezőlapot
Gärtner zongorahan-
golónak. Kút ucca 104.
1604

Harmónium
és zongora olcsó áron
eladó. Hangolást, javítá-
st vállalok. Tonté,
Piac ucca 44. 1792

Bútor

Antikkomót,
modern háló, ebédlő, s
kombinált szekrény,
konyhaberendezés, fo-
telek eladók, Dégenfeld
tér 6. szám. 379 8. 19

Két darab
festett ágy és egy siffon
eladó. Ugyanott leán-
dere, rózsá- és fehérsz-
ínűek eladók. Honvéd
temető ucca 6. 1217 vv.

Eladó
diófa ebédlő. Megte-
kinthető naponta dél-
után 3-5 óráig, Nyu-
gati ucca 50. 1601

Eladó
öt darabból álló garni-
túra. Megtekinthető 8
órától, Simonyi út 3.
1599

Eladó
féregmentes keményfa-
háló, sezlón és konyha-
berendezés, Dózsa ucca
15. szám. 1694

Két szoba,
és konyhabútor eladó.
Erzsébet ucca 44. 1723

Egy
hálószoba bútor eladó.
Szoboszlói út 4 B. 1789

Jókarban
levő diófaebédlő eladó.
Ferenc József út 7. sz.
1. emelet. 1641

Masszív
világos háló, antik
komót, cselédágy, to-
rontáli függönyök. —
Igazgatóné. Törvény-
szék. 1796

Autó, motor, kerékpár

Kitűnő
állapotban levő 3 és 4
személyes DKW, 2 szem-
élyes Fiat, Balilla
autó, továbbá 500-as
Puch, Ariel és BSA mo-
torkerékpárok eladók.
Szoboszlaynál, Szé-
chenyi ucca 24. 1512 vv

Csepel
segédmotor, keveset
használt, legújabb típus
eladó. Piac ucca 64.
1656

Jóállapotban
levő 175 cm. motor-
kerékpár eladó. Holes,
Böszörményi út 17.
1691

Méray
motorkerékpár 350-es
és egy 2+1 rádió el-
adó Vár u. 2. Házfel-
ügyelő. 1811

Skoda teherautó
másféltonnás, prima
állapotban eladó. Öt-
malom 1. 1836

Raleigh
ötszázas oldalkoesis
motor sürgősen eladó
minden elfogadható
árért Ötmalom 1. 1835

500-as
motorkerékpár eladó
Honvéd ucca 63. sz.
1837

Eladó
250 ke. angol gyárt-
mányú motorkerék-
pár 1938. típusú. Vig-
kedvű Mihály u. 10.
szám. 1845

Egy
alighasznált kerékpár
eladó. Arany Bika
trafik 1801

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Hentes,
mészáros üzlet, fodrász
üzlet, szabóságra, bár-
mire, Kassa út 2. 1600

Világos
udvari parkettes helyi-
ség, táncsteremnek, jobb
raktárnak, társaskör-
nek kiadó. Piac ucca 59
1730

Cépezsműhelynek
üzlethelyiség azonnal
kiadó, Zafir Ede, Mes-
ter ucca 50. 1734

Műhelynek,
raktárnak való világos,
száraz helyiség kiadó,
Rákóczi ucca 13. 1681

Világos
száraz, bárminek alkal-
mas pincehelyiség ki-
adó. Ugyanott trágyát
szalmáért adok. Rá-
kóczi ucca 5. 1720

Két üzlethelyiség
kiadó, Piac ucca 56. sz.
alatt. Értekezés ügy-
védemnél, Csáthy, Deák
Ferenc ucca 9. 1701

Jól bevezetett
festéküzlet, árúval vagy
árú nélkül is átadó Cím
a kiadóban. 1719

Jóforgalmú
kifőzde eladó, Szent A.
utca 36. 1729

Kisebbségi
üzlethelyiség azonnal
és olcsón kiadó Mes-
ter ucca 46. 1839

Üzlethelyiség
berendezéssel, olcsó lak-
bérrel, esetleg az adó-
fizetés is kiadó. Cím a
kiadóban. 1833

Átadó üzlet, vendéglő

Egy
jó forgalmas vendéglő
kérthelyiség, stb. teljes
berendezéssel azonnal
átadó. Rákóczi u. 16.
891.815

Bevezetett,
fűszerüzlet, italmérés-
sel, más vállalkozás
miatt átadó. Debrecen,
Rakovszky ucca 21. sz.
1616

Bevezetett
fűszerüzlet nagy ve-
vőkörrel, nagy forga-
lommal, kismérték-
beni italméréssel. Ja-
kással átadó. Cím a
kiadóban. 1850

Harminc év
óta fennálló borbély-
üzlet szeptember 1-re
kiadó Wesselényi u.
123. szám. 1481

Fűszerkereskedés
öt uccára nyíló sarok
üzlet italméréssel, 3
szobás lakással, kül-
lön udvarral kevés
pénzzel átvehető. —
Cím a kiadóban. 1757

Jóforgalmú
fűszer- esemegéüzlet
elköltözés miatt át-
adó. Cím a kiadóban.
1637

Tízéves
fűszerüzlethelyiség, két
szobás lakással azonnal
kiadó. Keresztesi ucca
5. szám. 1773

Negyvenéves
fűszerüzlet, italmérés-
sel, forgalmas helyen
átadó. Cím a kiadóban.
1841

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy nagy uccai szoba,
Ferenc József út 75. sz.
1. emelet, ügyvédi iroda,
84 vv. 1753

Kiadó
egy szoba, konyha, Bö-
szörményi út 52. 1588

iKiadó
egy uccai szoba, kony-
ha kisebb családnak
szeptember egyre. —
Erzsébet ucca 97. 1712

Kiadó
magános kertés ház,
kút, villany, Kanális
utca 21. 1710

Szoba,
konyha, spájz, fáska-
mara szeptember el-
sejére magános nő-
nek, szép tiszta, virá-
gos udvarban, Hat-
van ucca 24. szám. 1703

Kiadó
szoba, konyha, spájz
mellékkel, teljes kerthasználat-
tal Békessy Béla uca
(Nyulás) 14. szám
alatt október elsejére
1669

Kiadó
egy szoba, konyha,
spájz szeptember 1-re
Honvéd ucca 62. 1555

Egyszobás
konyhás, élelkama-
rás udvari lakás piac
közeliében kiadó szeptem-
berre Monti ezre-
des ucca 11. 1810

Kiadó
szoba, konyhás uccai
lakás, szeptemberre,
Vigkedvű ucca 21. sz.
VI. WC bent. 1816

Kiadó
Árpád-térhez 3 perc-
nyire levő, Temető ucca
14. a. sz. alatt levő mo-
dern egy szoba, konyha
spájzból álló családi
ház, konyhakerttel,
biztosított egynének
szeptember elsejére. Ér-
tekezni lehet: vasárnap
10-1 óráig a hely-
színen. 1824

Egy
nagy szobából, kony-
hából, spájzból álló la-
kás kiadó. Kigyó ucca
30. szám. 1826

Egy
szoba, konyha, kama-
ra szeptember egyre
csendes embereknek
kiadó. Vörösmarty
u. 15. 1642

Kiadó lakás kétszobás

Kettő szoba,
konyha, mellékkel, helyi-
gel, bútorozott szoba ki-
adó. Teleki ucca 92.
1764

Két szoba,
konyha, kiadó, városi
nyomda mellett, Böször-
ményi út 8. 1753

Kétszobás,
parkettes, komfortos
lakás kiadó. Apaffi u.
30. szám. 1755

Két szoba,
fürdőszobás lakás, mel-
lékkel, helyi-gelekkel kiadó.
Vörösmarty ucca 5.
1746

Kiadó
száraz, féregmentes két
szobás lakás, mellék-
helyiségekkel, nagy ud-
varral, sertéstartással,
36 pengőért. Értekezni
Hatvan ucca 64. 1759

Kiadók:
2 szoba, előszoba, für-
dőszobás különbejá-
ratú bútorozott szoba
Miklós ucca 41. 1611

Kétszobás
fürdőszobás, komfortos
kert lakás vízzel,
gázzal, villannyal, —
Széchenyikert, For-
gács ucca 5. 1556

Kétszobás
parkettes, komfortos
udvari lakás novem-
berre kiadó Rother-
mere u. 15. 1692

Tiszta
kétszobás uccai lakás
havi harminc pen-
gőért elsejére kiadó.
Rothermere 24. 1713

Uccai
kétszobás lakás kiadó
szeptember 1-re Köll-
esey 21. 1780

Két
kis szobás lakás, azon-
nalra is kiadó. József
kir. herceg ucca 23.
1848

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
újonnau tatarozott
parkett nélküli udva-
ri lakás, fürdőszobá-
val kiadó. Arany Já-
nos húsz. 1707

Emeleti
3 szobás, udvari két-
szobás, verandás ker-
tes lakás kiadó Kos-
suth u. 28. — Megte-
kinthető 11-1 óra
között, Ipartestület.
1721

Háromszobás,
összkomfortos lakás
szeptemberre kiadó.
Kossuth ucca 7. II.
emelet. 1598

3+1 szobás
kertes családi ház no-
vember egyre kiadó.
Török Bálint ucca 22.
1599

3 szoba.
előszoba, fürdőszoba, konyha, összkomfortos lakás mellékhelyiségekkel, kerttel kiadó. Buidosó ucca 5. szám. 1268

Kiadó
november elsejére háromszobás, modern összkomfortos lakás, külön kerttel, Kossuth ucca 26. alatt, házfelügyelő. 1740

Kiadó lakás nagyobb

Négy szobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10-12 óráig, délután 3-5 óráig. 1757 vv

Ötszobás
lakás, 900 négyszögletes mesterlakással kiadó, a Simonyi úton. Tulajdonos címe a kiadóban meg tudható. E 35

Kiadó
modern hallos, szép, s tiszta lakás. Csapó ucca 59. szám. 1728

Minden
kényelemmel ellátott új modern négyszobás lakás, nagy nyitott terasz és folyosóval, parkírozott udvarral. Kiadó Varga ucca 21. 1742

Átadó
Hatvan ucca 6. alatti bérházban szeptemberre négyszobás, hallos s központi fűtéses hidegmelegvízes, minden komfortos, liftes, szép lakás, III. emelet 10. dr Acél. 1706

Hatszobás
komfortos lakás kiadó, esetleg kétszer háromszobásnak. Rothermere ucca 7. 1807

Két nagy
és három kisebb szobából álló komfortos emeleti lakás, november elsejére kiadó. A lakás megtekinthető délelőtt 9 órától, Besze János ucca 12. sz. alatt. Értekezni lehet napon-ta 8-12 óráig a 28-74. telefonon. 1813

Modern
ötszobás, több év óta orvosi lakás kiadó, Csapó ucca 19. 1660

Ötszobás,
uccai modern lakás kiadó, Rákosi Jenő 4. 1830

Kiadó
azonnal olesón ötszobás összkomfortos udvari lakás, Vár ucca 2. 1828

Novemberre
kiadó négyszobás, fürdőszobás uccai földszinti lakás, Szent Anna ucca 35. 1815

Lakást keres

Kétszobás,
lakást központban keresek, egy évig előre fizetve. Csokonai ucca 32 szám. 1618

Kerthasználattal
3-4 szobás kerti lakást keresek. Ertesítést várom télgyárba kérek, telefon: 23-51. 1651

Katonatiszt
3 vagy 4 szobás összkomfortos lakást vagy különálló villát keres. Cím a kiadóban. 1722

Gyermektelen
állami tisztviselő keres kétszobás lakást villamoshoz közel — „Armejelöléssel” — jellegére. 1806

Főposta
közélemben egy kétszobás, összkomfortos lakást keresünk. Cím a kiadóban. 1849

Butorozott szoba

Különbejárattal
két egymásba nyíló istá- utcai butorozott szoba, fürdőszoba haszná- lattal kiadó, esetleg kü- lön külön is augusztus 15-re. Széchenyi u. 12. 1179 vv

Butorozott
utcai szoba kiadó. Első- rendű házas ebédkoszt megrendelhető. Péterfia utca 30. 1644

Lakótársat
keres egyedülálló úrinő lakásába azonnalra. Cím „Urinő” jellegére a kiadóba. 1662

Különbejárattal
butorozott szoba, egy- két személynek azonnal kiadó. Rákóczi u. 35. szám. 1768

Különbejárattal
csinosan újbutorozott szoba, központi fűtéssel ki- adó. Cím: Turai trafik. 1705

Két
szoba, előszoba búto- rozva kiadó Bruck- ner u. 5. Apafi mal- lom mellett. 1738

Uccai
butorozott szoba egy- két úrinőnek kiadó — Rákóczi 9. 1812

Butorozott
szoba kiadó — Lo- rántffy u. 8. Ugyan- ott egy kanapé eladó. 1851

Különbejárattal
kis butorozott szoba ki- adó. Házmestert felve- szek, Varga ucca 6. sz. 1842

Ingóságvétel

Zálogcédulát
tábori látszóveket, al- pakka étkezésleket, s régi bútorokat, régisé- geket, a legmagasabb áron vásárol **Ingóság- közvetítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99**

Két-három
mázas használt hor- hanyozott tetőlemez keresetnek. — Varró, Hajdúhadház. 1592

5.5. lóerős,
villanymotort keresek megvételre. Bánhid, Kossuth ucca 29. 1778

Ingóság eladás

Elköltözés
miatt egy sparhelt ol- esón eladó. Cím: Mesze- na utca 2. 748 vv

Gazdasági felszerelések
16-án reggel 8 órától az Eben 87. sz. alatti ta- nyán eladatnak. 1625

Szőnyeg,
bútorok, ruhaneműk, ingóságok, 15-én reggel 8 órától a Miklós ucca 10. szám alatt, szabad- kézből eladásra kerül- nek. 1624

Zománctűzhelyek
gyönyörű színekben, nagy választékban Nagy vasúletében, Csapókai- nyar. 1676

Használt
zománctűzfűtőkád, Wam- pir porszívógép, lisztel- láda, bórdóeresztő köté- eladó. Csapó-utca 77. 1677

Eladó
egy használt ökrös- és egy lószekér. Károly F. J.-u. 66. 1679

Uj
hengeres kútkáva el- adó, Nagy, Rigó-u. 44. 1684

Fürdőszoba-
berendezés eladó. Bo- tondu. 3. 1685

Hentesüzlet-
berendezés, négy süldő, hamis kutya eladó. Er- zsbet-u. 37. 1626

Eladók:
látás, erős lencsével, régi bútorok. Délelőtt 11-1 óra között. 1612

Kútszivattyú
eladó. Kassa-u. 5. 1652

Eladó
barna, magas cserép- kályha és használt ülő- fürdőkád. Garai-u. 20. 1653

Mézskanna,
20 darab, eladó. Nyuga- ti-u. 2. 1666

Berakott
sparhelt, csempézett s sütső, viztartályos, sűrű- sően eladó. Péterfia-u. 31. (Házfelügyelőnél.) 1664

Elköltözés
miatt szoba- és konyha- bútor, kályhák és sod- rony matracokkal el- adók. Boldogkert, Be- gány-u. 14. 1663

Eladó
fűszerberendezés, Mike- péresi-úti telep, Szenv- nyesimél. 1581

Kütesövek
eladók. Értekezni dé- lután 2-4 óra között. Károly F. J.-u. 26-a. 1724

Eladó
villanygramofonnal el- látott erősítő berende- zés, Szondi-u. 6. szám 1727

Cserép,
faanyagok, vasredő- nyök tokkal, ajtók, ab- lakok olesón eladók. Simonffy-u. 41. 1695

Erős
kerékes kútszivattyú el- adó. Széchenyi-u. 88. 1698

Eladó
férfi és női ruhanemű. Tóthné, Péterfia 48. 1726

Torontáli
szövőszék, nagy eladó, vagy bérbeadó. Megte- kinthető: Meszena ucca 19. szám. 1791

Állótűkőr
szalonbútor, diófaháló, nagy szobanövények el- adók. Szöllős, Miklós-u. 4. 1708

Tiszti csizma,
42-es eladó. Domb-u. 16. Keresztépület. 1709

Üzleti berendezés
kötő karban, hátul deszkázott, kb. 25 da- rabból álló fiókos és facho- stelázi és pull azonnal átadó. Cím a kiadóban. 1716

Hálószobabútor,
többféle dolgok eladók. Késes-u. 42. 1720

Singer
varrógép olesón eladó. Verő, Werbőczy-u. 4. Iparkamara. 1732

Eladó
Kölcsey-u. 7. alatt 15 m hosszú lebontásra váró épületrész. Megtekin- thető 2-5 óráig. 1748

Egy
használt hajszárítóbura olesón eladó. Rákosi J. (Király)-u. 2. Bádogos- műhely. 1751

Urizsabó
műhelyberendezés és egy új fűlháló bútor el- adó. Homok ucca 132. harmadik ajtó. 1763

Eladó
jókarban levő egy so- rozat mézeskalács-for- ma, Piác ucca 8. szám, Szilágyi. 1752

Ebédlő
rég és új, egyéb bú- torok eladók. Péterfia ucca 8. 1832

Ezer kilós
jó hitelesített tizedes mázsa eladó. Megte- kinthető: Rákóczi ucca 67. sz., délután 1-2 óra között. 1767

Sülyesztős
varrógép, centrálbobln, alighasznált állapotban eladó. Simonffy ucca 38. szám. 1771

Egy jókarban
levő „Pfafl” varrógép eladó. Paacsirta ucca 60. 1831

Gyönyörű
szőnyegek, függönyök, lakésizolt hálószoba, s képek, sezlontakaró, s rézfűggyőnyrudak, per- zsabunda, Arany János ucca 28. 1840

Eladó
kis fémestergapad. Ér- deklődni lehet vasár- nap egész nap. Miklós u 23. szám. 1800

Világos,
festett háló, heneserek, asztalok, kanapé, ko- mót, székek, többféle bútorok olesón eladók. Csapó ucca 49. 1775

Tengeri göré
eladó. József kir. her- ceg ucca 67. 1776

Vadászfegyver
eladó, kétésvű, jókar- ban, felszereléssel együtt, Paacsirta ucca 7. 1787

Varrógép,
Singer, sülyesztős, alig használt, eladó Kossuth ucca 41. 1786

Cimbalom,
hálószoba, sezlón, pán- célkassza, írógép, ebéd- löszekrény, irodaberen- dezés, varrógép, vegyes bútorok eladók. Csapó ucca 16. 1784

Gazdasági termények

Répaszelet,
szalma, török, eladó. Zúgó ucca 4. sz., reál- iskolánál. 1852

Eladó házhely

Boeska kertben
800 négyszögöl szőlő, szép gyümölcsösök. Ér- tekezni: Teleki ucca 28. szám. 1779

Eladó ház

Öt lakásos
két uccára nyíló bérház Szent Anna uccán eladó Sebestyén ügyvéd, tele- fon: 24-20. 1814

Vagyonmegosztás
miatt Honvéd-u. 55. sz. feleresze minden elfo- gadható árért eladó. Értekezni Meszena-utca 10. 1704

Eladó
ház Acél-utcanál levő Körte utcában, Ára 1400. Értekezni vasár- nap. 1693

Eladó
masszív, primán épült bérpalota üzlettel, re- mek teraszos lakásokkal, fenyveskert, ga- rázzsal, legkedveltebb utcában. Felvilágosítás: Vendég-u. 34. 1726

Eladó
több utcára nyíló föld- szintes, több üzletes sa- rokház, lakással, Pom- pás fekvés. Értekezni: Vendég-u. 34. 1726

Üzletház,
több lakással, bevezet- tett jó fűszerüzlettel, három utcára sarok, ol- esón eladó. Erzsébet-u. 26. szám. 2001

Eladó
a Nyíl-utca 9. számú ház. 1502

Ház
eladó. Kocsma, fűszer- üzlet. Cím a kiadóban.

3200 pengőért
villamos végállomástó- löt percre három kislá- kásos ház kerttel eladó. Érdeklődni: Gavallér- iroda, Svetits-palota. 1632

Eladó
Hatvan ucca 11. sz. ház. Az 531. négyszög- öles telek a: Déri térre nyílik. Értekezni dr Szöllősi ügyvéd úrnál, Miklós ucca 4. 1762

Két
egyszobás, konyhás la- kás olesón eladó. Gvi- mes ucca 3. sz. és Ur- rélje ucca 32 sz. Nyulas 1760

Egyemeletes
ház, két négyszobás, s egy 3 szobás, modern lakással. Barna ucca 15 1774

Eladó
vagy bentli házzal elce- rélhető, Király Ferenc ucca 8. számú ház nagy telekkel, gyümölcsösökkel. Értekezni: Csapó ucca 32. szám. 1750

Boldogkertben
adómentes családi ház mellékhelyiségek- kel, 180 termőgyü- mölősfás 2214 □-öles kerttel 10.000 P-ért eladó. 7.500-al átve- hető. Cím a kiadóban. 1797

Kétszobás,
modern, adómentes csa- ládi ház, eladó. Csapó- kert, Mátyáskirály ucca 26. szám. 1647

Nagypál ucca 7.
számú téglából épült 2 szoba, előszoba, kony- ha és mellékhelyiségek- ből álló ház, 3000 pen- gőért eladó. 1617

Eladó
Patay ucca 15. számú ház. Kötő tőkebefek- tetés. 1610

Eladó
3 szoba, előszoba, ösz- szes mellékhelyiségek- ből álló kertes családi ház. Villamoshoz közel, Sipos ucca 4. (Vágóhid mellett). 1670

Böszörményi út 53-55
számú ház vendéglővel, nagy gazdasági udvar- ral eladó. Ugyanott is- talló raktárnak is kiadó 1770

Családi ház,
jövödelmező bérház, ondódi, lepi és kishe- gyési földek eladók. Ér- tekezni dr. Hódy Béla ügyvéd irodájában. Tele- fon 17-80. 1675

Szép
masszív családi ház, kerttel, 214 négyszögöl, négy parkettes szoba, minden kényelemmel elköltözés miatt eladó. Megtekinthető: 10-6 óráig, Ajtó ucca 23. 1829

Villatellek
egy 404 s egy 327 négy- szögletes a Lajos király téren, közművekkel sűrű- gösen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Villa,
háromszobás, összkom- fortos, parkírozott, gyü- mölőssal és szőlővel beültetett 448 négyszög- öles telken, villanegyed- ben sürgősen eladó vagy földbirtokkal elcsere- lendő. Értekezni: Nap utca 4. szám. 07 vv

Eladó
villamos végállomásnál gazdáknak is nagyon al- kalmas házastelek, két szoba, konyha, kamara 2 istálló, göré, egy nagy szénás szin deszkából. Az épületek téglából, s cseréppel fedve, vízű kút. Az egész ára 3300 pengő. Részletre is meg- vehető. Kézpénz esetén engedmény. Bihari u. 4 szám 105+

Jól jövödelmező ház
reme kfeltételek mellett eladó. Havi 111 pengő hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás, konyhás lakás és 1 üzlethelyi- ség van bérbeadva. Cím a kiadóban. 21 A+

Kéttlakásos
ház 129 négyzetes tel-
lekkel, Mórca ucca 1 sz.
alatt olcsó áron eladó.
Bővebbet a kiadóban.
E 30

Villatelek,
egyetemi sportpályával
szemben, aszfaltos ut-
mentén, kedvező felté-
telekkel eladó. Kölcse-
nő Segélyző, Kossuth
ucca 8. 104+

Ilyen csodavételt
még nem hallott! Nem
egészen két év alatt óna-
magát kifizeti egy most
renovált ház. Havi bér-
jövödelme 290 pengő.
Van benne két három-
szobás és 6 egyszobás
lakás. Ügynökök kizár-
va. Cím a kiadóban.
19 A+

Homokkerten
119 négyzetes tel-
ken 3 egyszobás és egy
egyszobás lakás van.
Most havi 30 pengő
hoz. Alkalmi áron át-
vehető, kevés pénz ké-
rhető. Cím a kiadó-
hivatal megmondja.
18 A+

Eladó ház
a város szívében 7 la-
kással, fürdőszobákkal.
Virágokert. Termő gyü-
mölcsház. Elsőrendű
tőkebefektetés. Rákóczi
u. 35. szám. 101+

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas ho-
mokkőrd a vágóhídi vil-
lamos végállomáshoz
három percre, részletre
is eladó. A terület ház-
helynek is parcellázva
van. Bihari ucca 4.
102+

Vargakerten
kötöny vétellehetőség
nyílt egy most renovált
háza. A lakbérből a
ház ára kifizethető.
mert 2 kétszobás és 8
egyszobás lakásban bé-
rlők laknak. Most havi
97 pengőt fizetnek. Jó
feltételek mellett a ház
azonnal átvehető. Cím
a kiadóban. 20 A+

Takaras
kertesi ház, nagyon
olcsón megvehető, a
Bozsa telepen, — 334
négyzetes telken, két
egyszobás, konyhás la-
kás és egy szoba.
konyhás lakás van ben-
ne. Kevés pénzzel át-
vehető. Cím a kiadó-
ban. 16 A+

Eladó
Tócskerti, Faiskola u.
7. f. alatti ház és mel-
lette levő beépítetlen te-
lek, együtt, vagy külön
is. A ház áll: utcai két
szoba, előszoba, kony-
ha, spájzból, lakható
alápincézéssel, udvari 1
szoba, konyha, spájz-
ból. Szivattyús kut, 12
jóságra istálló, gyü-
mölcsös, konyhakert és
szőlő van a 393 négy-
zetes telken. A beépít-
hető házhely 384 négy-
zetes. Olcsó ár! 108+

Jó vétel
A Salétrum uccán 115
négyzetes telkes ház,
havi 54 P bérjövöde-
lemmel eladó. két egy-
szobás, konyhás és egy
egyszobás, konyhás la-
kás 2 pincéhelyiséggel
áll. Nem sok pénzzel át-
vehető. Cím a kiadó-
ban. 17 A+

Jó nyugdíjnak
megfelelő jövödelmet
biztosíthat magának,
aki megveszi a város
forgalmas fejlődő ne-
lyén azt a házat, ame-
lyikben egy kétszobás,
négy egyszobás kony-
hás és 1 szoba kizár-
helyiséggel álló lakás
van. Jövödelmez havi
130 pengőt. Fele árával
átvehető. Cím a kiadó-
ban. 14 A L

Eladó házhely
a Sámsoni követűtől 1
percre. Apponyi u.
48. szám. Négyzetes
3 pengő. Részletfizetés
mellett is. 2+

Homokbánya,
a Rigó ucca elején,
kövesúthoz közel, ke-
vező áron eladó. A te-
lek a kibányászás után
ingyenbe marad a ve-
vőnek. Felvilágosítás:
28-83. sz. telefonon.
11+

Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 132
négyzetes telken há-
rom egy szoba, konyhás
és két egyszobás lakás-
sal bíró ház. Havi bér-
jövödelme 56 pengő.
Cím a kiadóban. 13 A+

30.000 pengő
értékű modern, erős,
egészes üzleti sarok-
ház a tulajdonosok
egészes állapota miatt
most csak 4000 P kész-
pénz és 200 P havi já-
rulékként örökáron meg-
vehető. Csak teljes ga-
ranciaképes, komoly
egyének ajánlatára re-
fektálok. Cím a kiadó-
ban. 106+

Rakovszky u. 57,
és Bercsényi u. 54. sz.
két uccára nyíló al-
pincézett, havi 100 pen-
gő jövödelmet hozó ház,
villany s vízvezeték!
109+

Simonfi út 5. sz. villa
eladó
600 négyzetes, van
rajta 2 rendbeli lakás.
Tulajdonos címe a ki-
adóban. E 44

Egészes
városrészen, Komlóssy
út 10. sz. 519 négyzet-
es villatelek, két uccá-
ra szól, eladó. Felvilá-
gosítás a kiadóhiva-
talban. E 28

Eladó
Simonfi u. 39. sz. ház,
141'40 négyzetes, van
rajta 6 lakás. Cím a ki-
adóban. E 43

Simonfi út 7. sz. villa
888'20 négyzetes, 6
szobás lakás és külön 1
szoba, konyhás lakás,
nagy kert, tulajdonos
címe a kiadóban. E 45

Kossuth ucca 49.
szám alatt öllakásos is-
tálló ház hat munka-
teremmel, kerttel, 627
négyzetes telken eladó
Tulajdonos címe a ki-
adóban. E 47

Kötöny jövödelmet hoz
158 négyzetes telkes
ház, két háromszobás
lakásból áll, most re-
noválták, havonként
172 pengő bért hoz.
Kedvező feltételek
mellett szabadkézből át-
vehető. Cím a kiadó-
ban. 22 A+

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, át-
helyezve: Deák Ferenc ucca 7. szám alá. —

Sürgösen
eladó házak: Péter-
fia ucca 15. Wesselé-
nyi ucca 105. Varga
ucca 43. Késes ucca
10. 22 és 72. Bujdosó
ucca 22. adómentes. 1820

Poroszlai út 33. Szo-
boszlói út 6. szám
alatt 1100 öl telek. —
Megbízott Samu Já-
nos, Deák Ferenc uc-
ca 7. 1820

Nagy Sándor

ingatlanirodájának hirdetése
(Csapó ucca 27.)

Tizenkét százalékot
jövödelmez Késes ucca
14. számú adómentes,
pincézett úriház. Uccai
háromszobás s több ki-
sebb lakással. Minden
elfogadható árért!

Vendég ucca 44. sz.,
pincézett, adómentes,
uccai kétszobás, udvari
kéttlakásos mellékhelyi-
ségekkel, 7400 P. Ke-
vés készpénzzel meg-
vehető.

Brassai ucca 5. (Kis-
hegyesi útból), nagyon
kényelmes úri családi
ház, minden mellék-
épülettel 4800 P.

István út 58. (Tiszt-
viselőtelep), három egy-
szoba, konyhás lakás,
310 öl telek, 3600 P. Az

üres telek megér ennyi!

Föld:
Halap csárdánál, ke-
vesút mellett, 16 hold
búzatermő, kitűnő ese-
repes tanyával, gazda-
sági épületekkel. Körü-
lötö 300 hold akácerdő
méhészetre, állatte-
nyésztésre aranybánya.
Közbejött körülménye-
kért sürgösen eladó!

Látóképnél, kövesút-
nál, 7, 4, 3 hold első-
osztályú föld, hihet-
lenül olcsóért. Vagyon-
megosztásból alkalmi
vétel.

Ingatlan adásvételi
ügyekben bizalommal
forduljon irodámhoz. 1733

**Nagyon szép
ősz barack 1kg 48f.**
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Telefon 17-64.

Szent Anna ucca
34. számú ház
418'54 négyzetes, négy
rendbeli lakás, az épü-
let hátsó részén nagy
kert. Tulajdonos címe
megtudható a kiadó-
hivatalban. E 46

Meszera ucca 2.
Könyök ucca 1.
saroktelek, 138 négy-
zetes, van rajta egy
üzlethelyiség és 4 lakás
Cím a kiadóban. E 40

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyzetes,
van rajta egy üzlethelyi-
ség, öt lakás, igen érté-
kes telek. Címe megtud-
ható a „Debreczen” ki-
adóhivatalában. E 42

Négyzetes,
uccai fürdőszobás és
egy udvari fürdőszobás
lakással bíró 246 négy-
zetes telekkel. Teléki
ucca 77. alatt, szép ház,
garázs is van benne,
most olcsón megvehető.
Tudnivalókat a kiadó-
hivatalban. E 31

Gödényürü
ötszobás lakással Liró
293 négyzetes telkes
ház, méltányos áron el-
adó. Jókai ucca 9 C. —
Közlebbit a kiadóban.
E 27

Pompás
helyen szép telek ol-
csón megvehető. Kom-
lóssy út és Dóczy ucca
között az egyetemi te-
letikai pályával szem-
ben fekszik, 864 négy-
zetes. Három parcellá-
ban is eladó. Cím a ki-
adóban. E 29

Bérbeadó
25 kat. hold föld jó ta-
nyaépületekkel Derecs-
kén, a községhez 3 km-re.
Érdeklődni lehet
Derecskén, Kossuth-u.
13. 1643

Nagyere
86. nyolc hold föld el-
adó. Értekezni: Ra-
kovszky ucca 47. 1745

Piac dülő
ondódi állomásnál 4
hold föld kiadó. Érte-
kezhetni: Rothermere
ucca 39. 1749

Kiadó
24 hold tanyaföld, a
Kondoros mellett, Ba-
ranyi ucca 42. alatt, a
DEMKE mellett. 1777

Kilenc hold
szántó, egy hold jó ter-
mő szőlővel kiadó. Nyil
ucca 16. 1783

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12
magyarholdas ingatlan,
melyből 1 hold termő
szőlő, 3 hold termő gyü-
mölcsös, masszív alá-
pincézett lakóházzal,
gazdasági udvarban, is-
tállóval, szivattyús kút-
tal, jutányosan eladó.
Befektetésre igen alkai-
mas. Érdeklődni: Hon-
véd ucca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli
Tilalmason 54 kat hold
prima tanyaföld. Érte-
kezni: Czeglédy Lajos,
Hajdúszoboszló, Rákó-
czi ucca 74. 591 vv

Eladó
Ebes 87. szám alatt 46
k. hold, Ondód, Piac
dülő 36 sz. alatt 28 k
hold föld és Miklós u.
10 számú ház. Érteke-
zés: szerdán és péntek-
eken délután 2—4 óra
között. Miklós ucca 10
szám alatt. 1491

6 hold
föld eladó Ondódon a
Fáy-dülőben, Eötvös-u.
92. 1674

Látóképnél
10 hold tanyaföld ki-
adó. Péterfia-dülő 46.
Értekezni Patay-u. 11.
1680

Négy és fél hold
föld eladó. Látóké-
csárdához 5 perc. Er-
deklődni Busi-u. 14. 1605

Eladó
Ujfaludon négy hold
föld. Értekezni Homok-
ucca 2. 1683

31 hold
nagyere tanyas-
birtok vasúti megál-
lótól 500 lépésre el-
adó. Arany János u.
2. sz. földszint I. —
Ügyvédi iroda. 1805

Eladó
20 hold tanyaföld és
kertesi adómentes ház
Vár-u. 8. 1688

Eladó
három és fél hold föld
Ondódon. Értekezni
Tégláskert, Kanális-u.
27. 1234

2 hold 260 négyzetes
szántóföld, Bellegel-
eladó. Érdeklődni: Nyil
ucca 93. sz. 1834

Kötöny
állapotban levő 3 sze-
mélyes DKW és 2 sze-
mélyes Fiat Balilla
autó, továbbá 500-as
Puch, Ariel és BSA
motorkerékpárok és egy
darab kötöny állapot-
ban levő 4 személyes
DKW autó eladó. Szo-
boszlai-nál, Széchenyi
ucca 24. 1216 vv

Eladó
Kishegyesi-úton Vám-
ház közelében 1786
négyzetes fekete föld.
Értekezés Garai-u. 20.

Eladó
a kondorosi csárdánál,
Vámospécsi útfélen 13
hold tanyás föld. Érte-
kezni Paacsirta-u. 16.
1667

Eladó
Bánk 42. alatt 8 és fél
katasztrális tanyaföld,
vagy bérbe kiadó 35
mázsza búzáért, a Dió-
szegi útfélen. Értekezni
Böszörményi-út 31. sz.
Trafik. 1234

Halap-szélen
14 hold búzatermő föld
kiadó vagy eladó. Érte-
kezhetni: Téglavető,
Görgény-u. 3. 1659

Eladó állatok

Méhszállók,
kaptárakkal, nagy és
kisboconádi, továbbá
nagy és kisboconádi
üres kaptárak, pergelő-
vel eladók., Honvéd u.
28. szám. 134 vv

Yorkshirei
anyasertés eladó. Budai
Ézsaiás ucca 60. 1700

Angol
szetter vizsla kölykök
kiválóan bevadászók
magas pedigréjú szülők
től, eladó. Cegléd ucca
6. sz. Szabó. 1734

Egy
hasas koca eladó. Érte-
kezni: Zsák ucca 13 sz.
1602

Eladó
három héthónapos ser-
tés, egy kecske, Sinay
Miklós ucca 24. 1649

Eladó
két darab 11 hónapos
sertés, darabja 140 kg.
Tégláskert, Kanális u.
15. szám. 1663

Eladó
egy 3 éves yorkshirei
szép fajkoca, több sül-
dő, Hegyi Mihályné u.
34. Homokkert. 1653

Hat darab
zsorsertés van eladó.
Darabja 140 kilós. Mes-
ter ucca 37. 1766

Eladó
harmink szimultánzott
süldő, darabja 65 kiló,
Diószegi út. Polgári-ta-
nya. 1809

Négy darab
prima, 160 kilón felüli
sertés eladó. Veress u.
8. szám. 1823

Szerkesztésért felelős:
PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RESZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY